

Strategia Rozwoju Gminy Jonkowo do roku 2030

Opracowanie:

40 NET sp. z o.o.

www.40net.pl

Spis treści

Spis treści.....	3
I. Wprowadzenie	4
II. Metodologia opracowania strategii	5
III. Diagnoza strategiczna Gminy Jonkowo	7
1.1 Charakterystyka Gminy Jonkowo	7
1.2 Dostępność komunikacyjna.....	8
1.3 Potencjał demograficzny	11
1.4 Potencjał gospodarczy.....	15
1.5 Rynek pracy	22
1.6 Aktywność obywatelska	24
1.7 Pomoc społeczna i bezpieczeństwo	26
1.8 Oświata.....	29
1.9 Kultura, sport i organizacje pozarządowe	31
1.10 Infrastruktura komunalna	33
1.11 Infrastruktura mieszkaniowa.....	38
1.12 Ochrona Zdrowia	38
1.13 Możliwości budżetowe Gminy Jonkowo	39
1.14 Turystyka w Gminie Jonkowo.....	44
1.15 Zasoby naturalne	44
1.16 SWOT	47
IV. Obszary strategicznej interwencji ujęcie regionalne	49
V. Wizja rozwoju Gminy Jonkowo	51
VI. Cele strategiczne rozwoju w wymiarze społecznym, gospodarczym i przestrzennym	53
VIII. Cele strategiczne i kierunki działań	55
IX. Gmina Jonkowo 2030 - schemat strategiczny	60
X. Spójność planistyczna dokumentu Strategii.....	61
XI. Część wdrożeniowa	65
Załącznik nr 1. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej.....	73
Załącznik nr 2. Indykatywny wykaz projektów planowanych do realizacji na terenie Gminy Jonkowo	81

I. Wprowadzenie

„Strategia Rozwoju Gminy Jonkowo do roku 2030” jest podstawową deklaracją samorządu, w której sformułowana została wizja oraz zasadnicze kierunki rozwoju miasta. Wizja Gminy Jonkowo zawarta w koncepcji strategicznej niniejszego opracowania jest efektem połączenia prac warsztatowych, eksperckich oraz wyników uzyskanych w ramach badań społecznych. Przyjęty program działania jest spójny z opracowaniami szczebla regionalnego oraz krajowego.

Podstawą prawną dla opracowania i wdrażania Strategii Rozwoju Gminy Jonkowo jest art. 10e ust. 1, 10f ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym oraz art. 3 i art. 6 ust. 3 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju. Ustawa precyzuje zasady opracowania dokumentu.

Działania, których celem było opracowanie strategii podjęto w roku 2022. W ramach działań wykonawczych zawarto umowę z firmą 40 NET sp. z o.o., której powierzono koordynację prac nad opracowaniem Strategii. W celu zachowania spójności danych diagnozę oparto na danych statystycznych dla roku 2022r.

Z uwagi na długotrwały proces konsultacji i zgłoszone uwagi dokonano zmiany pierwotnie opracowanego modelu funkcjonalnego Gminy. Model podlegał dwukrotnemu opiniowaniu przez Zarząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego.

Istotą przedmiotowego opracowania jest wyznaczenie głównych, najważniejszych kierunków działań krótko- i długofalowych oraz opisanie sposobu ich realizacji. Strategia jest zatem kompleksowym dokumentem wspomagającym zarządzanie gminą. Zawarte w niniejszym programie zapisy wynikają zatem wprost z postulatów i ocen sformułowanych przez liderów społeczności lokalnej Gminy Jonkowo, a także stanowią wyraz aspiracji i dążeń samorządu jako wspólnoty mieszkańców.

Przedmiotowe opracowanie to nadrzędny dokument planistyczny Gminy Jonkowo, zastępujący poprzedni przyjęty Uchwałą Nr LII/327/2017 Rady Gminy Jonkowo z dnia 28 grudnia 2017r. w sprawie przyjęcia „Strategii Rozwoju Gminy Jonkowo na lata 2016-2026. Przedmiotowe opracowanie ma charakter kompleksowy odwołujący się do badań społecznych przeprowadzonych wśród mieszkańców, warsztatów eksperckich, kompleksowej diagnozy oraz konsultacji społecznych. Opracowanie stanowi częściowo aktualizację poprzedniej Strategii - jej swoiste kontinuum rozwojowe, niemniej ograniczone perspektywą roku 2030. Jednocześnie, co kluczowe, w zasadniczej części dokument odpowiada na zmieniające się uwarunkowania wewnętrzne i zewnętrzne w skali mikro oraz makro - głównie wynikające z członkostwa w Unii Europejskiej i możliwości pozyskiwania środków zewnętrznych w nowej perspektywie finansowej 2021-2027. Dodatkowo dokument umożliwia efektywne ubieganie się o pozyskiwanie dotacji i dofinansowań z krajowych i regionalnych Programów Operacyjnych.

II. Metodologia opracowania strategii

Strategia rozwoju jest podstawowym narzędziem służącym efektywnemu zarządzaniu na poziomie lokalnym. Celem działania samorządu gminnego jest w pierwszej kolejności zaspakajanie potrzeb mieszkańców, a także stymulowanie rozwoju gospodarczego i społecznego gminy. Samorząd lokalny posiada narzędzia służące realizacji tych celów (zarówno w wymiarze finansowym jak i instytucjonalnym), napotyka też różnorodne bariery i ograniczenia (wewnętrzne jak i zewnętrzne), które obniżają skuteczność podejmowanych działań. Planowanie strategiczne w wymiarze wieloletnim daje możliwość optymalnego wykorzystania zasobów do realizacji najbardziej potrzebnych z punktu widzenia rozwoju lokalnego zadań.

„Strategia Rozwoju Gminy Jonkowo do roku 2030” została przygotowana z uwzględnieniem następujących pięciu założeń metodologicznych:

- charakter wieloletni - planowanie w odniesieniu do prognoz i trendów;
- „od ogółu do szczegółu” - od misji, poprzez problemy i pomysły na ich rozwiązanie, do konkretnych planów;
- uczestnictwo - zaangażowanie w pracę nad Strategią różnych środowisk, mieszkańców i zainteresowanych podmiotów;
- praca grupowa - organizacja warsztatów gwarantujących wypracowywanie optymalnych rozwiązań;
- przydatność - wypracowane rozwiązania stają się automatycznie projektami, dla których można poszukiwać źródeł finansowania.

Niniejszy dokument przygotowany został w oparciu o najlepsze schematy wieloletniego planowania i uwzględnia następujące podstawowe elementy zarządzania strategicznego:

- Wizja - ogólne, długofalowe wyobrażenie przyszłego stanu, pozycji gminy;
- Identyfikacja barier i szans rozwojowych (analiza SWOT) - opracowana została dzięki wykorzystaniu danych statystycznych oraz informacji zawartych w dokumentach opracowanych w latach poprzednich oraz udostępnionych zarówno przez Urząd Gminy, jak i przez organizacje społeczne i gospodarcze działające na terenie gminy. Innym ważnym źródłem danych wykorzystywanych na potrzeby diagnozy i analizy SWOT były wyniki badań ankietowych, które zostały przeprowadzone ściśle na potrzeby procesu planowania strategicznego. Mieszkańcy uczestniczący w badaniach mogli bezpośrednio ocenić poziom rozwoju Jonkowa, wskazując najważniejsze problemy rozwojowe. W analizie SWOT znajdują się zatem szczegółowe i możliwie najbardziej aktualne zapisy, które wskazują na przewagi oraz deficyty gminy;
- Określenie celów strategicznych dla Gminy Jonkowo. Cele strategiczne wskazują konkretne kierunki działań - ich osiągnięcie stanowi zawsze wyraz realizacji misji gminy. Cele strategiczne wyznaczają także precyzyjne obszary dla formułowania planów operacyjnych.

Schemat strategii wyraźnie wskazuje nadrzędny charakter wizji Gminy Jonkowo w stosunku do pozostałych elementów Strategii. Wszystkie zaprezentowane w niniejszej Strategii zadania szczegółowe są podporządkowane osiągnięciu celów strategicznych, których systematyczna realizacja pozwoli na wypełnienie zdefiniowanej wizji. Cele te wyznaczają obszary dla formułowania planów

operacyjnych i wskazywania konkretnych działań. Na etapie określania celów strategicznych wyodrębnia się tzw. domeny planowania strategicznego, które mają na celu wyznaczenie swoistej linii demarkacyjnej pomiędzy poszczególnymi kierunkami rozwoju.

Jednym z kluczowych etapów opracowania Strategii było przeprowadzenie badania ankietowego wśród mieszkańców. Badanie przeprowadzono w roku 2022 roku. Badaniami objęci zostali wszyscy mieszkańcy Jonkowa. Badania przeprowadzono przy pomocy kwestionariusza ankiety. Do respondentów docierano poprzez opublikowanie ankiety na stronie internetowej. Ankiety następnie opracowano statystycznie.

Wypracowanie ogólnych założeń dla programu, a także dyskusja nad konkretnymi propozycjami w zakresie zadań, które zostały następnie uwzględnione w planach operacyjnych odbyły się na warsztatach strategicznych.

Zastosowanie zaprezentowanych powyżej metod planowania strategicznego pozwoliło z jednej strony na uzyskanie wysokiego poziomu szczegółowości opracowania, przy utrzymaniu dbałości o zachowanie głównych kierunków rozwojowych, w tym w szczególności kreowaniu spójności całego obszaru Gminy.

Strategia Rozwoju Gminy Jonkowo do roku 2030 to przede wszystkim wieloletnie planowanie rozwoju obszaru, które zawiera program rozwoju społecznego oraz gospodarczego, obejmujący cele oraz plany strategiczne dla Jonkowa, które realizowane będą w jego granicach administracyjnych. Głównym podmiotem odpowiedzialnym za ich realizację będzie Wójt Gminy Jonkowo.

Za okres realizacji Strategii przyjęto okres do 2030 roku. Wybór takiego przedziału czasowego pozwala na realne wdrożenie precyzyjnie zaplanowanych i określonych celów strategicznych. Strategia wraz ze skutecznym systemem monitoringu służyć będzie rozwojowi Gminy Jonkowo w oparciu o potencjał zewnętrzny, zidentyfikowane potrzeby mieszkańców oraz dostępne środki zewnętrzne, głównie z Unii Europejskiej.

III. Diagnoza strategiczna Gminy Jonkowo

1.1 Charakterystyka Gminy Jonkowo

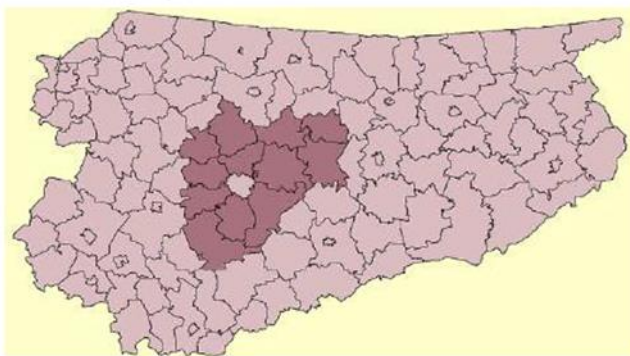
Gmina Jonkowo położona jest w centralnej części województwa warmińsko-mazurskiego, w powiecie olsztyńskim. Graniczy z następującymi gminami: Świątki, Dywity, Miasto Olsztyn, Gietrzwałd oraz Łukta.

Powierzchnia gminy to 16 869 ha, co stanowi niecałe 6% powierzchni całego powiatu. Użytki rolne stanowią ponad 50% powierzchni gminy, natomiast grunty leśne 38%, a grunty pod wodami około 1%.

Odległość administracyjnego centrum gminy (Jonkowa) od stolicy województwa Miasta Olsztyn wynosi 13,5 km. Na poniższych rysunkach zaprezentowano lokalizację Gminy na tle województwa i powiatu (1) oraz sołectwa w gminie (2).

Rysunek. Lokalizacja - Gmina Jonkowo na tle województwa i powiatu

Województwo warmińsko-mazurskie

Powiat olsztyński

Źródło: Strategia Rozwoju gminy JONKOWO na lata 2016-2026

Rysunek. Gmina Jonkowo - sołectwa

Źródło: Strategia Rozwoju gminy JONKOWO na lata 2016-2026

Na terenie Jonkowa swoją siedzibę mają najważniejsze urzędy i instytucje Gminy Jonkowo. Na dzień 31 grudnia 2022 roku liczba stałych mieszkańców Gminy Jonkowo wynosiła 7392 osoby, a czasowo zameldowanych 93, co daje łączną liczbę mieszkańców gminy 7485 osób.

Pod względem administracyjnym Gmina Jonkowo składa się z 20 sołectw: Gamerki, Garzewko, Giedajty, Godki, Gutkowo, Jonkowo, Kajny, Łomy, Mątki, Nowe Kawkowo, Polejki, Porbady, Pupki, Stare Kawkowo, Stęki, Szalstry, Warkały, Węgajty, Wołowno, Wrzesina oraz 8 miejscowości bez statusu sołectwa: Bałag, Bobry, Gamerki Małe, Polejki Leśne, Szatanki, Szelągowo, Wilimowo, Żurawno.

1.2 Dostępność komunikacyjna

W kontekście wzmocnienia potencjału gospodarczego oraz stymulowania atrakcyjności inwestycyjnej kluczową rolę odgrywa infrastruktura drogowa oraz kolejowa. Na układ drogowy Gminy Jonkowo składa się sieć dróg gminnych, powiatowych, wojewódzkich i krajowych.

Teren gminy Jonkowo obsługują drogi:

a) drogi publiczne

- droga krajowa (DK16)
- droga wojewódzka (DW 527)
- drogi powiatowe
- drogi gminne

b) drogi wewnętrzne

c) ścieżki rowerowe

Drogi powiatowe na terenie Gminy Jonkowo:

1. 1203 N - Wilnowo - Mostkowo - Jonkowo - Gutkowo
2. 1368 N - dr. woj. nr 527 - Wołowno - Jonkowo - Barkweda
3. 1407 N - Zagony - Świątki - Gołogóra - Jonkowo - dr. woj. nr 527 (Giedajty)
4. 1411 N - Gołogóra - Nowe Kawkowo - Stęki
5. 1419 N - Kwiecewo - Łomy
6. 1421 N - Mątki - Bukwałd
7. 1501 N - Dywity - Garzewko

Długość dróg gminnych publicznych wynosiła na dzień 31.12.2022r. 67,5 km i wzrosła w ciągu roku o 1,87 km. Nawierzchnie twardą posiadało 21,2 km dróg, nawierzchnię twardą ulepszoną 7,8 km, nawierzchnie gruntową: 38,5 km. W poniższej tabeli wskazano drogi gminne publiczne na terenie Gminy Jonkowo.

Tabela. Drogi gminne na terenie Gminy Jonkowo

L.p.	Numer drogi gminnej	Przebieg drogi/ulica
1	157001 N	gr. gm. (Skolity) - Stare Kawkowo
2	157003 N	dr. pow. nr 1203 N (Gamerki Wielkie) - Szałstry
3	157004 N	Szałstry - Bałag - Godki - Porbady - Wrzesina - gr. gm.
4	157005 N	Wołowno - Porbady
5	157006 N	Stęki - Porbady
6	157008 N	Pupki - Godki
7	157009 N	dr. pow. nr 1203 N (Pupki) - Łomy
8	157010 N	dr. pow. nr 1203 N - Węgajty
9	157011 N	dr. pow. nr 1501 N (Garzewko) - Polejki
10	157012 N	Łomy - Polejki
11	157013 N	Polejki - dr. pow. nr 1407 N (Jonkowo)
12	157014 N	Mątki - dr. pow. nr 1203 N
13	157015 N	dr. wojew. 527 - kol. Warkały
14	157016 N	dr. wojew. nr 527 - gr. gm. (Gutkowo)
15	157017 N	droga we wsi Jonkowo położona na działkach w obrębie Jonkowo dz. nr 332 i 430 (od drogi powiatowej 1203N do przejazdu kolejowego, od przejazdu kolejowego do lasu)
16	157018 N	droga we wsi Jonkowo położona na działkach w obrębie Jonkowo dz. nr 322 i 412 (część) (od drogi powiatowej 1203N do przejazdu kolejowego, od przejazdu kolejowego do lasu)
17	157019 N	droga od wsi Węgajty do wsi Jonkowo położona na działkach w obrębie Węgajty dz. nr 89/2 (część), 86, 116 i obrębie Jonkowo dz. nr 69 (od drogi powiatowej 1368N do przejazdu kolejowego, od przejazdu kolejowego do drogi powiatowej 1407N)
18	157020 N	droga we wsi Gamerki Wielkie położona w obrębie Gamerki Wielkie dz. nr 50/12, 56 (część działki), 57 i 66 (od drogi gminnej wewnętrznej (dz. 14) do drogi powiatowej 1203N na wysokości przejazdu kolejowego, od przejazdu kolejowego do torów kolejowych)

19	157021 N	droga od wsi Mątki do osady Żurawno położona w obrębie Mątki dz. nr 213 i 300 oraz w obrębie Wilimowo dz. nr 75 (część działki)- od drogi powiatowej 1368 N w miejscowości Mątki do przejazdu kolejowego, od przejazdu kolejowego do osady Żurawno
20	157022 N	droga od wsi Gutkowo położona w obrębie Gutkowo dz. nr 41/1, 35, 37- od przejazdu kolejowego (granica z Gminą Olsztyn) do lasu
21	157023 N	droga położona w obrębie Szałstry dz. nr 57 i 14- od drogi gminnej publicznej 157003N do przejazdu kolejowego, od przejazdu kolejowego do lasu
22	157024 N	droga we Wrzesinie położona w obrębie Wrzesina, dz. nr 136, 130 (odcinek drogi jednokierunkowej, łączącej drogę gminną publiczną nr 157004 z tą samą drogą znajdującą się na działce nr 81)

Źródło: Rejestry numerów nadanych drogom gminnym (stan na 23.02.2024 r.)

Drogi gminne wewnętrzne

Na terenie gminy Jonkowo znajdują się drogi gminne wewnętrzne, które stanowią uzupełnienie istniejącej sieci drogowej. Drogi te w większości mają nawierzchnię gruntową naturalną. Są to drogi w osiedlach mieszkaniowych, drogi dojazdowe do gruntów rolnych i leśnych, dojazdowe do obiektów użytkowanych przez przedsiębiorców.

Drogi dla rowerów

Poniżej zaprezentowano długość dróg dla rowerów w Gminie Jonkowie w latach 2016-2022r. Długość ścieżek rowerowych na dzień 31.12.2022r. wynosiła 8,3 km.

Tabela. Drogi dla rowerów

Podgrupa	J.m.	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
drogi dla rowerów ogółem	km	0,0	0,0	0,0	2,1	2,1	8,3	8,3
będących w zarządzie gminy	km	0,0	0,0	0,0	2,1	2,1	2,1	2,1
będących w zarządzie powiatu	km	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	6,2	6,2
drogi dla rowerów na 10 tys. Ludności	km	0,0	0,0	0,0	2,83	2,8	10,98	10,66

Źródło Bank Danych Lokalnych

Przez teren gminy przebiegają linie kolejowe relacji:

1. Olsztyn - Morąg ze stacjami kolejowymi w Jonkowie, Gamerkach Wielkich oraz przystankami w Godkach, Wołownie,.
Siatka podłączeń zapewnia 8 odjazdów w kierunku Olsztyna i 7 podłączeń powrotnych w ciągu dnia.
2. Olsztyn - Braniewo ze stacją kolejową w Gutkowie.

Komunikacja publiczna

Na terenie gminy, w wyniku zrealizowania projektu *Poprawa Ekomobilności miejskiej na terenie Gminy Jonkowo* utworzono komunikację publiczną. W roku 2022 Liczba przewozów komunikacją miejską na przebudowanych i nowych liniach komunikacji miejskiej wyniosła 24 472 szt./rok¹. W roku 2024 na terenie gminy funkcjonuje 5 linii autobusowych:

¹ Ewaluacja wskaźników w ramach projektu: Poprawa Ekomobilności miejskiej na terenie Gminy w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014–2020

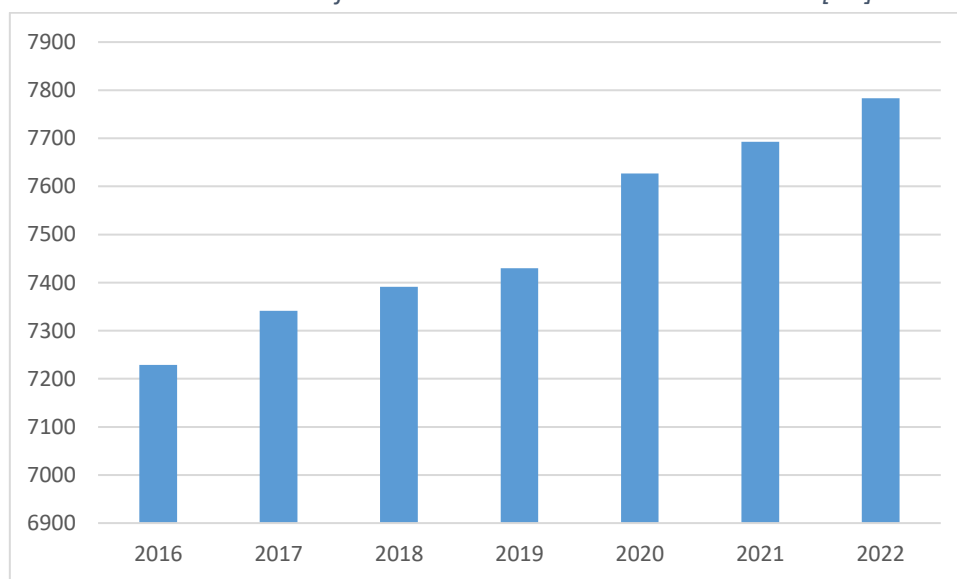

1. LINIA J1 - trasa: (Plac Roosevelta), Gutkowo, Mątki, Jonkowo, Węgajty, Godki, Porbady, Wrzesina, Giedajty, Warkały, Gutkowo, (Plac Roosevelta)
2. LINIA J2 - trasa: (Plac Roosevelta), Gutkowo, Warkały, Giedajty, Wrzesina, Porbady, Godki, Węgajty, Jonkowo, Mątki, Gutkowo, (Plac Roosevelta)
3. LINIA J3 - trasa: Gutkowo, Warkały, Giedajty, Jonkowo, Łomy, Garzewko
4. LINIA J4 - trasa: (Jonkowo), Wrzesina, Stękiń, Wołowno, Szafstry
5. LINIA J5 - trasa: Gamerki Wlk., Stare Kawkowo, Nowe Kawkowo, Pupki, Jonkowo

1.3 Potencjał demograficzny

Podstawowy zasób gminy stanowią jej mieszkańcy. Według danych Głównego Urzędu Statystycznego w 2022 roku Gminę Jonkowo zamieszkiwało 7 783 osób. Niecałe 51% tej liczby stanowili mężczyźni, a niewiele poniżej 50% - kobiety. W latach 2017-2022 liczba mieszkańców w Gminie Jonkowo systematycznie się zwiększa. Na poniższym wykresie przedstawiono liczbę ludności zameldowanej w Gminie Jonkowo w latach 2017-2022.

Wykres. Liczba ludności zameldowanej w Gminie Jonkowo w latach 2016-2022 [os.]

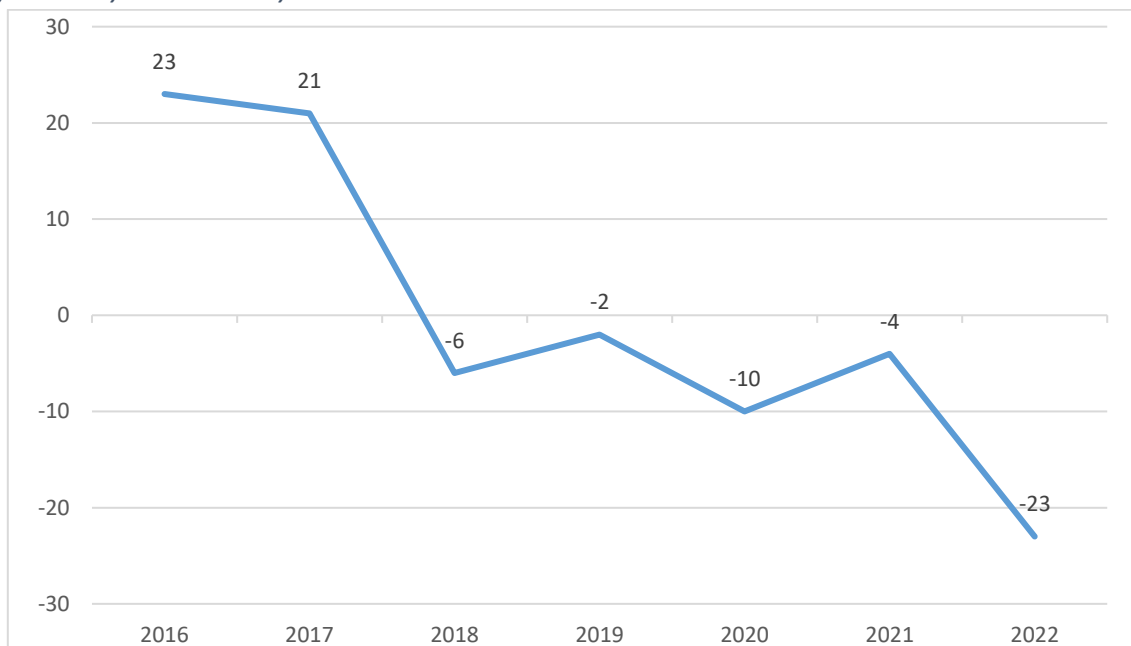

Źródło: Bank Danych Lokalnych

Sytuacja demograficzna gminy jest wypadkową przyrostu naturalnego oraz salda migracji. Przyrost naturalny na przestrzeni lat 2016-2022: w roku 2016 liczba urodzeń o 23 przewyższyła liczbę zgonów ale już w 2022 sytuacja się odwróciła, co obrazuje w jakim stopniu zgony przeważały nad urodzeniami. Należy zauważyć, że w roku 2020 swój początek miała pandemia wirusa COVID-19, a ze względu na początkowy brak skutecznych metod przeciwdziałania wirusowi, wpłynęła ona na odnotowywaną w statystykach śmiertelność.

Wykres. Przyrost naturalny w Gminie Jonkowo w latach 2016-2022

Źródło: Bank Danych Lokalnych

Tabela. Saldo migracji w Gminie Jonkowo w latach 2017-2022

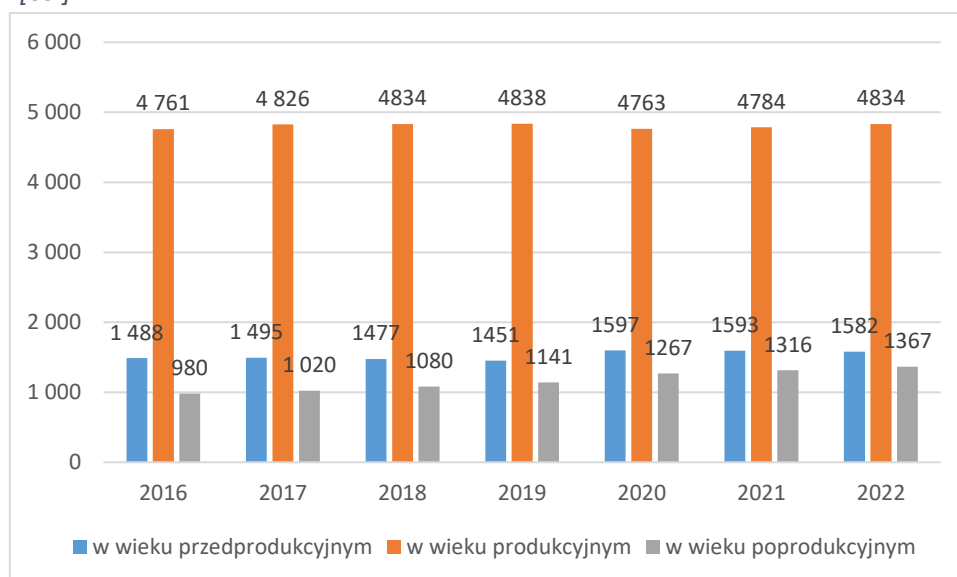
	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
saldo migracji	94	75	45	48	52	51	122
zameldowania	180	158	176	187	172	177	217
wymeldowania	86	83	131	139	120	126	95

Źródło: Bank Danych Lokalnych

W analizowanym okresie w Gminie Jonkowo obserwuje się niewielki wzrost liczby mieszkańców w wieku produkcyjnym i spadek liczby osób w wieku przedprodukcyjnym. Liczba mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym nieznacznie spadła w stosunku do roku poprzedniego i w roku 2022 wyniosła 1 582, w przypadku liczby mieszkańców w wieku produkcyjnym wzrosła i w ostatnim roku badanego okresu była równa 4 834 - w roku 2021 były to 4 784 osoby. Zwraca uwagę sytuacja w grupie osób w wieku poprodukcyjnym: od roku 2016 do 2022 przybyło ich ponad 28% co wskazuje, że ta grupa mieszkańców rośnie zdecydowanie najszybciej w 2022 roku było to już 1 367osób.

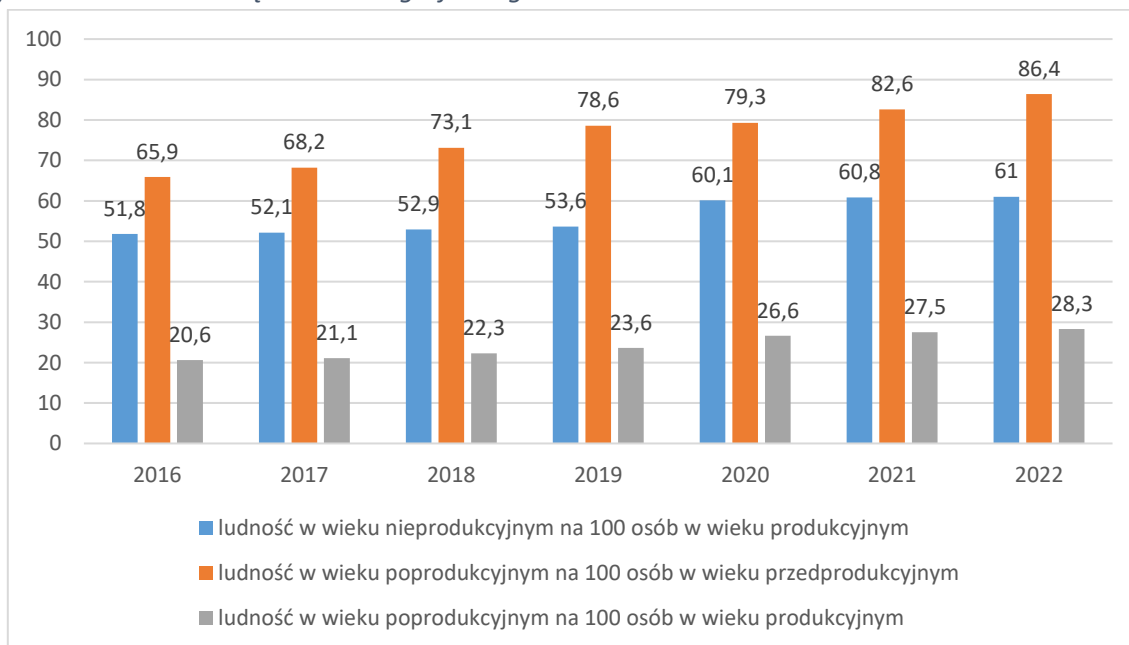
Wykres. Stan ludności zameldowanej w Gminie Jonkowo według ekonomicznych grup wieku w latach 2016-2022 [os.]

Źródło: Bank Danych Lokalnych

Poniższy wykres obrazuje dynamikę zjawiska wzrostu liczby seniorów przypadających na osoby w wieku przedprodukcyjnym.

Wykres. Wskaźniki obciążenia demograficznego w latach 2016-2022

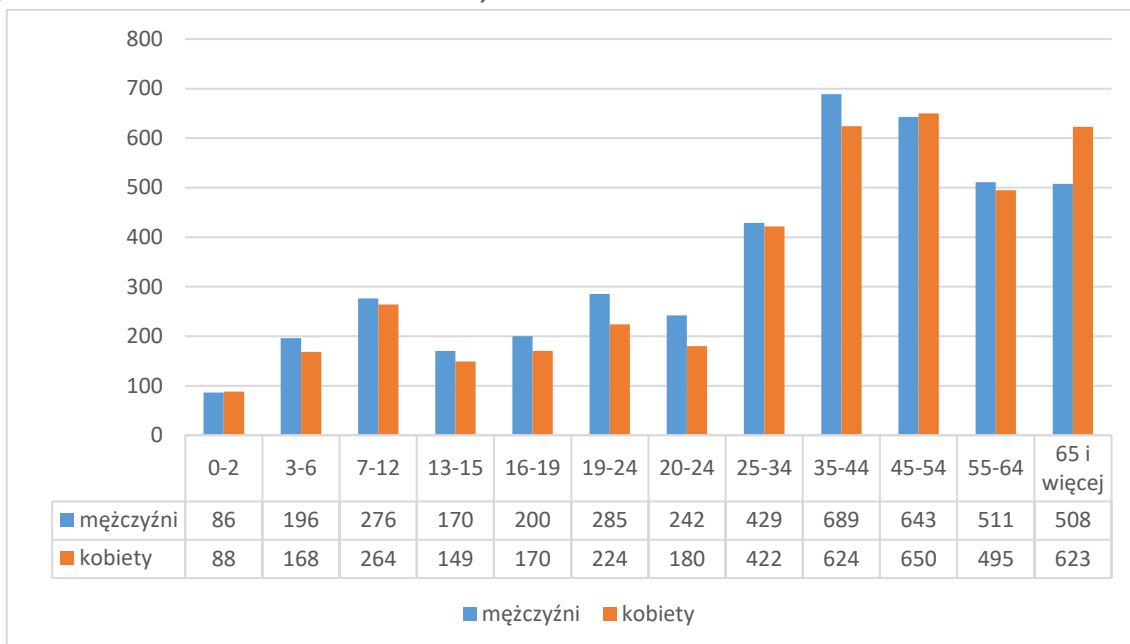

Źródło: Bank Danych Lokalnych

Poniższy wykres odnosi się do liczby kobiet i mężczyzn w poszczególnych grupach wiekowych w Gminie Jonkowo. Współczynnik feminizacji wynosi 97.

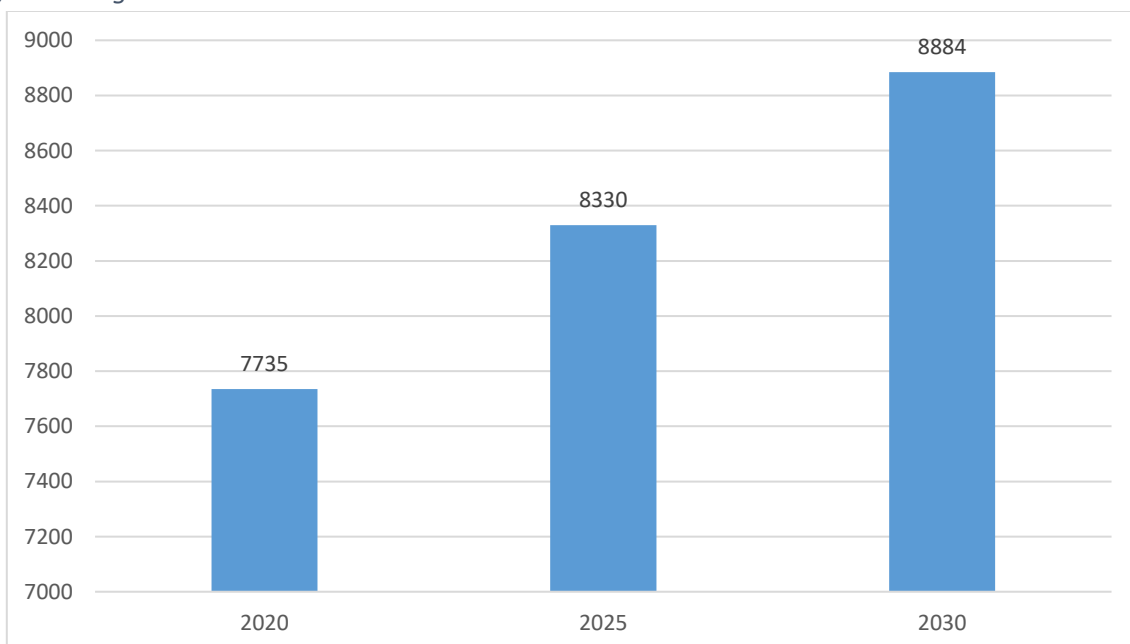
Wykres. Piramida wieku dla ludności Gminy Jonkowo w roku 2022

Źródło: Bank Danych Lokalnych

Prognozy demograficzne dla gmin zostały opracowane przez biuro ds. pomocy i integracji społecznej Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w Olsztynie na podstawie „Prognozy ludności gmin na lata 2017-2030” Głównego Urzędu Statystycznego.

Wykres. Prognozowana liczba mieszkańców w Gminie Jonkowo do roku 2030

Źródło: Opracowanie Biura ds. pomocy i integracji społecznej Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w Olsztynie na podstawie „Prognozy ludności gmin na lata 2017-2030” Głównego Urzędu Statystycznego

Do roku 2030 liczba ludności Gminy Jonkowo ma wzrosnąć o blisko 13% względem roku 2020 i wynosić 8 884 osoby - utrzymywana jest jednak tendencja wzrostowa. Należy zaznaczyć, że wpływ na liczbę mieszkańców ma otoczenie Gminy Jonkowo - położenie w bliskim sąsiedztwie miasta wojewódzkiego Olsztyn. Część mieszkańców Olsztyna przenosi się na tereny Gminy.

1.4 Potencjał gospodarczy

Podrozdział ten dotyczy analizy gospodarki Gminy Jonkowo oraz poziomu jej atrakcyjności dla potencjalnych inwestorów. Historycznie gmina była obszarem typowo rolniczym. Rozwój Olsztyna i obszarów podmiejskich znacząco wpłynął na sytuację gminy Jonkowo: obecnie, poza rolnictwem, najistotniejszymi gałęziami gospodarki gminy są handel, budownictwo i szeroko rozumiane usługi, a także produkcja i transport. odrębnie. Na terenie Gminy Jonkowo dominują małe i średnie przedsiębiorstwa, także z kapitałem zagranicznym.

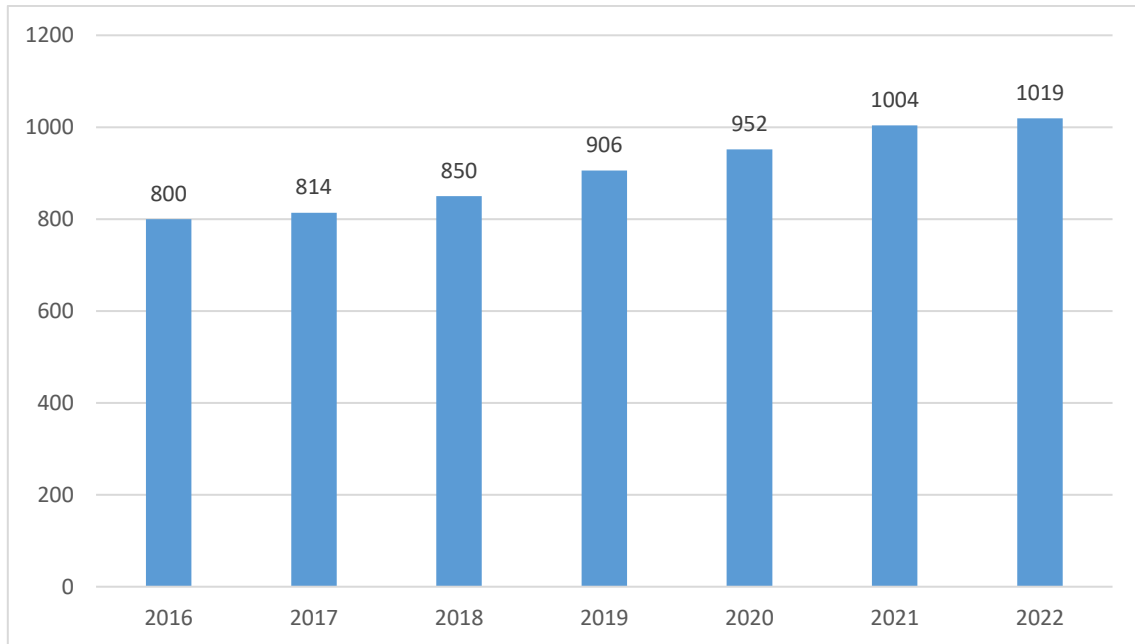
Przez atrakcyjność inwestycyjną danego obszaru rozumiemy zidentyfikowane i rzeczywiście funkcjonujące potencjały wpływające na skłonienie inwestora do wyboru konkretnej lokalizacji swojej działalności gospodarczej spośród grupy alternatywnych i konkurencyjnych miejsc. Jednocześnie tak definiowana atrakcyjność inwestycyjna jest kombinacją czynników przekładających się na maksymalizację przyszłych korzyści warunkujących dynamikę rozwoju gospodarczego.

Kluczowymi elementami warunkującymi atrakcyjność inwestycyjną gminy są: dostępność transportowa, zasoby pracy, chłonność rynku, infrastruktura gospodarcza, infrastruktura społeczna, poziom rozwoju gospodarczego, stan środowiska naturalnego, poziom bezpieczeństwa powszechnego oraz aktywność wobec inwestorów.

W roku 2016 liczba podmiotów gospodarki narodowej wpisanych do rejestru REGON w sektorze prywatnym wynosiła 800 i do roku 2022 zwiększyła się o ponad 20% kiedy była już równa 1 019. Wśród wszystkich przedsiębiorstw dominują te funkcjonujące w sektorze prywatnym - w roku 2022 stanowiły one ponad 98% całości i było ich 1 019. Przedsiębiorstw sektora publicznego w tym samym roku było 13.

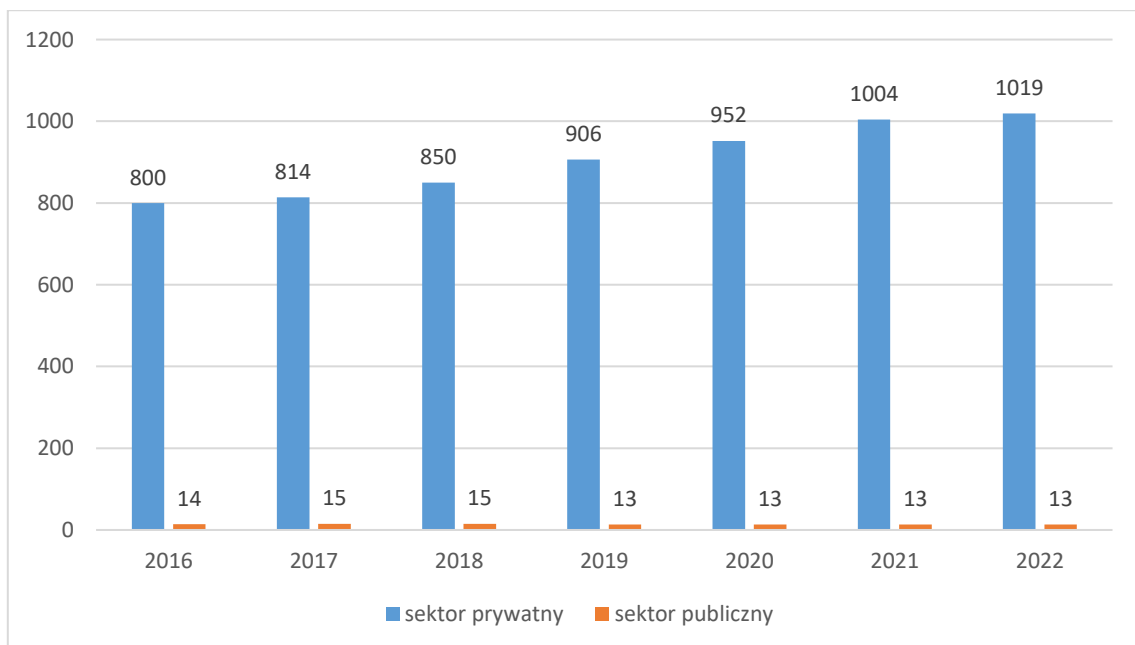
Wykres. Podmioty gospodarki narodowej sektor prywatny wpisane do rejestru REGON na terenie Gminy Jonkowo w latach 2016-2022

Źródło: Bank Danych Lokalnych

Na poniższym wykresie przedstawiono podmioty w sektorze prywatnym wg form prawnych na terenie Gminy Jonkowo w latach 2016-2022.

Wykres. Podmioty w sektorze prywatnym wg form prawnych na terenie Gminy Jonkowo w latach 2016-2022

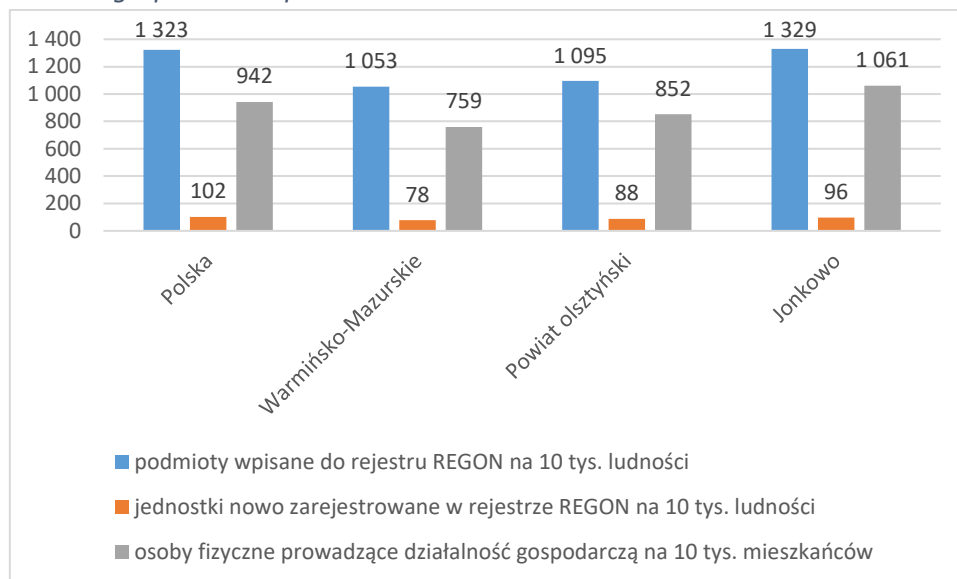
Źródło: Bank Danych Lokalnych

Analiza gospodarki Gminy Jonkowo wymaga porównania jej z sytuacją gospodarczą kraju oraz województwa. Wskaźniki podmiotów wpisanych do rejestru REGON na 10 tys. ludności, jednostek nowo zarejestrowanych w rejestrze REGON na 10 tys. ludności oraz osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą na 10 tys. ludności są wyższe zarówno od wskaźników krajowych, powiatowych jak i wojewódzkich i wynoszą odpowiednio 1 329, 96 i 1 061. Dla porównania te same wskaźniki dla Polski z zachowaniem ich kolejności wynoszą 1 323, 102 i 942.

Wykres. Wskaźniki gospodarcze - porównanie za rok 2022

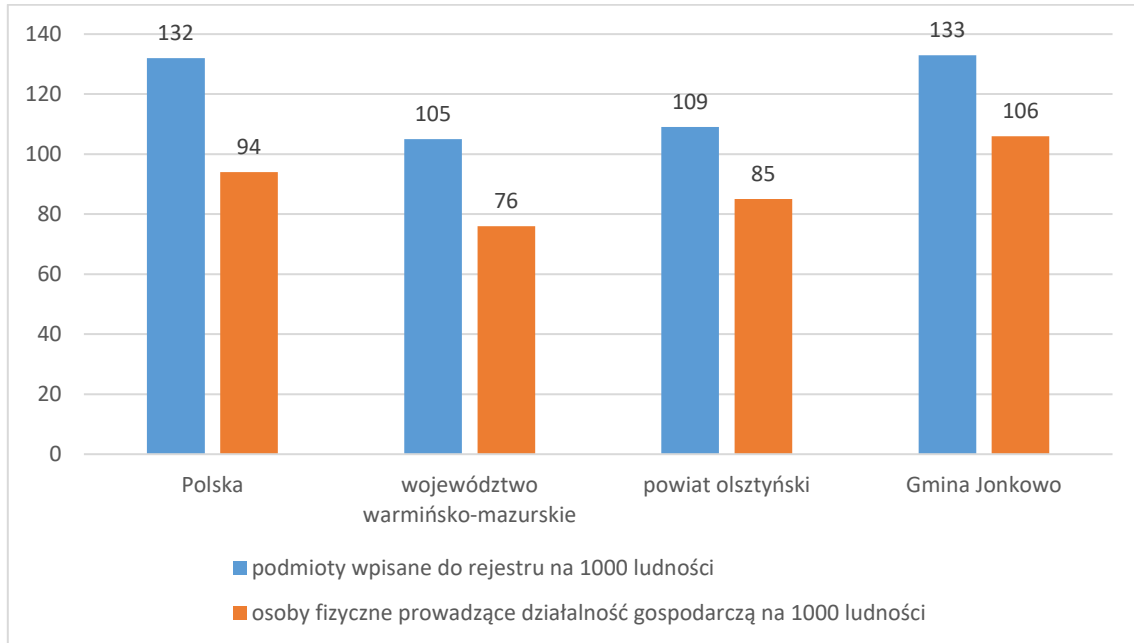

Źródło: dane GUS, 2022 r

Wskaźnik osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą na 1000 ludności dla Jonkowa wynosi 106 i jest wyższy niż dla powiatu olsztyńskiego (85), wyższy również niż dla województwa warmińsko-mazurskiego (77) oraz wyższy niż dla kraju (94); wskaźnik podmiotów wpisanych do rejestru na 1000 ludności dla Gminy Jonkowo wynosi 133, dla województwa warmińsko-mazurskiego - 105, dla Polski - 132. Poziom przedsiębiorczości w Gminie Jonkowo jest powyżej przeciętnej, a co za tym idzie jest on zadowalający.

Wykres. Wskaźniki gospodarcze 2022r.– poziom przedsiębiorczości

Źródło: Bank Danych Lokalnych

W poniższej tabeli zawarto informacje o liczbie podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w systemie REGON (podmioty wg sektorów własnościowych) w latach 2016-2022.

Tabela. Podmioty gospodarcze zarejestrowane w systemie REGON (podmioty wg sektorów własnościowych) w latach 2016-2022

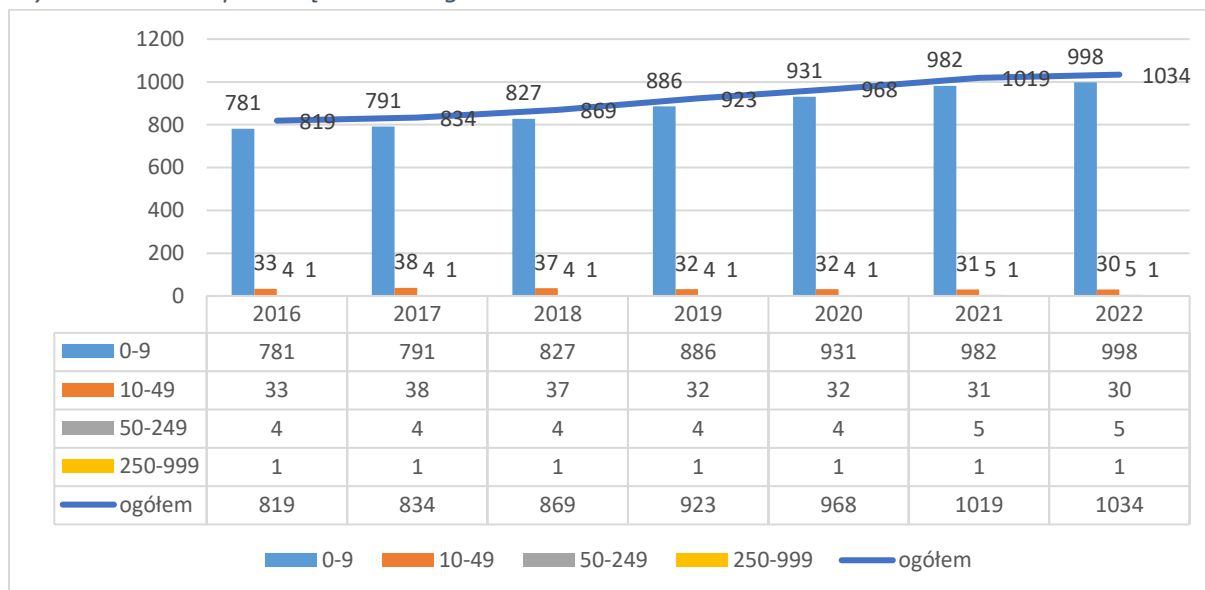
	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Ogółem	819	834	869	923	968	1019	1034
rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	27	30	29	33	33	34	35
przemysł i budownictwo	225	226	236	252	276	299	302
pozostała działalność	567	578	604	638	659	686	697

Źródło: Bank Danych Lokalnych

W Gminie dominują przedsiębiorstwa mikro (zatrudniające 0-9 osób), kolejną grupę stanowią przedsiębiorstwa małe (zatrudniające 10-49 osób). Na terenie gminy Jonkowo jest jedno duże przedsiębiorstwo zatrudniające ponad 250 osób.

Wykres. Wielkość przedsiębiorstw w gminie Jonkowo w latach 2016-2022

Źródło: Opracowanie własne na podstawie BDL

Produkcja przemysłowa nie stanowi znaczącego wkładu w gospodarkę gminy. Przemysł, głównie oparty na miejscowych surowcach: drewno, kruszywa, również nie ma dużego udziału w gospodarce gminy.

Głównymi pracodawcami na terenie gminy Jonkowo są firmy sektora prywatnego. Na terenie gminy funkcjonują firmy będące znanymi producentami i dystrybutorami w różnych branżach, takich jak branża budowlana, przemysł metalowy, drzewny, drukarski, meblarski, telekomunikacyjny, elektroenergetyczny, elektrotechniczny oraz gumowy. Firmy te ulokowane są głównie w Jonkowie, Giedajtach, Warkałach i Gutkowie. Są to m.in. ERKO, THALE Sp. z o. o. Sp. k. (do listopada 2019 r. Niczuk S. j.), Meble Szkolne, Krysgum Plus, Ozamet Sp. z o. o., PPHU Giera, Remix, Szkloland. W ostatnim okresie pojawiły się również sklepy wielkopowierzchniowe: markety sieci Biedronka i Dino. Na lokalnej mapie przedsiębiorczości ważne są również przedsięwzięcia zakorzenione w naturze, odwołujące się do tradycji i lokalnego rzemiosła. Wymienić tu warto m.in. Lawendowe Pole w Nowym Kawkowie, a także gospodarstwa agroturystyczne np. w Jonkowie, Szałstrach, Nowym i Starym Kawkowie, Godkach, Wołownie czy Giedajtach², pracownie artystyczne i rzemieślnicze. Ważnymi pracodawcami w gminie są Urząd Gminy w Jonkowie i jednostki mu podległe, Dom Pomocy Społecznej w Jonkowie czy też ośrodki zdrowia funkcjonujące na terenie gminy.

Ważnym obszarem działalności mieszkańców gminy Jonkowo jest rolnictwo. Do podstawowych form gospodarowania zalicza się produkcję roślinną i hodowlę zwierząt. Większość gospodarstw prowadzi działalność ogólnorolną. W uprawach dominują zboża, warzywa gruntowe i rzepak i rzepik, a w hodowli: bydło i drób. Do analizy przyjęto dane z Powszechnego Spisu Rolnego 2020 opracowanego przez GUS.

² Źródło: Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Jonkowo Na Lata 2021-2028

Gmina Jonkowo dysponuje wolnymi terenami inwestycyjnymi objętymi miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego przeznaczonymi do sprzedaży:

1. Działka nr 53/2, obręb Jonkowo, gmina Jonkowo o pow. 0,1200 ha - objęta miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego z przeznaczeniem pod tereny zabudowy mieszkalno- usługowej (oznaczenie 1MU);
2. Działka 52/3, obręb Jonkowo, gmina Jonkowo o pow. 0,1296 ha - objęta miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego z przeznaczeniem pod tereny zabudowy mieszkalno- usługowej (oznaczenie 1MU);
3. Działka 52/5, obręb Jonkowo, gmina Jonkowo o pow. 0,1200 ha - objęta miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego z przeznaczeniem pod tereny zabudowy usługowej (oznaczenie 1U);
4. Działka 52/7, obręb Jonkowo, gmina Jonkowo o pow. 0,1486 ha - objęta miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego z przeznaczeniem pod tereny zabudowy mieszkalno-usługowej (oznaczenie 2MU);
5. Działka 52/2, obręb Jonkowo, gmina Jonkowo o pow. 0,1326 ha - objęta miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego z przeznaczeniem pod tereny zabudowy mieszkalno-usługowej (oznaczenie 1MU);
6. Działka 52/1 i 52/3, obręb Jonkowo, gmina Jonkowo o łącznej pow. 0,1288 ha - objęte miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego z przeznaczeniem pod tereny zabudowy mieszkalno-usługowej (oznaczenie 1MU);

Gmina Jonkowo dysponuje wolnymi terenami rolnymi nie objętymi miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego przeznaczonymi do sprzedaży:

1. Działka nr 157/3, obręb Łomy, gmina Jonkowo o pow. 0,1768 ha;
2. Działka nr 157/3, obręb Łomy, gmina Jonkowo o pow. 0,1768 ha;
3. Działka nr 85/1, obręb Gutkowo, gmina Jonkowo o pow. 3,0600 ha;
4. Działka nr 85/2, obręb Gutkowo, gmina Jonkowo o pow. 0,8280 ha;
5. Działka nr 142, obręb Szafstry, gmina Jonkowo o pow. 0,1310 ha;
6. Działka nr 82, obręb Porbady, gmina Jonkowo o pow. 0,1432 ha;
7. Działka nr 19/11, obręb Węgajty, gmina Jonkowo o pow. 0,2500 ha;
8. Działka nr 137, obręb Wołowno, gmina Jonkowo o pow. 0,3700 ha;

Na terenie Gminy Jonkowo istotnym elementem charakteryzującym gospodarkę jest rolnictwo. Na podstawie danych zawartych w Powszechnym Spisie Rolnym z roku 2020 przedstawiono poniżej rolnictwo. W 2020 roku w Gminie Jonkowo było 419 gospodarstw, w tym 7 gospodarstw do 1 ha włącznie. 151 gospodarstwa ma powierzchnię 15 ha i więcej. W poniższych tabelach przedstawiono liczbę ora powierzchnię użytkowanych gruntów.

Tabela. Gospodarstwa rolne w Gminie Jonkowo - ogółem

2020	
Gospodarstwa rolne ogółem	
Ogółem	419
do 1 ha włącznie	7
powyżej 1 ha razem	412
1-5 ha	134
5-10 ha	83
10 -15 ha	44
15 ha i więcej	151

Źródło: Bank Danych Lokalnych - Powszechny Spis Rolny 2020

Tabela. Powierzchnia użytkowanych gruntów

2020	
Gospodarstwa rolne ogółem: grunty ogółem (ha)	14 010,58
Gospodarstwa rolne ogółem: użytki rolne ogółem (ha)	12 990,95
Gospodarstwa rolne ogółem: użytki rolne w dobrej kulturze (ha)	12 813,93
Gospodarstwa rolne ogółem: pod zasiewami (ha)	8 849,82
Gospodarstwa rolne ogółem: grunty ugorowane łącznie z nawozami zielonymi (ha)	43,76
Gospodarstwa rolne ogółem: uprawy trwałe (ha)	67,66
Gospodarstwa rolne ogółem: łąki trwałe (ha)	2 878,88

Źródło: Bank Danych Lokalnych - Powszechny Spis Rolny 2020

W Gminie Jonkowo powierzchnia użytkowanych gruntów wyniosła w 2020 roku 14 010,58 ha, w tym użytki rolne ogółem 12 990,95 ha. Pod zasiewami było 8 849,82 ha, zaś jako łąki trwałe 2 878,88 ha. Wszystkie gospodarstwa rolne funkcjonujące na terenie gminy (419) użytkowały grunty, w tym 415 z przeznaczeniem na użytki rolne. Pod zasiewami 211 gospodarstw posiadało grunty, zaś aż 285 posiadało łąki trwałe. Szczegółowe dane przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela. Gospodarstwa użytkujące grunty

2020	
Gospodarstwa indywidualne: grunty ogółem (ha)	419
Gospodarstwa indywidualne: użytki rolne ogółem (ha)	415
Gospodarstwa indywidualne: użytki rolne w dobrej kulturze (ha)	412
Gospodarstwa indywidualne: pod zasiewami (ha)	211
Gospodarstwa indywidualne: grunty ugorowane łącznie z nawozami zielonymi (ha)	18
Gospodarstwa indywidualne: uprawy trwałe (ha)	30
Gospodarstwa indywidualne: łąki trwałe (ha)	285

Źródło: Bank Danych Lokalnych - Powszechny Spis Rolny 2020

Wśród upraw zarówno w gospodarstwach rolnych jak i gospodarstwach indywidualnych największą ilość hektarów stanowią zboża, na kolejnym miejscu znajdują się warzywa gruntowe i rzepak i rzepik. Szczegółowe dane zawarto w poniższej tabeli.

Tabela. Gospodarstwa z uprawą wg rodzaju i powierzchni zasiewów

	2020	
	ogółem	indywidualne
Ogółem (ha)	8 849,82	8 716,62
zboża razem (ha)	2 640,60	2 593,44
zboża podstawowe z mieszankami zbożowymi (ha)	2 358,30	2 311,14
ziemniaki (ha)	46,25	46,25
rzepak i rzepik (ha)	186,30	186,30
warzywa gruntowe (ha)	952,70	952,70

Źródło: Bank Danych Lokalnych - Powszechny Spis Rolny 2020

94 gospodarstwa na terenie Gminy zajmują się hodowlą bydła, świń (3), hodowla drobiu 80 gospodarstwa. Pogłowie zwierząt przedstawia się następująco: bydło (3200), świnię (20), drób (bydło ogółem).

Na terenie Gminy w gospodarstwach rolnych pracowało 715 osób w tym 415 stanowili mężczyźni. Wg danych uzyskanych w czasie Spisu Rolnego 2020 źródła dochodów gospodarstw domowych przedstawiały się zgodnie z poniższą tabelą.

Tabela. Gospodarstwa domowe wg źródeł dochodów

	2020
z dochodem z działalności rolniczej	417
z dochodem z pozarolniczej działalności gospodarczej	105
z dochodem z pracy najemnej	129
z dochodem z emerytury i renty	103
z dochodem z innych niezarobkowych źródeł poza emeryturą i rentą	66

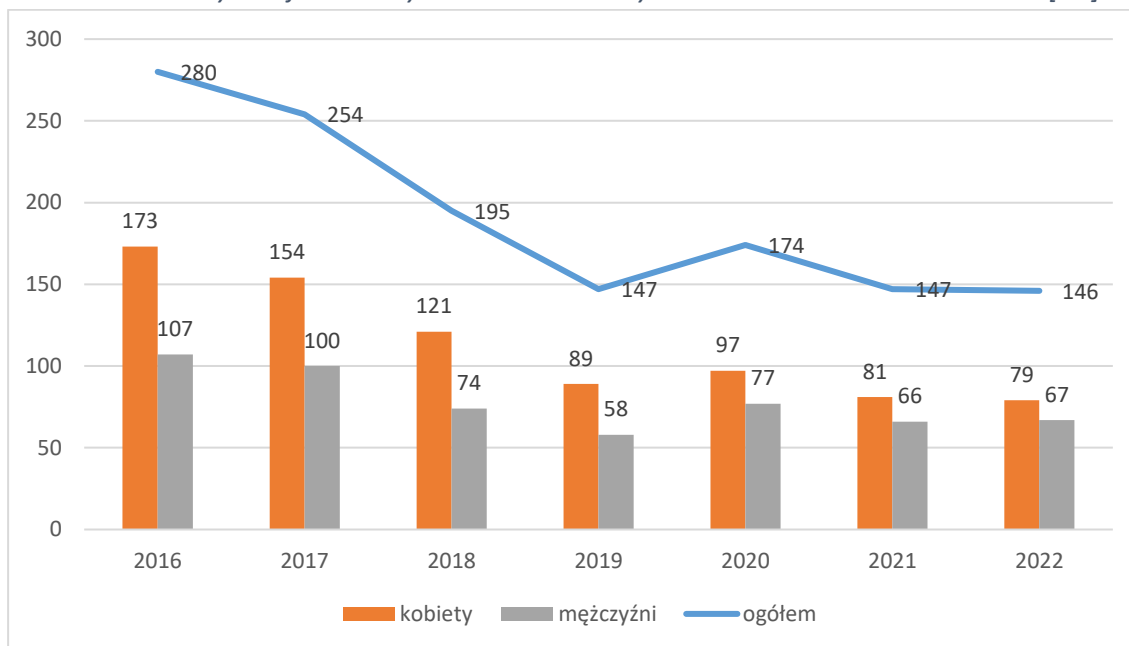
Źródło: Bank Danych Lokalnych - Powszechny Spis Rolny 2020

1.5 Rynek pracy

Analizowany okres w Gminie Jonkowo odznacza się zauważalnym spadkiem liczby osób bezrobotnych w latach 2016-2022 - w roku 2022 było ich 146, prawie o 48% mniej niż w 2016. W 2020 roku nastąpił niewielki wzrost bezrobocia - niezatrudnione były 174 osoby.

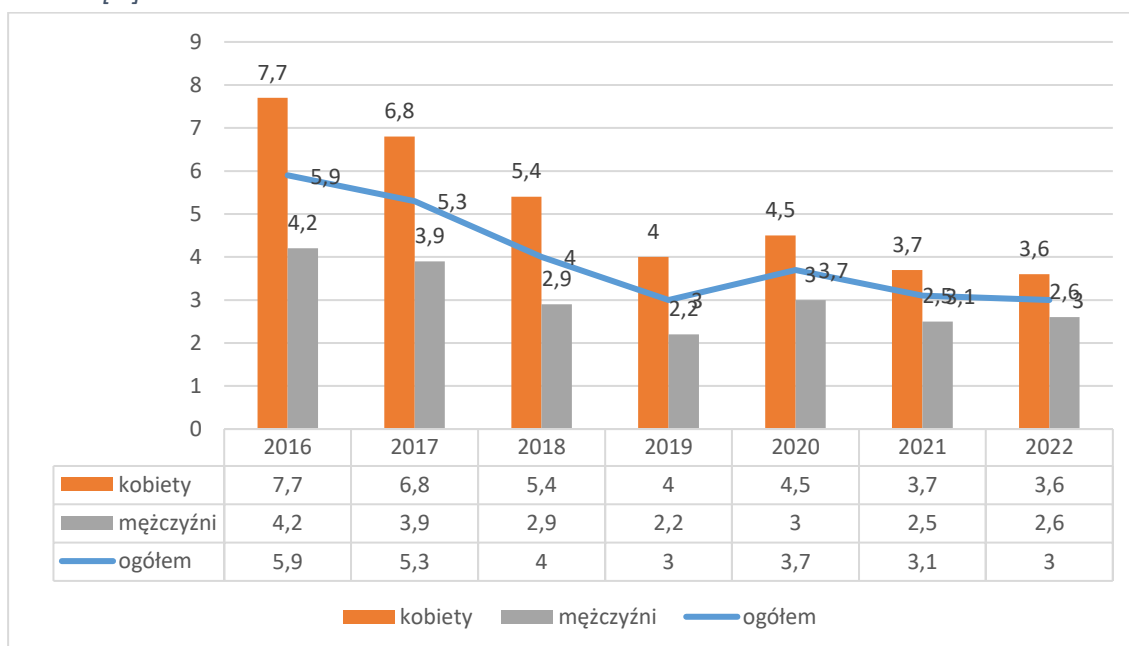
Wykres. Zmiana liczby zarejestrowanych osób bezrobotnych w Gminie Jonkowo 2016-2022 [os.]

Źródło: Bank Danych Lokalnych

Kolejny wykres przedstawia udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym z uwzględnieniem płci. W grupie osób bezrobotnych przeważają kobiety - ich udział w grupie osób w wieku produkcyjnym w całym analizowanym okresie jest większy niż udział zarejestrowanych bezrobotnych mężczyzn. Największą różnicę obserwuje się w latach 2016 i 2017 - w 2016 udział kobiet to 7,7%, a mężczyzn 4,2% natomiast w roku 2017 udział kobiet to 6,8%, a mężczyzn 3,9%. W kolejnych latach różnica zmniejszyła się, jednak nadal była ona zauważalna.

Wykres. Udział zarejestrowanych bezrobotnych w grupie osób w wieku produkcyjnym wg płci w latach 2016-2022 [%]

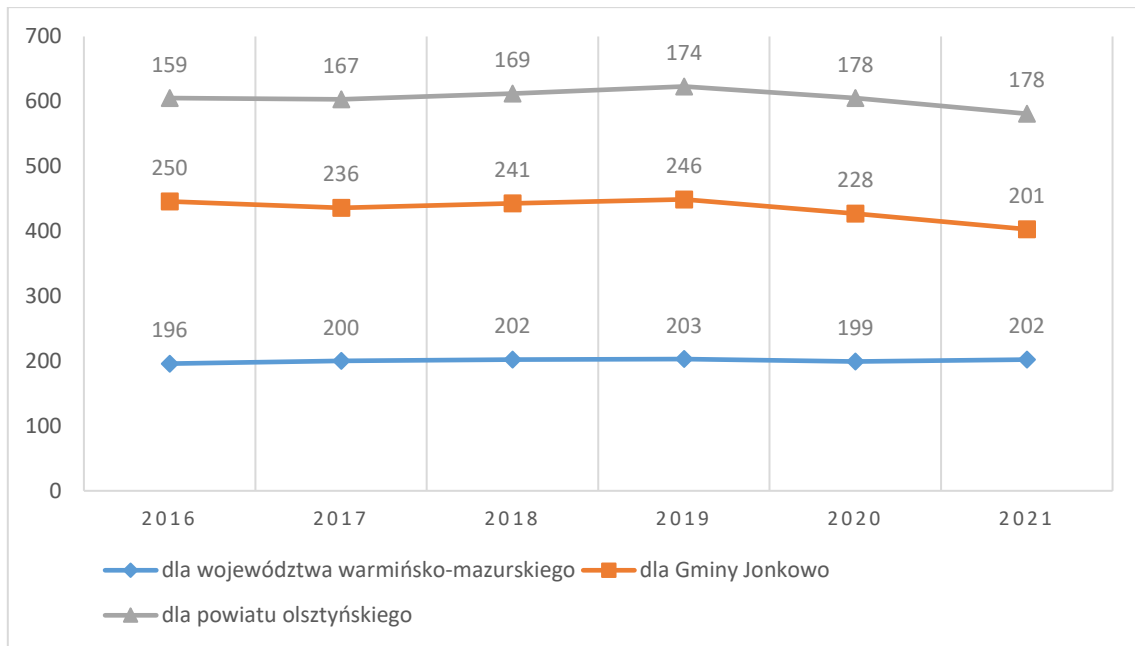
Źródło: Bank Danych Lokalnych

Według Banku danych lokalnych, w 2022 roku w Gminie Jonkowo było 146 osób bezrobotnych, w tym 79 kobiet. Oznacza to, że kobiety stanowiły niecałe 55% wszystkich osób bezrobotnych.

Rozwój firm zatrudniających powyżej 9 pracowników w Gminie Jonkowo obrazuje wskaźnik pracujących na 1000 ludności, który dowodzi wysokiego poziomu rozwoju tego sektora - wskaźnik dla Gminy Jonkowo był wyższy niż dla województwa w całym analizowanym okresie od roku 2016 do 2020 i wyrównał się w 2021r. W 2021 wyniósł on w diagnozowanej Gminie 201, dla porównania dla województwa warmińsko mazurskiego 202.

Wykres. Pracujący na 1000 ludności - ujęcie porównawcze

Źródło: Bank Danych Lokalnych

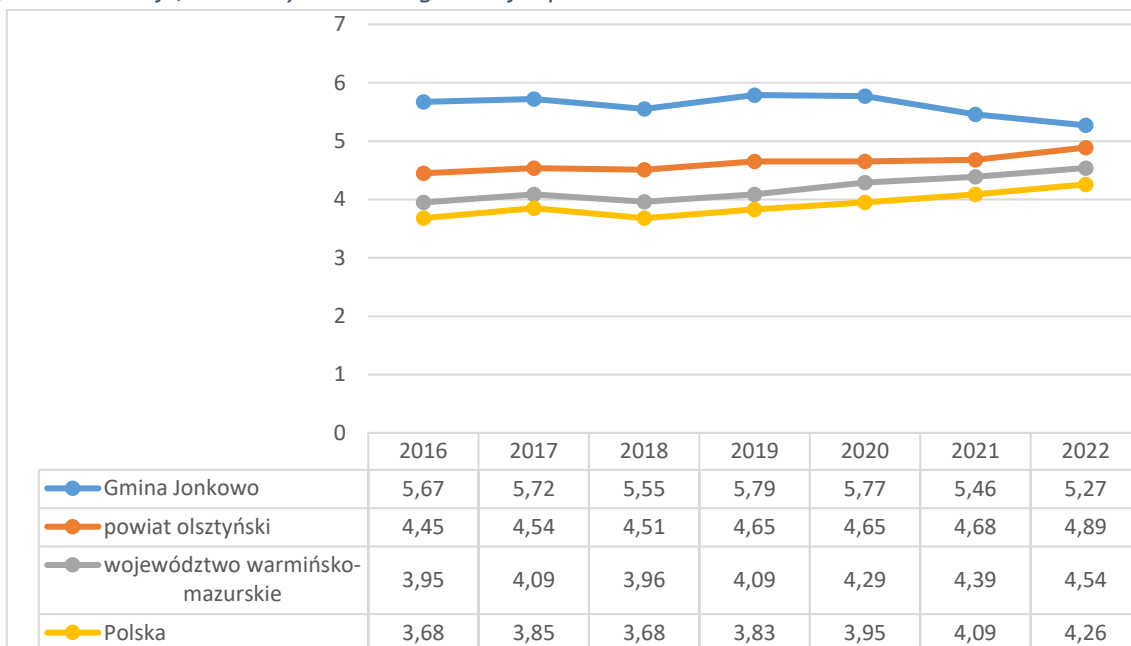
1.6 Aktywność obywatelska

Aktywność mieszkańców Gminy może być mierzona poprzez obserwację liczby działających na jej terenie organizacji pozarządowych. Wskaźnik fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych na 1000 mieszkańców wzrastał w całym analizowanym okresie, a od roku 2016 był większy od wskaźnika dla powiatu olsztyńskiego - w roku 2022 wyniósł 5,27. Wskaźnik Gminy Jonkowo był zauważalnie wyższy niż wskaźniki dla kraju i województwa warmińsko-mazurskiego (4,26 i 4,54). Jednak na uwagę zasługuje trend zmian w tym zakresie: o ile wskaźniki dla województwa i powiatu rosły o tyle w gminie w ostatnich latach wskaźnik ten systematycznie maleje.

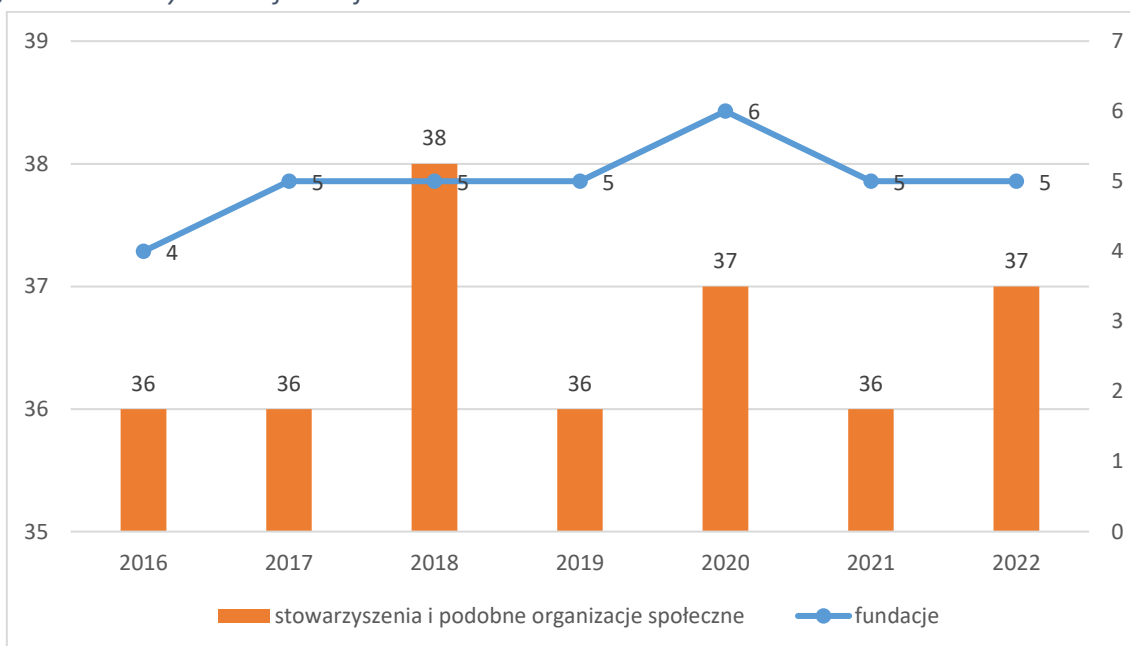
Wykres. Fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne na 1000 mieszkańców

Źródło: Bank Danych Lokalnych

Liczba fundacji w Gminie Jonkowo w analizowanym okresie utrzymywała się na podobnym poziomie i wynosiła 5 jedynie w roku 2016 była mniejsza o 1 czyli 4 a w roku 2020 wzrosła do 6. W latach tych nie zwiększała się także ilość stowarzyszeń i organizacji społecznych, w latach 2016, 2017, 2019 i 2021 wynosiła 36 natomiast w roku 2018 - 38; 2020 - 37 i 2022 - 37.

Wykres. Stowarzyszenia i fundacje w Gminie Jonkowo w latach 2016-2022.

Źródło: Bank Danych Lokalnych

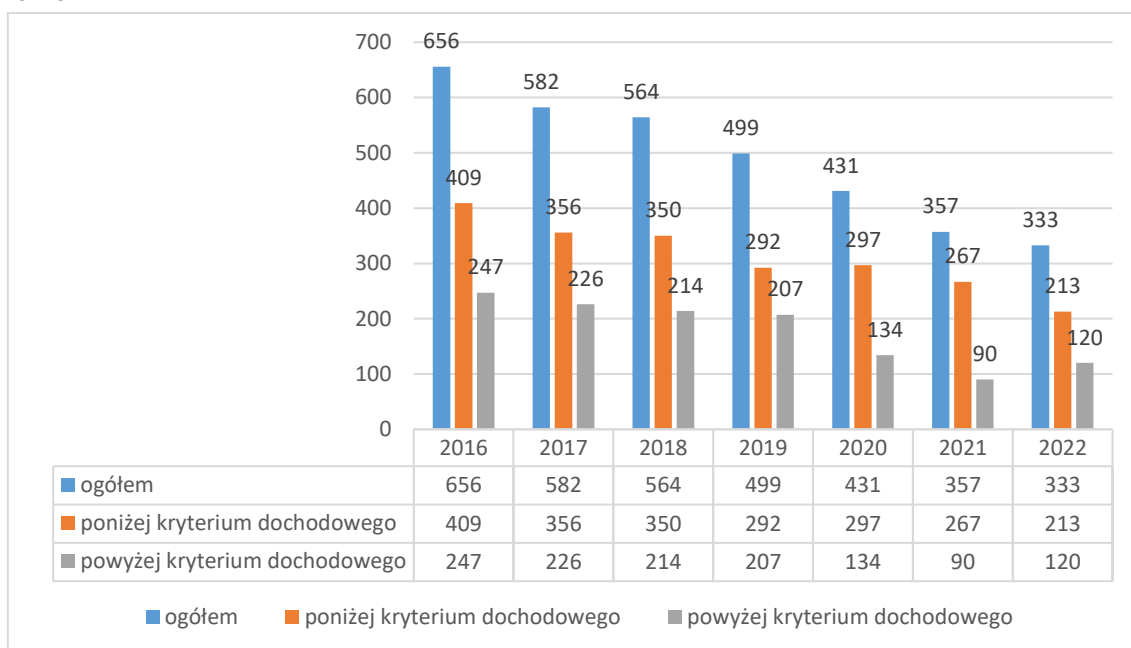

Frekwencja w wyborach samorządowych jest przejawem aktywności obywatelskiej. W gminie Jonkowa frekwencja w wyborach do Rady Gminy w roku 2018 wyniosła 55,94% (powiat olsztyński 52,37%, Województwo Warmińsko-Mazurskie: 51,66%), w wyborach na urząd wójta 55,92% (powiat olsztyński: 52,37%, Województwo Warmińsko-Mazurskie: 51,56%). Udział mieszkańców Gminy w wyborach jest nieznacznie wyższy od danych powiatu i województwa.

1.7 Pomoc społeczna i bezpieczeństwo

Liczba osób objętych pomocą społeczną malała w całym analizowanym okresie - od roku 2016 do roku 2022. Spadek liczby klientów wyniósł blisko 50%, w 2016 roku liczba beneficjentów była równa 656, a w 2022 było to już 333 osób. Spadek jest szczególnie zauważalny w przypadku liczby osób powyżej kryterium dochodowego, w 2022 roku było ich 120, blisko 51,5% mniej niż w roku 2016. W przypadku osób poniżej kryterium dochodowego liczba również uległa zmniejszeniu - w 2022 roku korzystających z pomocy społecznej z tej grupy było 213, a w 2016- 409.

Wykres. Osoby korzystające ze środowiskowej pomocy społecznej wg kryterium dochodowego w latach 2016-2022

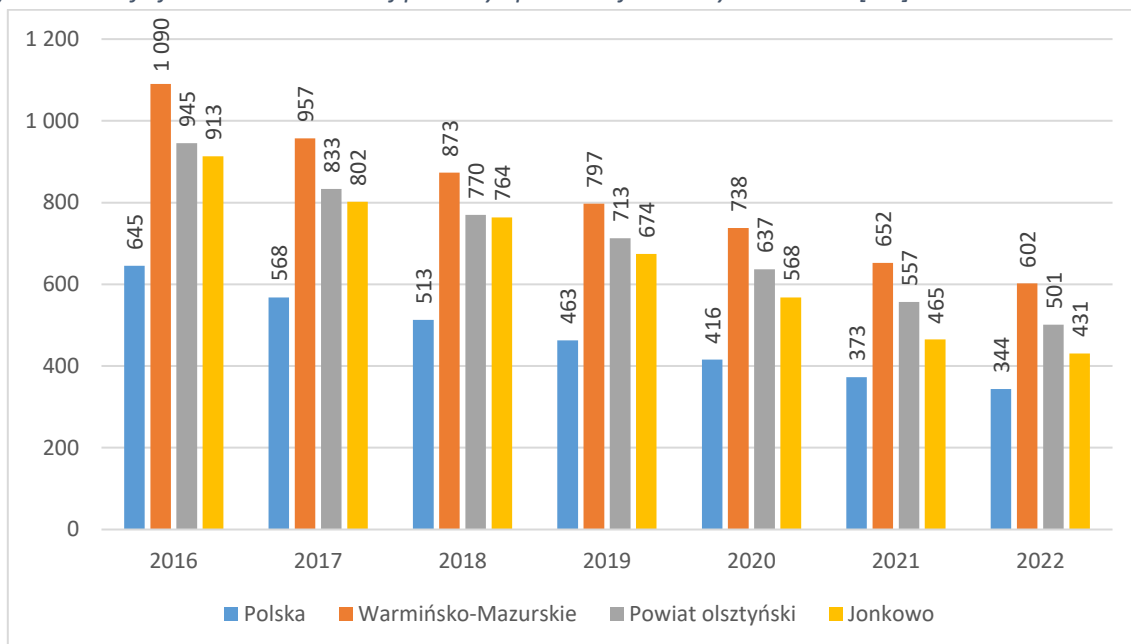

Źródło: Bank Danych Lokalnych

Gmina Jonkowo nieco odbiega pod względem wskaźnika beneficjentów pomocy społecznej na 10 tys. ludności, od wyliczonego dla powiatu olsztyńskiego i całego województwa warmińsko-mazurskiego w okresie od roku 2016 do 2022. W 2022 roku dla Gminy Jonkowo był on nieco niższy i wynosił 431 podczas gdy dla powiatu olsztyńskiego było to 501, a dla województwa warmińsko-mazurskiego 602. Na poniższym wykresie przedstawiono szczegółowe dane dotyczące liczby beneficjentów środowiskowej pomocy społecznej na 10 tys. ludności

Wykres. Beneficjenci środowiskowej pomocy społecznej na 10 tys. ludności [os.] w latach 2016-2022

Źródło: Bank Danych Lokalnych

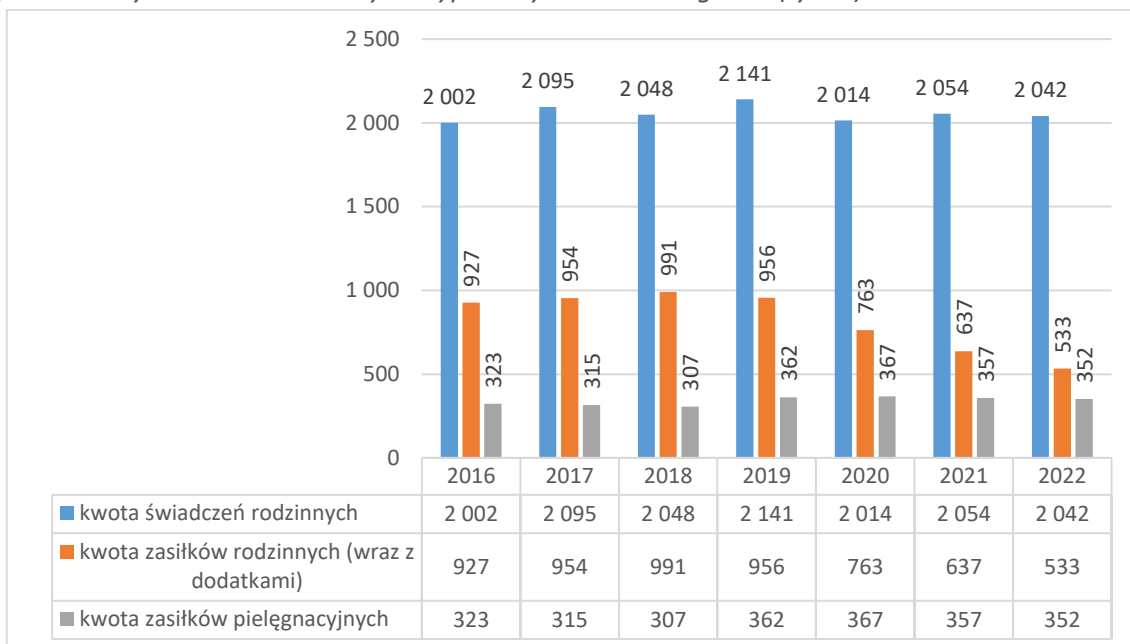
Wg. Raportu o stanie Gminy za rok 2022 najczęstszymi powodami rodzin korzystających z pomocy społecznej było: ubóstwo (118), długotrwała lub ciężka choroba (110), bezrobocie (62), niepełnosprawność (48), potrzeba ochrony macierzyństwa (17) w tym wielodzietności (12). Inne powody występują w pojedynczych przypadkach.

Zadania pomocy społecznej w gminie realizuje jednostka organizacyjna - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, który został powołany do życia uchwałą Nr XI/30/90 Gminnej Rady Narodowej w Jonkowie z dnia 23 lutego 1990 roku. Od tego czasu Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Jonkowie kieruje Kierownik Ośrodka zatrudniony przez Wójta Gminy Jonkowo. Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należy opracowanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych.

Uchwałą nr XXXI/241/2021 Rady Gminy Jonkowo z dnia 25 lutego 2021 roku przyjęta została Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w gminie Jonkowo na lata 2021-2028 (w skrócie GSRPS). Strategia obejmuje zagadnienia z dziedziny zatrudnienia (w tym przeciwdziałania dyskryminacji i nierównościami na rynku pracy), integracji społecznej, edukacji, kultury, sportu i rekreacji, ochrony zdrowia oraz zabezpieczenia potrzeb materialnych i mieszkaniowych.

Wykres: Kwoty świadczeń rodzinnych wypłaconych w roku - ogółem (tys. zł) w latach 2016-2022

Źródło: Bank Danych Lokalnych

Z roku na rok wzrastają koszty Gminy ponoszone na realizację zadań własnych o charakterze obowiązkowym w tym przede wszystkim DPS. Wynika to z faktu, iż społeczeństwo starzeje się i coraz więcej osób wymaga opieki całodobowej.

Tabela. Liczba osób przebywających w DPS oraz opłaty ponoszone przez Gminę

ROK	LICZBA OSÓB OGÓŁEM PRZEBYWAJĄCYCH W DPS	OPŁATA PONOSZONA PRZEZ GMINĘ
2014	18	383006,84
2015	20	416132,94
2016	21	534316,67
2017	22	548087,63
2018	27	692311,8
2019	28	817577,34
2020	27	760778,68
2021	30	914056,43
2022	28	947205,23
2023 do 30.09.2023	29	840557,09
prognoza rok 2024	26	1491291,12

Źródło: Gmina Jonkowo

Według danych Policji w 2023 roku przeprowadzono 583 interwencji w tym:

- interwencje domowe 24
- wypadki drogowe 4
- kolizje drogowe 66.

Założono 33 Niebieskie Karty (przemoc domowa).

Ogólna wykrywalność przestępstw na terenie gminy wynosi 55,6%, kryminalna 55%.

1.8 Oświata

Gmina Jonkowo prowadzi następujące placówki oświatowe:

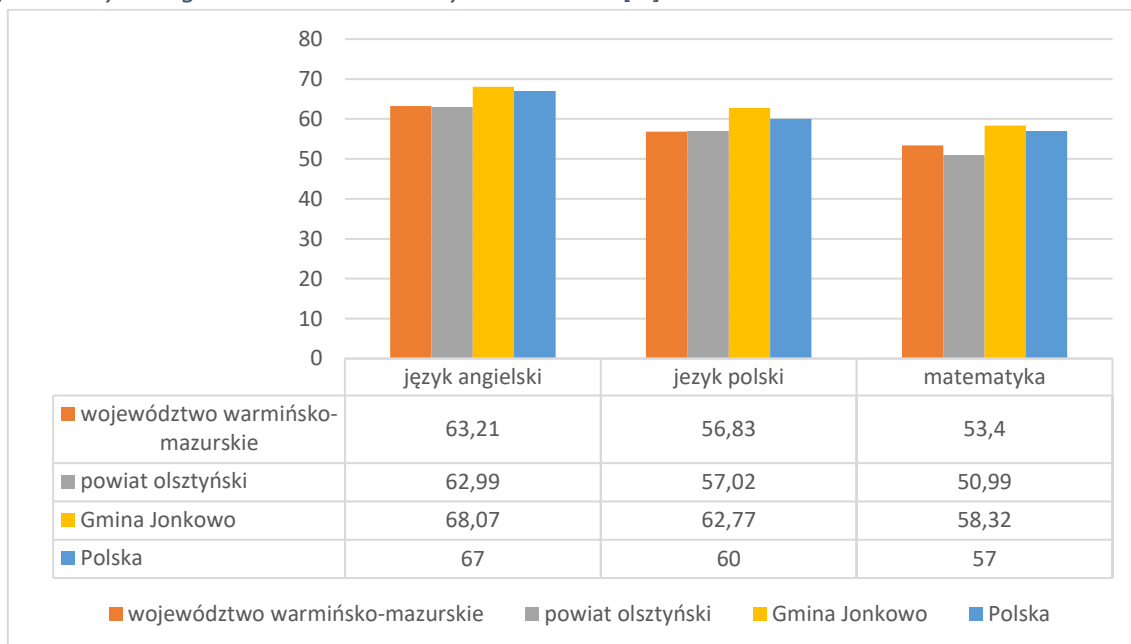
- 1) Przedszkole Samorządowe w Jonkowie,
- 2) Szkołę Podstawową im. Tadeusza Kościuszki w Jonkowie,
- 3) Szkołę Podstawową w Nowym Kawkowie,
- 4) Szkołę Podstawową we Wrzesinie.

Z dniem 31 sierpnia 2019 roku zakończyło swoją działalność Gimnazjum w Jonkowie. W Warkałach funkcjonuje ponadto Żłobek Publiczny dla najmłodszych dzieci oraz dwa niepubliczne przedszkola. Wg Raportu o stanie Gminy Jonkowo za 2022 rok do szkół w roku szkolnym 2022/2023 (Wg stanu na dzień 30.09.2022) uczęszczało 592 uczniów.

Istotnym czynnikiem obrazującym poziom edukacji w określonych placówkach są wyniki egzaminów. W przypadku szkolnictwa podstawowego jest to przeprowadzany od roku szkolnego 2018/2019 egzamin ósmoklasisty. Biorąc po uwagę wyniki egzaminu ósmoklasisty z trzech podstawowych przedmiotów, jakimi są matematyka, język angielski oraz język polski, Gmina Jonkowo na tle powiatu olsztyńskiego i województwa warmińsko-mazurskiego przedstawia się korzystnie prezentując wyniki powyżej średniej. W przypadku języka angielskiego średni wynik w gminie to 68,07%, czyli o ponad 5 punktów procentowych więcej niż w powiecie olsztyńskim. Wyniki z języka polskiego i z matematyki w gminie to odpowiednio 62,77% i 58,32%. W przypadku egzaminu z języka polskiego jest to o ponad 5 punktów procentowych więcej niż w powiecie, a w przypadku egzaminu z matematyki - o ponad 7 punktów procentowych więcej niż w powiecie. Przewaga wysokości wyników nad województwem warmińsko-mazurskim zauważalna jest również w przypadku wszystkich 3 analizowanych przedmiotów. W porównaniu ze średnimi wynikami krajowymi wyniki również są powyżej średniej.

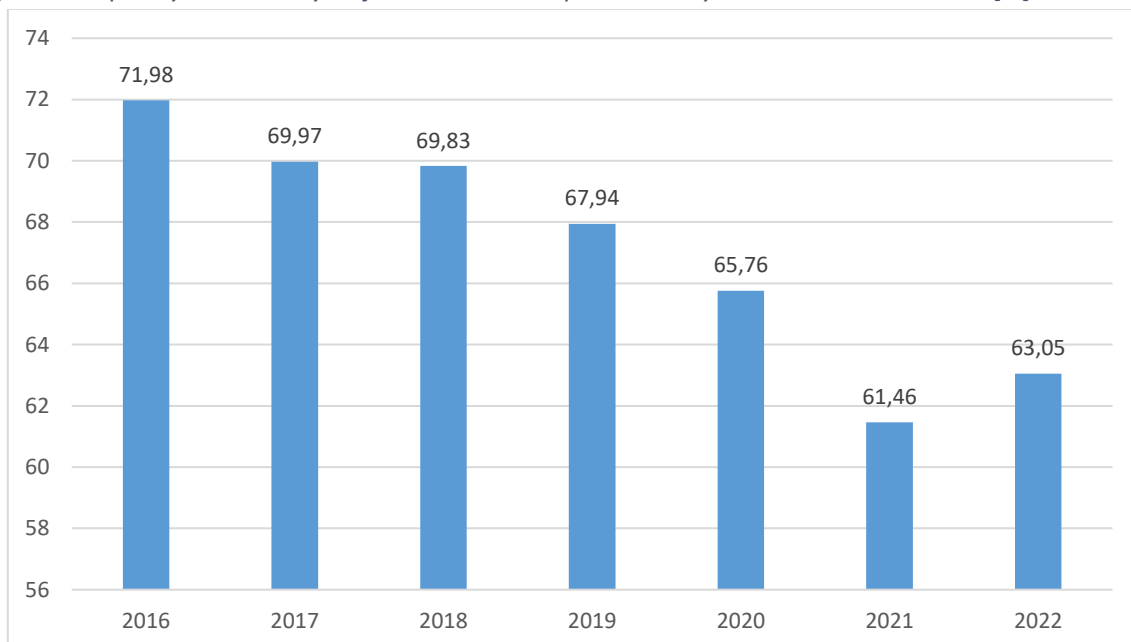
Wykres. Wyniki egzaminów ósmoklasisty w roku 2022 [%]

Źródło: opracowanie własne w oparciu o dane zamieszczone na stronie <https://mapa.wyniki.edu.pl/MapaEgzaminow/>

Współczynnik skolaryzacji netto dla szkół podstawowych w gminie w roku 2022 wyniósł 63,05%. Dane przedstawiono na poniższym wykresie.

Wykres. Współczynnik skolaryzacji netto dla szkół podstawowych w latach 2016-2022 [%]

Źródło: Bank Danych Lokalnych

Zgodnie z danymi z roku na rok wzrasta liczba dzieci w korzystających z opieki przedszkolnej. W roku 2020 do przedszkoli uczęszczało 175 dzieci. Dane przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela. Dzieci w przedszkolach

	j.m.	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Ogółem	osoba	166	169	164	178	171	173	175
Chłopcy	Osoba	86	90	86	89	83	88	90
Dziewczęta	Osoba	80	79	78	89	88	85	85

Źródło: Bank Danych Lokalnych

Największy wzrost zauważa się w liczbie dzieci w oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych, gdzie od 2016 roku nastąpił wzrost o 74 osoby (z 30 w 2016 do 104 w roku 2022).

Tabela. Dzieci w oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych

	j.m.	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Ogółem	osoba	30	32	38	48	82	93	104
Chłopcy	Osoba	18	15	22	28	41	45	57
Dziewczęta	Osoba	12	17	16	20	41	48	47

Źródło: Bank Danych Lokalnych

W analizowanym okresie 2016-2022 nie zmieniła się liczba przedszkoli ani oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych.

Tabela. Przedszkola i oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych

	j.m.	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych i dzieci wg płci	Ob.	3	3	3	3	3	3	3
przedszkola bez specjalnych; ogółem; ogółem	Ob.	3	3	3	3	3	3	3
przedszkola bez specjalnych; ogółem; prowadzone przez jednostki samorządu gminnego	Ob.	1	1	1	1	1	1	1
przedszkola bez specjalnych; oddziały; ogółem	-	10	10	11	8	8	8	8
przedszkola bez specjalnych; oddziały; prowadzone przez jednostki samorządu gminnego	-	4	4	4	4	4	4	4

Źródło: Bank Danych Lokalnych

1.9 Kultura, sport i organizacje pozarządowe

Zgodnie z informacjami zawartymi w Raporcie o stanie Gminy Jonkowo za 2022 rok działalnością kulturalną w Gminie Jonkowo zajmują się instytucje kultury takie jak: Gminny Ośrodek Kultury w Jonkowie (samorządowa instytucja kultury). Ośrodek jest wpisany do rejestru Instytucji Kultury prowadzonego przez Gminę Jonkowo i posiada osobowość prawną. W skład Ośrodka wchodzi także Gminna Biblioteka Publiczna w Jonkowie z filią w Łomach, a także świetlice wiejskie w których prowadzona jest działalność statutowa.

Oprócz przedstawionej oferty dla mieszkańców pragnących czynnie uczestniczyć w kulturze, GOK stwarza szereg możliwości udziału w koncertach, festynach, konkursach, wycieczkach i zabawach adresowanych do dzieci, młodzieży i osób dorosłych. Od kilku lat instytucja organizuje rocznie kilkanaście imprez (o zasięgu lokalnym i ponadregionalnym), z których większość to imprezy

współorganizowane z jednostkami administracji wyższego szczebla (powiat, województwo). Do najbardziej popularnych imprez kulturalnych organizowanych przez samorząd należą: Piknik Historyczny, Festiwal Koloryt, Pożegnanie Lata. Aktywne w gminie stowarzyszenia są organizatorami Festiwalu Wioska Teatralna i szlaku wystaw Sztuka w Obejściu.

W ramach struktury GOK w Jonkowie działa Gminna Biblioteka Publiczna w Jonkowie z filią w Łomach. Do jej zadań należy: gromadzenie, opracowanie, wypożyczanie księgozbioru i czasopism, porządkowanie i ubytkowanie książek, umożliwienie dostępu do Internetu, prowadzenie działalności informacyjnej. Od początku roku 2021 Biblioteka Publiczna w Jonkowie pracuje na elektronicznym system katalogowania zbiorów MAK+. Stopniowo czytelnikom wydawane są elektroniczne karty biblioteczne. Katalog biblioteczny jest dostępny w formie online. W kwietniu 2021 nastąpiło zamknięcie i likwidacja filii w miejscowości Wołowno.

Tabela. Dane dotyczące bibliotek w Gminie Jonkowo w latach 2016-2022

	j.m.	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Placówki biblioteczne								
biblioteki i filie	ob.	3	3	3	3	3	2	2
Biblioteki - wskaźniki								
ludność na 1 placówkę biblioteczną (łącznie z punktami bibliotecznymi ujętymi zgodnie z siedzibą jednostki macierzystej)	osoba	2 410	2 447	2 464	2 477	2 542	3 847	3 892
księgozbiór bibliotek na 1000 ludności	wol.	2 922,8	2 757,5	2 811,8	2 834,1	2 791,7	2 305,9	2 141,3
czytelnicy bibliotek publicznych na 1000 ludności	osoba	2	72	73	78	68	60	77

Źródło: Bank Danych Lokalnych

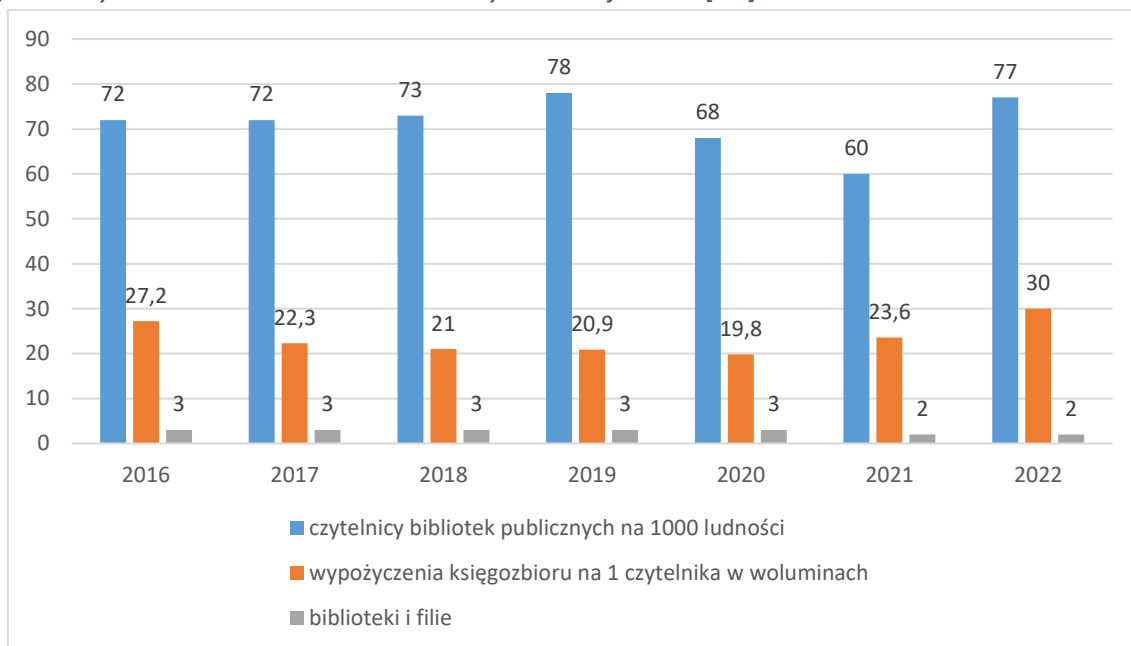
Za działalność kulturalną odpowiadają również świetlice wiejskie³. W 2 świetlicach wiejskich (Jonkowo, Łomy) na terenie Gminy Jonkowo prowadzona jest działalność edukacyjno-opiekuńczo-kulturalna.

³ Świetlice wiejskie przedstawiono w modelu funkcjonalno-przestrzennym Gminy.

Wykres. Czytelnictwo w Gminie Jonkowo - dynamika zjawiska [os.]

Źródło: Bank Danych Lokalnych

Ponadto w gminie działalność z zakresu kultury jest uzupełniana przez aktywne lokalne organizacje pozarządowe i imprezy organizowane przez sołectwa. Wydarzenia kulturalne organizowane przez organizacje pozarządowe to m.in. festiwale Wioska Teatralna i Sztuka w obejściu oraz szereg spektakli teatralnych i koncertów. Do imprez organizowanych przez sołectwa należą święta wsi organizowane w różnych miejscowościach.

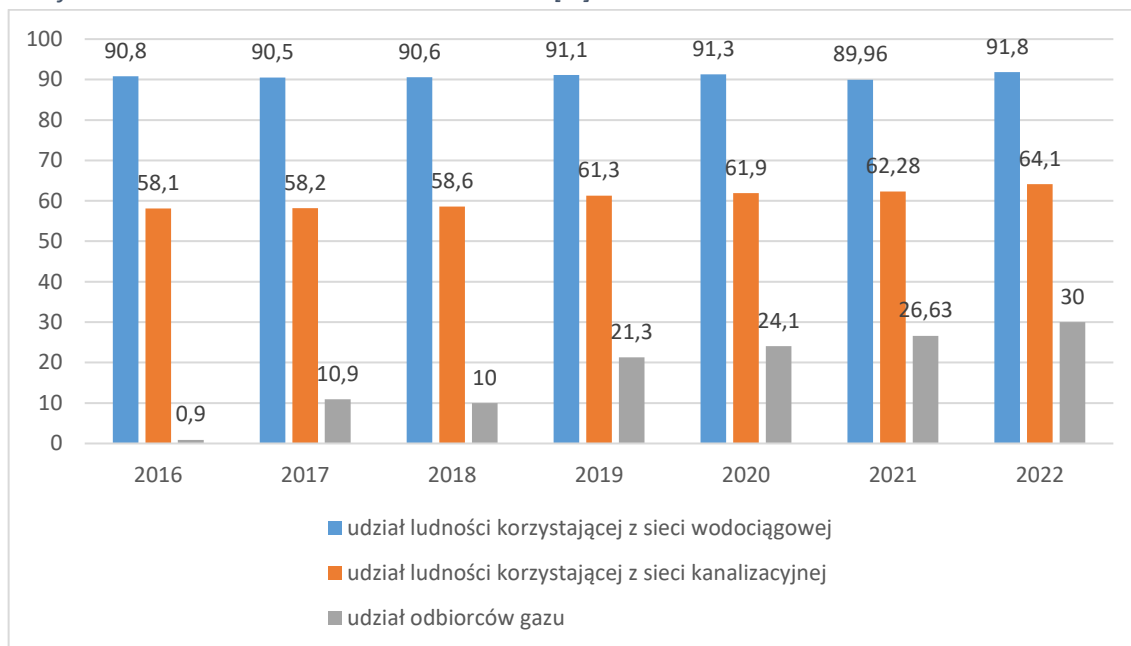
W Jonkowie funkcjonuje Zespół boisk wielofunkcyjnych ORLIK 2012. Zainteresowani uprawianiem sportu mogą korzystać również z boisk usytuowanych przy szkołach.

1.10 Infrastruktura komunalna

Gmina Jonkowo posiada rozwiniętą infrastrukturę wodociągową, udział korzystających z niej w 2022 roku wyniósł 91,8%. Zauważalny jest zwiększający się z roku na rok wskaźnik odbiorców gazu w 2016 roku wynoszący 0,9% a w 2022 30% - wzrost o 29,1 punkty procentowe. Udział ludności korzystającej z sieci kanalizacyjnej w całym analizowanym okresie powoli wzrasta - 58,1% w roku 2016 i 66,1% w roku 2022.

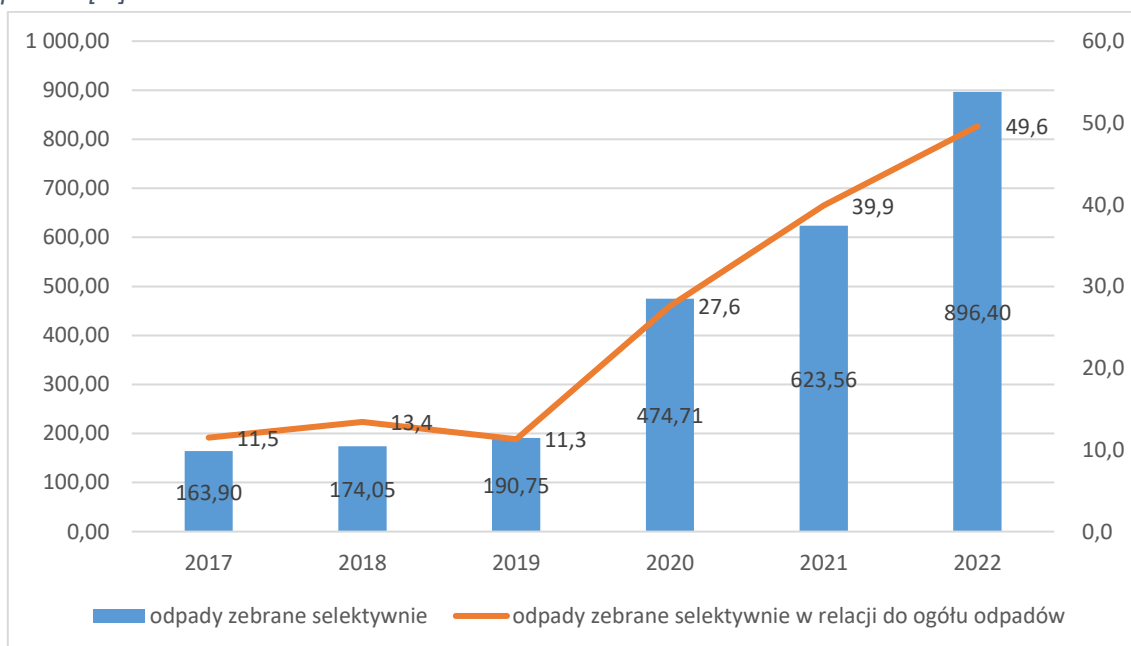
Wykres. Infrastruktura sieciowa w Gminie Jonkowo [%]

Źródło: Bank Danych Lokalnych

Na terenie Gminy Jonkowo w 2017 roku zebrano selektywnie 163,90 t odpadów, a na koniec okresu (rok 2022) wielkość ta wyniosła 896,40 t. Odsetek odpadów zebranych selektywnie w relacji do ogółu odpadów zwiększył się z 11,5% do 49,6%, czyli o 38,1 punkty procentowe.

Wykres. Odpady zebrane selektywnie ogółem [t] oraz odpady zebrane selektywnie w relacji do ogółu odpadów [%] w latach 2017-2022

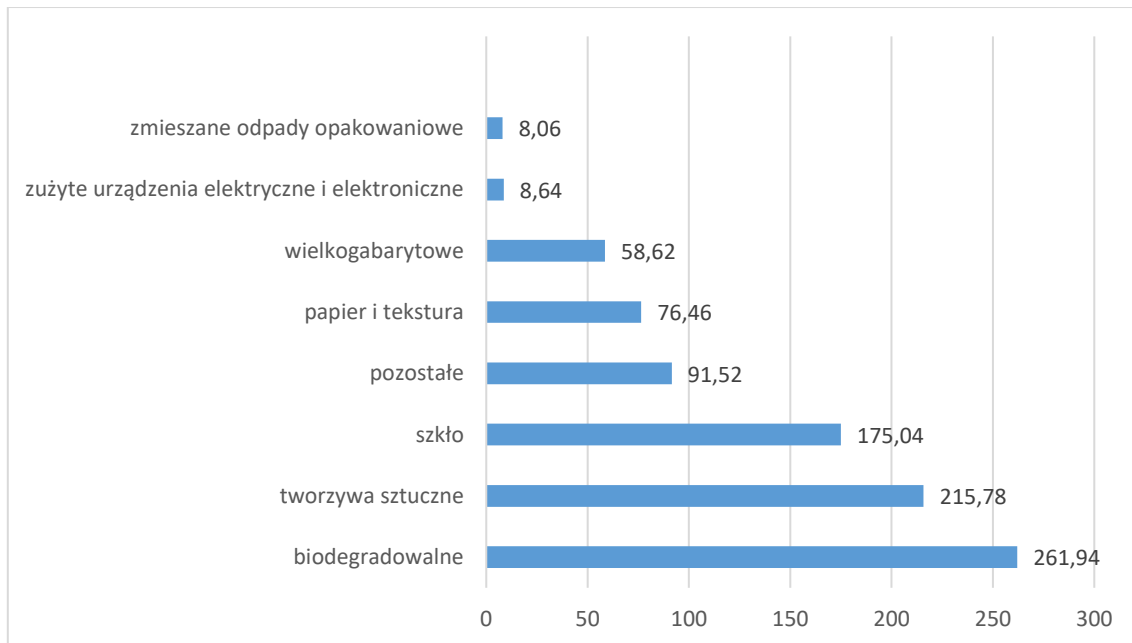

Źródło: Bank Danych Lokalnych

W 2021 roku najczęściej zebrano odpadów biodegradowalnych - 261,94 t, kolejno: tworzywa sztuczne - 215,78, szkło - 175,04 t, pozostałe - 91,52, papier i tekstura - 76,46, wielogabarytowe 58,62 t, zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne - 8,64, zmieszane odpady opakowaniowe - 8,06.

Wykres. Liczba odpadów zebranych selektywnie w ciągu 2022r. z podziałem na grupy [t]

Źródło: Bank Danych Lokalnych

Długość sieci wodociągowej wynosi 94,3 km. Do wodociągu podłączonych jest 2 261 budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania. W latach 2016-2022 długość sieci wodociągowej zwiększyła się o 5,7 km.

Tabela. Wybrane dane statystyczne – wodociągi w latach 2016-2022

	j.m.	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
długość czynnej sieci rozdzielczej	km	88,6	88,6	88,6	89,1	90,1	93,3	94,3
przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	szt.	2 004	1 947	1 950	2 067	2 108	2 179	2 261
woda dostarczona gospodarstwom domowym	dam3	208,3	221,3	237,3	249,0	250,9	246,9	233,2
ludność korzystająca z sieci wodociągowej	osoba	6 565	6 647	6 693	6 768	6 840	b.d.	7 146
zużycie wody w gospodarstwach domowych ogółem na 1 mieszkańca	m3	29,0	30,5	32,1	33,6	33,6	32,7	30,2

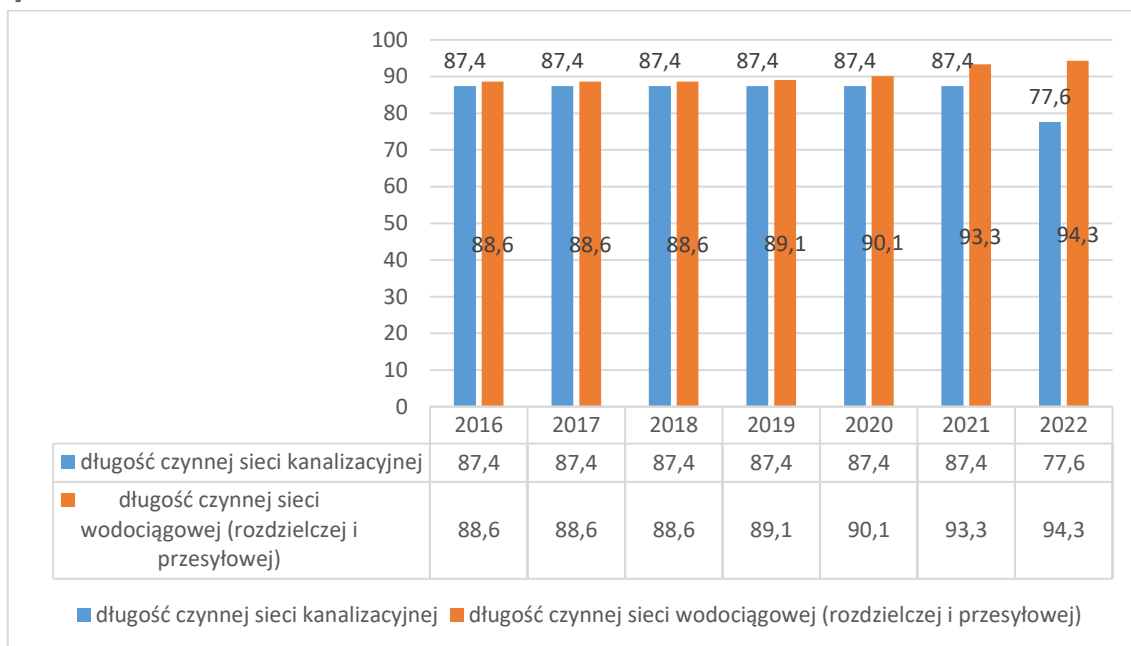
Źródło: Bank Danych Lokalnych

W 2016 roku zużycie wody na 1 mieszkańca wyniosło 29,0 m³, a w 2021 roku 32,7 m³. Widać, więc wzrost zużycia wody o 3,7 m³.

Długość sieci kanalizacyjnej w analizowanym okresie utrzymywała się na jednakowym poziomie. Sieć wodociągowa została rozbudowana o 4,7 km w ciągu ostatnich sześciu lat i na koniec badanego okresu mierzyła 93,3 km.

Wykres. Długość czynnej sieci wodociągowej (rozdzielczej) oraz kanalizacyjnej w latach 2016-2022 [km]

Źródło: Bank Danych Lokalnych

Długość sieci gazowej w 2016 roku wynosiła 34 694m natomiast w 2022 wzrosła do 50 667 m. Na terenie gminy mieszkańcy korzystają ze zbiorników bezodpływowych oraz oczyszczalni przydomowych. Na terenie gminy Jonkowo znajdują się 3 oczyszczalnie komunalne (oczyszczalnie biologiczne):

1. Oczyszczalnia MBR Jonkowo znajdująca się na działce nr 86/58 obręb Jonkowo, odbiornikiem ścieków oczyszczonych jest rów melioracyjny szczegółowy „S” w km 10+500 obręb geodezyjny Jonkowo, uchodzący do Strugi Trojańskiej.
2. Oczyszczalnia Szalstry znajdująca się na działkach nr 200/1 i 200/2 obręb Szalstry, odbiornikiem ścieków oczyszczonych jest rów melioracji szczegółowej bez nazwy zlokalizowany na działce nr 216/2 obręb Szalstry, znajdujący się w zlewni rowu melioracyjnego "W", odprowadzający wody do rzeki Pastęki.
3. Oczyszczalnia ścieków w Nowym Kawkowie znajdująca się na działce nr 45/2, obręb Nowie Kawkowo, odbiornikiem ścieków oczyszczonych jest rów melioracyjny szczegółowy R-P-88 (K), zlokalizowany na działce nr 45/2, obręb Nowe Kawkowo.

Ścieki z kanalizacji sanitarnej obejmującej osiedle Gutkowo odprowadzane są do oczyszczalni w Olsztynie. W poniższej tabeli przedstawiono liczbę ludności korzystającej z oczyszczalni ścieków.

Tabela. Ludność korzystająca z oczyszczalni w latach 2016-2022

	j.m.	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Ludność korzystająca z oczyszczalni - ogółem	osoba	4 540	4 695	4 789	4 899	5 121	5 287	5508
Ścieki oczyszczane w ciągu roku - odprowadzone ogółem	dam ³	208,0	260,0	203,0	185,0	165,0	189,0	181

Źródło: Bank Danych Lokalnych

W roku 2022 użytkownicy odprowadzili do oczyszczalni 181 dam³ ścieków.

Energia ciepła

Na obszarze gminy Jonkowo nie ma scentralizowanych systemów zaopatrzenia w energię ciepłą.

Zaopatrzenie gminy w ciepło odbywa się obecnie w oparciu o:

- kotłownie lokalne opalane węglem, olejem opałowym i gazem ziemnym;
- indywidualne źródła ciepła (węgiel, drewno, olej opałowy oraz gaz ziemny).

Grupę lokalnych źródeł ciepła na terenie gminy Jonkowo tworzą kotłownie zlokalizowane na terenie obiektów użyteczności publicznej oraz placówek usługowo-handlowych. Kotłownie lokalne charakteryzują się zróżnicowaniem, zarówno pod względem wielkości mocy zainstalowanej, jak i rodzaju oraz stanu technicznego wyposażenia.⁴

Poniższy Wykres. przedstawia zmianę w kwocie wydatków przeznaczonych na dział 900 - Gospodarka komunalna i ochrona środowiska. W 2015r. wyniosły one 970 967,2 zł, a na koniec badanego okresu 2 668 468,2 zł. Przyrost w tej kwocie wyniósł 1 697 501 zł, czyli aż 63,6%. Zapewne ma to związek z czynionymi inwestycjami w tym zakresie, gdyż w przeciągu ostatnich pięciu lat nie rozbudowywano infrastruktury komunalnej, tak aby wydatki na jej utrzymanie mogły się tak znacznie zwiększyć.

Światłowód:

Usługi światłowodowe świadczone są przez GOK w Jonkowie.

W chwili obecnej w zasięgu sieci optycznej GOK Jonkowo znajdują się:

- 225 punktów adresowych w Jonkowie
- wybrane punkty adresowe w Łomach
- wybrane punkty adresowe w Mątkach
- wszystkie adresy w Wilimowie (Żurawno - Ziółowa Dolina).

Dodatkowo GOK w Jonkowie świadczy również usługę dostępu do internetu drogą radiową w następujących miejscowościach: Jonkowo, Wrzesina, Giedajty, Warkaty, Mątki, Gutkowo, Łomy, Garzewko, Porbady, Pupki, Godki.

Zasięg uwarunkowany jest umiejscowieniem nadajników oraz ich widocznością z konkretnych lokalizacji.

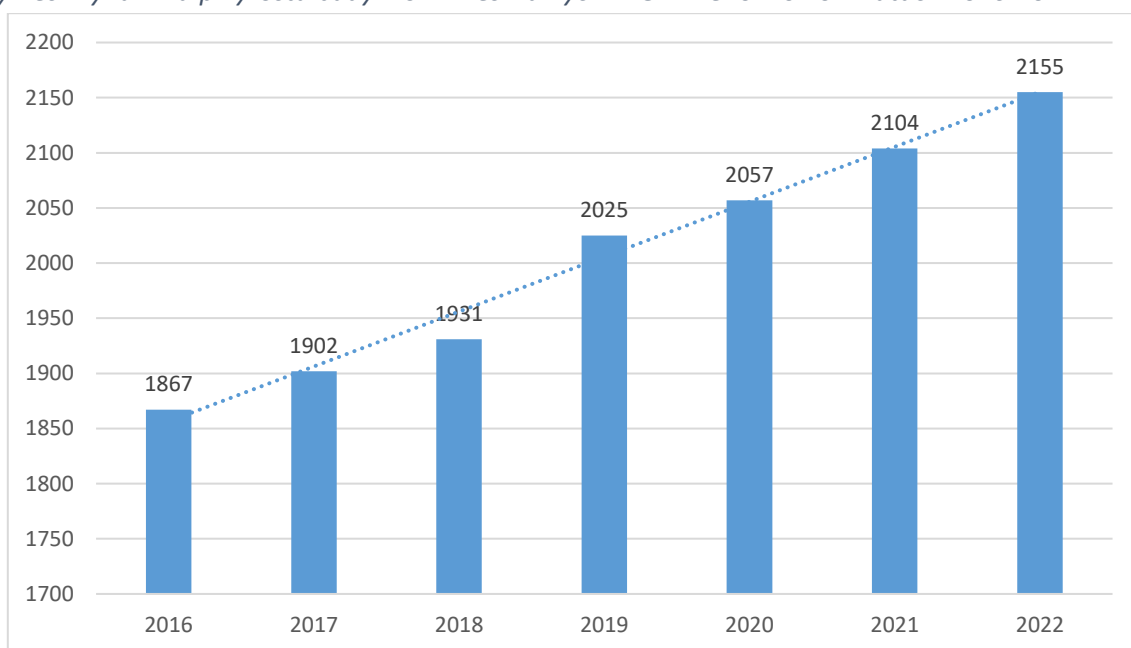
⁴ Plan Gospodarki Niskoemisyjnej Dla Gminy Jonkowo Na Lata 2015-2020

1.11 Infrastruktura mieszkaniowa

Ilość budynków mieszkalnych w Gminie Jonkowo od roku 2016 do 2022 wzrosła - w roku 2022 było ich 2 155. Od roku 2016 liczba budynków mieszkalnych wzrosła o 13,36%, co jest niższą wartością niż w powiecie olsztyńskim gdzie wyniosła ona 27,18%.

Wykres. Dynamika przyrostu budynków mieszkalnych w Gminie Jonkowo w latach 2016-2022

Źródło: Bank Danych Lokalnych

Według danych GUS w 2022 roku w zasobie Gminy Jonkowo nie znajdowało się żadne mieszkanie niezamieszkanе. W roku 2022 93,5% mieszkań wyposażonych było w wodociąg, 89,6% w osobną łazienkę, a 85,7% w centralne ogrzewanie.

Na terenie Gminy Jonkowo funkcjonują mieszkania o przeciętnej powierzchni użytkowej 1 mieszkania 114,9m². Wskaźnik przeciętnej powierzchni użytkowej mieszkania przypadającej na 1 osobę w Gminie Jonkowo wynosi 35,8m². Wskaźnik liczby mieszkań na 1000 ludności wynosił w 2022 roku - 311,6 mieszkań.

W skład mieszkaniowego zasobu gminy, według stanu na dzień 31 grudnia 2022 roku, wchodziły 21 lokali mieszkalnych, o łącznej powierzchni użytkowej 946 m².

1.12 Ochrona Zdrowia

Ochrona zdrowia to bardzo ważny obszar usług publicznych, możliwość wpływania na politykę służby zdrowia pozostaje poza samorządem lokalnym.

Tabela. Opieka zdrowotna

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
AOS porady lekarskie ogółem	23 484	20 675	18 783	22 212	20 708	25 418	31 093
przychodnie ogółem	2	2	2	1	1	2	2
praktyki lekarskie na wsi	0	0	0	0	2	2	2
przychodnie na 10 tys. ludności	3	3	3	1	1	3	3
POZ porady ogółem; ogółem	20 815	18 202	16 567	19 619	19 724	24 672	30 385

Źródło: Bank Danych Lokalnych

W Gminie Jonkowie funkcjonują trzy przychodnie:

1. "Medyk" - Jacek Kuleta
2. Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej im. L. Rydygiera,
3. Przychodnia Medicus Filia w Jonkowie

W Gminie Jonkowie funkcjonowały do roku 2022 dwie apteki zlokalizowane w Jonkowie.⁵ W świetle danych BDL w 2022 roku w ramach ambulatoryjnej opieki zdrowotnej mieszkańcom Gminy Jonkowo udzielono 31 093 porad lekarskich, czyli o 5675 więcej niż w 2021 roku. Łącznie w latach 2016-2022 udzielono 162 373 porad. Liczba porad w ramach podstawowej opieki zdrowotnej w 2022 roku wyniosła 30 385, czyli o 5 713 więcej niż w 2021 roku, a łączna ich liczba w całym analizowanym okresie to 149 984.

Dostępność do usług społecznych w obszarze ochrony zdrowia w istotny sposób warunkuje bliskość Olsztyna, dzięki której mieszkańcy mogą mieć większy dostęp do poradni specjalistycznych czy aptek. W Olsztynie funkcjonują także szpitale, w tym Miejski Szpital Zespolony, Wojewódzki Szpital Specjalistyczny, Uniwersytecki Szpital Kliniczny oraz Poliklinika MSWiA.

1.13 Możliwości budżetowe Gminy Jonkowo

Dochody ogółem w 2022 wynosiły 48 779 250,92 zł. W tabeli poniżej zaprezentowano dane o dochodach gminy w latach 2020-2022.

Tabela. Dochody ogółem Gminy Jonkowo

	Jm	2020	2021	2022
dochody ogółem	zł	56 630 004,43	46 893 759,45	48 779 250,92
dochody własne	zł	22 704 202,46	22 783 828,16	25 062 301,02

Źródło: Bank Danych Lokalnych

W poniższej tabeli przedstawiono dochody gminy w latach 2020-2022.

⁵ Źródło: Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Jonkowo na lata 2021-2028

Tabela. Dochody Gminy

L/p	Wyszczególnienie	Wykonanie 2020 r.	Wykonanie 2021 r.	Wykonanie 2022 r.
1	2	3	4	5
A.	DOCHODY BIEŻĄCE	41 193 247,68	43 025 311,49	44 826 402,47
1.	Udziały w podatkach dochodowych budżetu państwa:	9 863 852,08	10 865 167,67	12 866 985,07
	a/.podatek od osób fizycznych (PIT)	9 490 916,00	10 280 955,00	12 333 722,57
	b/.podatek od osób prawnych (CIT)	372 936,08	584 212,67	533 262,50
2.	Podatki i opłaty	9 227 892,36	8 956 082,83	9 012 550,88
	podatek od nieruchomości	6 742 244,03	6 028 373,37	6 209 231,77
	podatek rolny	600 044,97	573 672,62	550 947,12
	podatek leśny	250 209,09	250 979,66	266 649,06
	podatek od środków transportowych	332 324,15	347 968,67	319 834,39
	podatek od działalności gospodarczej os. Fiz. - karta podatkowa	20 077,30	23 340,72	32 921,93
	podatek od spadków i darowizn	43 607,39	23 779,60	41 942,40
	podatek od czynności cywilno-prawnych	690 169,88	1 098 798,77	803 337,39
	opłata skarbową	52 651,00	76 039,78	49 519,78
	opłata eksploatacyjna	88 777,00	106 290,00	158 419,20
	opłaty za trwałą zarząd, użytk. wiecz.	61 856,22	62 747,41	79 488,79
	opłaty za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych, wpływy z części opłaty za zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych w obrocie hurtowym	69 529,12	82 977,31	108 887,87
	opłaty (adiacencna, planistyczna, za zajęcie pasa drogowego)	103 130,55	24 300,74	84 001,15
	pozostałe wpływy z opłat	173 271,66	256 814,18	307 370,03
3.	Subwencje ogólne z budżetu państwa	7 023 271,00	8 632 841,00	7 494 007,00
	subwencja oświatowa	5 442 070,00	5 712 238,00	5 774 640,00
	subwencja wyrównawcza	1 581 201,00	1 699 990,00	1 719 367,00
	środki na uzupełnienie dochodów	0,00	1 220 613,00	0,00
4.	Dotacje celowe na cele bieżące	13 090 919,96	12 885 048,36	8 750 658,08
5.	Pozostałe dochody bieżące	1 987 312,28	1 686 171,63	6 702 201,44
	z najmu i dzierżawy składników majątkowych	91 579,70	99 048,03	142 115,49
	wpływy z usług	119 524,15	149 119,20	233 924,65
	odsetki	428 400,14	29 982,20	175 584,86
	środki z funduszy celowych	0,00	862 354,00	5 450 800,41
	różne dochody	1 347 808,29	545 668,20	699 776,03
B.	DOCHODY MAJĄTKOWE	15 436 756,75	3 868 447,96	3 952 848,45
1.	Sprzedaż majątku	22 700,00	718 556,00	114 439,70
2.	Dotacje i środki na inwestycje	15 352 803,01	2 385 841,93	2 585 009,93
	wpływy ze zwrotów niewykorzystanych dotacji oraz płatności	0,00	276,85	246,10
	wpływy z tytułu odszkodowania za przejęte nieruchomości pod inwestycje	0,00	401 904,81	0,00
3.	przekształcenie prawa uż. wieczystego w prawo własności	0,00	0,00	0,00
4.	wpłata środków finansowych z niewykorzystanych w terminie wydatków niewygasających	61 253,74	361 868,37	1 253 152,72
	DOCHODY OGÓŁEM:	56 630 004,43	46 893 759,45	48 779 250,92

Źródło: Dane własne Gminy Jonkowo

Wskaźnik udziału dochodów własnych w dochodach ogółem świadczy o stopniu samodzielności finansowej gmin. Wzrost wskaźnika oznacza zwiększenie możliwości finansowych gmin. W 2022r. dochody własne stanowiły 51,38% dochodów ogółem. W roku 2020 dochody własne miały najmniejszy udział w dochodach budżetowych gminy - 40,09%.

Dochód ogółem na 1 mieszkańca w gminie wyniósł w 2022 roku 6 318,56 zł, zaś dochód własny 3 246,41 zł, w porównaniu do roku poprzedniego dochody te wzrosły o odpowiednio o ponad 3,26% (ogółem) i nieco ponad 8,5% (dochody własne). Szczegółowe dane przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela. Dochody na 1 mieszkańca

	Jm	2020	2021	2022
dochody ogółem/ mieszkaniec	zł	7 461,13	6 112,33	6 318,56
dochody własne/mieszkaniec	zł	2 991,33	2 969,74	3 246,41

Źródło: Bank Danych Lokalnych

Gmina Jonkowo w ostatnich latach realizowała projekty dofinansowane ze środków z Unii Europejskiej. W poniższej tabeli przedstawiono finansowanie i współfinansowanie programów i projektów unijnych.

Tabela. Finansowanie i współfinansowanie programów i projektów unijnych w latach 2020-2016

	J.m.	2020	2021	2022
dotacje ogółem	zł	13 889 795,96	2 337 932,66	2 933 138,88
środki z Unii Europejskiej na finansowanie programów i projektów unijnych	zł	0,00	2 006 722,00	1 197 550,31
środki z budż. państwa lub inne przekazane jako współfinansowanie progr. i proj. realizowanych z udz. śr. z funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności UE	zł	439 830,60	0,00	3 228,87
płatności w zakresie budżetu środków europejskich	zł	13 449 965,36	331 210,66	1 732 359,70

Źródło: Bank Danych Lokalnych

Wydatki Gminy w latach 2020-2022 spadły. Najwięcej wydatków Jonkowo poniosło w 2020 r. 50 133 466,07 zł. Również w 2020 r. najwięcej środków Gmina przeznaczyła na wydatki inwestycyjne (14 427 982,71 zł), udział wydatków inwestycyjnych w wydatkach ogółem wynosił 28,8%. W latach 2020 i 2022 udział wydatków inwestycyjnych spadł. Wskaźnik udziału wydatków inwestycyjnych w wydatkach ogółem świadczy o aktywność władz gmin, w ramach istniejących możliwości finansowych. W poniższej tabeli przedstawiono szczegółowe dane.

Tabela. Wydatki z budżetu ogółem

	J.m	2020	2021	2022
wydatki ogółem	zł	50 133 466,07	42 469 426,15	46 331 305,09
wydatki majątkowe ogółem	Zł	14 427 982,71	6 623 703,09	2 422 631,44
Wydatki majątkowe inwestycyjne	Zł	14 427 982,71	6 623 703,09	2 422 631,44
udział wydatków inwestycyjnych w wydatkach ogółem	%	28,8	15,6	5,22

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Gminy i Banku Danych Lokalnych

Tabela. Wydatki w podziale na działy

Dział	Opis	Wykonanie 2020 rok	Wykonanie 2021 rok	Wykonanie 2022 rok
010	Rolnictwo i łowiectwo	463 890,83	470 417,51	2 955 071,67
600	Transport i łączność	15 585 185,43	3 773 543,61	4 183 332,23
700	Gospodarka mieszkaniowa	1 330 186,04	393 324,50	247 426,48
710	Działalność usługowa	0,00	85 248,32	164 122,36
750	Administracja publiczna	3 283 275,42	3 884 975,94	5 368 190,39
751	Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	43 107,39	1 503,00	1 521,00
754	Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	293 793,99	257 320,93	1 216 734,94
757	Obsługa długu publicznego	159 539,41	88 289,75	540 952,82
758	Różne rozliczenia	0,00	61 035,00	0,00
801	Oświata i wychowanie	11 314 555,63	12 138 546,96	13 994 980,03
851	Ochrona zdrowia	92 825,64	81 363,83	92 042,22
852	Pomoc społeczna	2 455 758,36	2 711 547,88	3 257 474,19
853	Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	30 295,29	15 921,36	4 031 174,89
854	Edukacyjna opieka wychowawcza	59 558,63	54 252,89	40 059,59
855	Rodzina	12 120 054,61	11 946 915,70	6 801 582,48
900	Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	1 760 128,10	5 453 662,24	1 514 769,62
921	Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	804 045,34	820 146,49	1 085 934,25
926	Kultura fizyczna	337 265,96	231 410,24	835 935,93
	Razem	50 133 466,07	42 469 426,15	46 331 305,09

Źródło: Dane własne Gminy Jonkowo

Wydatki bieżące szkół

Koszt utrzymania szkół na terenie Gminy stanowi istotny wydatek budżetu Gminy Jonkowo. Poniżej przedstawiono wydatki bieżące szkół w latach 2020-2022.

Tabela. Wydatki bieżące szkół

rok	SP Jonkowo	SP Wrzesina	SP Nowe Kawkowo
2020	4 072 030,49	2 366 413,58	1 524 918,37
2021	4 221 772,25	2 694 955,22	1 608 063,13
2022	4 620 012,32	2 889 082,73	1 854 855,65

Źródło: Dane własne Gminy Jonkowo

Wydatki ogółem na 1 mieszkańca w 2020 były najwyższe i wyniosły odpowiednio 6 975,33 zł. W poniższej tabeli przedstawiono wydatki na 1 mieszkańca w latach 2020-2022.

Tabela. Wydatki na 1 mieszkańca

	J.m.	2020	2021	2022
wydatki ogółem/mieszkaniec	zł	6 605,20	5 535,64	6 001,46

Źródło: Bank Danych Lokalnych

Analiza stanu zadłużenia w okresie 2020-2022

Zadłużenie gminy z tytułu kredytów i pożyczek na koniec 2022 roku wynosiło 9 423 298,00 zł i spadło o 1 300 000,00 zł w porównaniu do roku 2021. Wskaźnik zadłużenia informujący o udziale zobowiązań ogółem w dochodach ogółem wyniósł w roku 2022 r. - 19,32%.

Tabela. Wskaźnik zadłużenia Gminy Jonkowo w okresie 2020-2022

	J.m.	2020	2021	2022
Kwota długu	Zł	12 173 298,00	10 723 298,00	9 423 298,00 zł
Dochody ogółem	zł	56 630 004,43	46 893 759,45	48 779 250,92
Wskaźnik zadłużenia	%	21,50	22,87	19,32

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Gminy (Raportów o stanie Gminy Jonkowo) i Banku Danych Lokalnych

Wskaźnik poziomu obsługi zadłużenia obrazuje udział wydatków na obsługę zadłużenia i spłat rat kapitałowych w dochodach ogółem. W latach 2020-2022 wskaźnik obsługi zadłużenia ukształtował się średnio na poziomie 21,23%.

Zgodnie z Uchwałą Nr RIO.VIII-0120-91/23 Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Olsztynie z dnia 8 lutego 2023 roku w sprawie opinii o prawidłowości planowanej kwoty długu Gminy Jonkowo na podstawie przyjętej przez jednostkę samorządu terytorialnego Wieloletniej Prognozy Finansowej na lata 2023-2031 oraz o możliwości sfinansowania planowanego deficytu budżetu Gminy Jonkowo stwierdzono, że relacja planowanej łącznej kwoty spłaty zobowiązań do dochodów budżetu zaplanowanych w latach spełnia wymogi zawarte w 243 ustawy o finansach publicznych.

1.14 Turystyka w Gminie Jonkowo

Cennymi walorami turystycznymi gminy są kompleksy leśne i bogata rzeźba terenu. W Pastęce występują ryby łososiowate, co stanowi dużą atrakcję dla wędkarzy. Walory te wykorzystywane są przez gospodarstwa agroturystyczne i pensjonaty działające na terenie gminy Jonkowo.

Liczba turystycznych obiektów noclegowych na terenie Gminy Jonkowo jest na zbliżonym poziomie w analizowanym okresie. W tabeli poniżej przedstawiono porównanie danych w latach 2016-2022 Według danych Banku Danych Lokalnych. Jednocześnie należy mieć na uwadze, że dane te zaledwie częściowo oddają całość zjawiska, nie uwzględniają bowiem oferty noclegowej działających w gminie licznych gospodarstw agroturystycznych ani rosnącego strumienia turystyki dziennej w ramach MOF Olsztyna, dla którego niektóre obszary gminy Jonkowo pełnią funkcję terenów rekreacyjnych.

Tabela. Turystyczne obiekty noclegowe na terenie Gminy Jonkowo wg rodzajów w latach 2016-2022

	j.m.	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
obiekty ogółem, pensjonaty; w trakcie kategoryzacji	ob.	0	0	1	1	1	1	1
miejsca noclegowe ogółem; pensjonaty; w trakcie kategoryzacji	msc.	0	0	29	29	29	29	29
turystyczne obiekty noclegowe w lipcu - obiekty ogółem	osoba	1	1	2	2	2	2	2

Źródło: Bank Danych Lokalnych

Uczestnicy warsztatów strategicznych zauważyli konieczność promowania walorów turystycznych Gminy Jonkowo jak również konieczność promowania obiektów noclegowych, agroturystycznych na terenie Gminy.

O atrakcyjności gminy stanowi bardzo dobre położenie w bliskości Olsztyna. Z Jonkowa można wyjeżdżać do atrakcyjnych miejsc położonych w obrębie Warmii, Mazur i Powiśla. Najbliżej jest do Olsztyna, Ostródy, Morąga i Olsztynka w niedalekiej odległości znajduje się Mrągowo, Szczytno, Lidzbark Warmiński, Elbląg, Nidzica.

1.15 Zasoby naturalne

Gmina leży na pograniczu pojezierzy: olsztyńskiego i iławsko-ostródzkiego. Cechą charakterystyczną jest stosunkowo duża lesistość 38,8% (wg. Danych BDL za rok 2022) powierzchni, przy średniej krajowej 28%. Lasy pełnią funkcję gospodarczą, ale również rekreacyjną, turystyczną i przyrodoznawczą. Bliskość Olsztyna stanowi dodatkową zachętę dla jego mieszkańców do odwiedzania lasów.

Przez gminę przebiega dział wodny, rozdzielający dwa dorzecza: Pastęki i Łyny. Łyna stanowi wschodnią granicę gminy Jonkowo. W jej dorzeczu leży wschodnia część gminy (obręb: Gutkowo, Wilimowo, Kajny, Polejki, Garzewko, Łomy, Warkaty, część Jonkowa, część Giedajt). Pozostałe miejscowości gminy leżą w dorzeczu Pastęki.

W gminie Jonkowo nie występują duże zbiorniki wód stojących. Do największych jezior należą: Gamerskie i Łomskie. Do mniejszych jezior należą: Giedajskie, Linówko, Szałstry, Baług. Na terenie gminy Jonkowo występują następujące jeziora:

1. **Jezioro Gamerskie** (nazywane Gamry) położone w północno-zachodnim skraju gminy ma powierzchnię 52,9 ha. Największa głębokość jeziora wynosi ok. 8 m. Zbiornik o dosyć rozwiniętej linii brzegowej, bujnie zarośnięty o miękkim, mulistym dnie. Wschodnie wysokie, miejscami strome brzegi zajmują zabudowania Gamerek Małych, pozostałe brzegi niskie, w części podmokłe, zakrzaczone otaczają łąki i pola. Jezioro łączy się ciekami z przepływającą nieopodal Pasłęką.
2. **Jezioro Łomskie** (nazywane Łomy) położone malowniczo na północ od Jonkowa w miejscowości Łomy ma powierzchnię 22,4 ha i najwyższą głębokość 6m.
3. **Jezioro Giedajskie** (nazywane Giedajty) położone w ustronnej leśnej okolicy na południe od Giedajt ma powierzchnię 12,9 ha i głębokość 1 m.
4. **Jezioro Linówko** (nazywane Linówa) położone na południowy-wschód od Giedajt, w bezpośrednim sąsiedztwie jeziora Giedajskiego. Ma powierzchnię 10,7 ha i głębokość 1,5m.
5. **Jezioro Szałstry** znajduje się w miejscowości o tej samej nazwie; jest zbiornikiem bezodpornym o pow. 11,4 ha.
6. **Jezioro Baług** jest zbiornikiem zamkniętym, znajdującym się w miejscowości o tej samej nazwie. Jego powierzchnia wynosi 8,1 ha, a głębokość ok. 5m.⁶

Na terenie gminy Jonkowo występują następujące formy prawne ochrony przyrody:

1. **Rezerwat Ostoja Bobrów na Rzece Pasłęce**. Największy w województwie warmińsko-mazurskim rezerwat przyrody ma powierzchnię ok. 4250 ha. Obejmuje rzekę Pasłękę wraz z przylegającymi do niej gruntami oraz jeziorami (m.in. Sarąg), przez które przepływa. Ochroną objęta jest niemal cała długość rzeki - od jej źródeł w okolicy wsi Gryżliny w gminie Stawiguda aż do granic Braniewa, kilka kilometrów od ujścia do Zalewu Wiślanego.
2. **Rezerwat Kamienna Góra**. Rezerwat utworzony w 1995 r. w gminie Jonkowo. Obejmuje on około 95 ha powierzchni garbu moreny czołowej, a jego nazwa wzięta się od najwyższego wzniesienia owego garbu, które sięga 179 m n.p.m. Granica rezerwatu opiera się o brzeg jeziora Łomy.

Na terenie Gminy występują 2 obszary chronionego krajobrazu: OChK Doliny Środkowej Łyny oraz OChK Doliny Pasłęki oraz 5 pomników przyrody⁷. Obszary te obejmują tereny o wysokich walorach środowiska przyrodniczego o łącznej powierzchni na terenie gminy 4 624,9 ha. Stosowana forma ochrony ma zapewnić zachowanie równowagi ekologicznej środowiska i zabezpieczyć tereny cenne przyrodniczo i krajobrazowo przed dewastacją.

1. **Obszar Chronionego Krajobrazu Dolina Pasłęki** o powierzchni 43 307,3 ha położony jest w województwie warmińsko-mazurskim, w powiecie braniewskim na terenie gmin: Braniewo, Płoskinia, Wilczęta; w powiecie elbląskim na terenie gminy Godkowo; w powiecie lidzbarskim na terenie gmin: Orneta, Lubomino; w powiecie ostródzkim na terenie gmin: Miłakowo, Łukta oraz w powiecie olsztyńskim na terenie gmin: Świątki, Jonkowo, Olsztynek, Stawiguda, Gietrzwałd.

⁶ Strategia Rozwoju Gminy Jonkowo na lata 2016-2026

⁷ <https://www.gov.pl/web/rdos-olsztyn/rejestr-pomnikow-przyrody>

2. **Obszar Chronionego Krajobrazu Dolina Środkowej Łyny** o powierzchni 15 307,8 ha położony jest w województwie warmińsko-mazurskim, w powiecie olsztyńskim na terenie gmin: Świątki, Dobre Miasto, Dywity, Jonkowo, Barczewo, Gietrzwałd, Stawiguda, Olsztyn.

Na terenie Gminy występują następujące obszary NATURA 2000:

1. Rzeka Pasłęka.
2. Jonkowo-Warkały.
3. Warmińskie Buczyny.
4. Dolina Pasłęki

Na obszarze Gminy Jonkowo istnieje jeden użytek ekologiczny: Giedajty zajmuje obszar 17,3 ha. Został utworzony w 1998 r. Obejmuje śródlądne jezioro w Nadleśnictwie Kudypy.

Na terenie Gminy Jonkowo występują obszary szczególnego zagrożenia powodzią od rzeki Pasłęka, o średnim prawdopodobieństwie wystąpienia powodzi raz na 100 lat (1%), o wysokim prawdopodobieństwie wystąpienia powodzi raz na 10 lat (10%). Realizacja strategii musi uwzględniać obowiązujące przepisy prawa wynikających z ustawy Prawo wodne na ww. obszarach.

1.16 SWOT

Analiza SWOT rozumiana jako S (Strengths) - mocne strony, W (Weaknesses) - słabe strony, O (Opportunities) - szanse, T (Threats) - zagrożenia jest podstawowym narzędziem umożliwiającym diagnozowanie obecnej sytuacji danego podmiotu w kontekście planowania jego dalszego rozwoju.

Jako główne zalety tej metody należy wskazać:

- generowanie z otoczenia szans rozwoju oraz zagrożeń hamujących rozwój gminy, szczególnie w kontekście efektywnego wykorzystania lokalnego potencjału,
- diagnoza bliższego oraz dalszego otoczenia gminy,
- określenie mocnych punktów oraz wskazania jej słabych stron pod kątem zasobów,
- poznanie otoczenia konkurencyjnego.

Poniżej przedstawiono analizę SWOT dla Gminy Jonkowo.

Mocne strony:	Słabe strony:
Bliskość dużego ośrodka wzrostu - Olsztyn	Niedostateczny stan infrastruktury techniczno-środowiskowej
Dobre położenie komunikacyjne	Zły stan dróg powiatowych i gminnych
Dostępność działek na których można zlokalizować nowe przedsiębiorstwa	Rozproszenie osadnictwa - wysokie koszty budowy infrastruktury
Duże zasoby ludzkie do wykorzystania przez potencjalnych inwestorów	Ograniczona dostępność infrastruktury rekreacyjno-wypoczynkowej
Rosnąca liczba podmiotów gospodarki narodowej wpisanych do rejestru REGON	Nieharmonijny rozwój gminy w ujęciu terytorialnym i gospodarczym
Malejąca liczba osób bezrobotnych	Wyludnianie się obszarów wiejskich gminy
Relatywnie wysoki wskaźnik osób pracujących na 1000 ludności	Rosnąca liczba osób w wieku poprodukcyjnym
Malejąca liczba korzystających z pomocy społecznej	Malejąca liczba osób w wieku produkcyjnym i przedprodukcyjnym
Relatywnie niski wskaźnik korzystających z pomocy społecznej na 1000 ludności	Ujemny wskaźnik przyrostu naturalnego
Malejąca liczba osób korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej wg kryterium dochodowego	Relatywnie wysoki wskaźnik ludności w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym
Wysoki poziom szkolnictwa podstawowego	Przewaga liczby kobiet w grupie osób bezrobotnych wynikająca min. trudności w pogodzeniu roli zawodowej oraz macierzyńskiej
Uzbrojone tereny pod budownictwo mieszkaniowe	Na terenie gminy przeważa klasa silnego zagrożenia suszą
Bogate i czyste środowisko przyrodnicze, dobrze zachowany krajobraz kulturowy Południowej Warmii	
Wysokie w porównaniu z powiatem i krajem wskaźniki zarejestrowanych podmiotów gospodarczych i samozatrudnienia	
Wysoka atrakcyjność lokalnej gospodarki	

Strategia Rozwoju Gminy Jonkowo do roku 2030

Szanse:	Zagrożenia:
Rozwój gospodarczy związany z powstawaniem na terenach gminy nowych przedsiębiorstw	Prognozy demograficzne zwiastujące znaczący spadek liczby ludności
Szanse rozwoju obecnie istniejących przedsiębiorstw związane z korzystnym położeniem miejscowości	Spadek liczby ludności przede wszystkim w wieku przedprodukcyjnym
	Znaczny wzrost liczby osób w wieku poprodukcyjnym
Zwiększenie atrakcyjności gminy pod względem oferty miejsc zamieszkania	Rosnąca konkurencja ze strony innych samorządów (Dywity, Stawiguda, Gietrzwałd);
Współpraca gmin aglomeracji olsztyńskiej	Wzrost dominującej roli Olsztyna
Suburbanizacja Olsztyna	Odptyw wykwalifikowanej kadry - atrakcyjniejsze oferty pracy poza regionem dla wykształconej młodzieży
	Postępująca degradacja obszarów wiejskich i tradycyjnego, ukształtowanego historycznie krajobrazu południowej Warmii

IV. Obszary strategicznej interwencji ujęcie regionalne⁸

Obszary strategicznej interwencji (OSI) to obszary, które wymagają szczególnego wsparcia i interwencji, ze względu na ich potrzeby, pełnione funkcje i problemy z którymi się borykają. Ukierunkowanie działań w stronę takich obszarów, ma na celu aktywowanie endogenicznych potencjałów rozwojowych i zmniejszenie dysproporcji rozwojowych między obszarami.

W strategii „Warmińsko-Mazurskie 2030 Strategia rozwoju społeczno-gospodarczego” OSI wyróżniono poprzez integrację dwóch podejść - regionalnego i krajowego. W Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Warmińsko-Mazurskiego wskazano kilka obszarów funkcjonalnych, których zasięgi odpowiadają celom realizacji polityki rozwoju województwa. Bazując na tym podejściu, jako OSI traktowane są obszary funkcjonalne Olsztyna, Elbląga i Ełku, a także obszar funkcjonalny Wielkich Jezior Mazurskich i strefa oddziaływania Kanału Elbląskiego. Drugie, regionalne kryterium wyodrębnienia OSI opiera się o wieloletnią współpracę partnerów/jednostek samorządu terytorialnego.

W Strategii wskazano następujące OSI:

1. OSI Tygrys warmińsko-mazurski;
2. OSI MOF Olsztyna;
3. OSI MOF Elbląga;
4. OSI MOF Ełku;
5. OSI OF Wielkie Jeziora Mazurskie;
6. OSI Niebieski Zachód;
7. OSI Miasta CITTASLOW;
8. OSI EGO;
9. OSI Miasta tracące funkcje społeczno-gospodarcze;
10. OSI Obszary marginalizacji.

Gmina Jonkowo zakwalifikowana została do następujących obszarów:

OSI Tygrys warmińsko-mazurski

Obszar strategicznej interwencji Tygrys warmińsko-mazurski obejmuje: miasta (Elbląg, Ełk, Iława, Lubawa, Mrągowo, Olsztyn, Ostróda), gminy miejsko-wiejskie (Barczewo, Biskupiec, Kisielice, Mikołajki, Miłomłyn, Młynary, Morąg, Nidzica, Olsztynek, Susz, Orzysz, Paśćk, Ryn, Zalewo; Biskupiec, Dywity, Dźwierzuty, Elbląg, Ełk, Gietrzwałd, Godkowo, Gronowo Elbląskie, Grunwald, Iława, Iłowo-Osada, Janowiec Kościelny, Jonkowo, Kalinowo, Kozłowo, Lubawa, Łukta, Małdyty, Markusy, Milejewo, Miłki, Mrągowo, Ostróda, Piecki, Prostki, Purda, Rychliki, Sorkwity, Stare Juchy, Stawiguda, Wieliczki)

Kryterium wyboru: Obszar wskazany w Strategii z 2013 roku na podstawie położenia ośrodka gminnego w odległości maksymalnie 15 km od drogi nr 7 i nr 16.

Uzasadnienie: konieczność dynamizacji procesów rozwojowych oraz wzmocnienie konkurencyjności krajowej i międzynarodowej regionu.

---

⁸ Na podstawie: *Warmińsko-Mazurskie 2030, Strategia rozwoju społeczno-gospodarczego*, s. 55-56.

OSI MOF Olsztyna;

Obszar strategicznej interwencji obejmuje miasto Olsztyn oraz sąsiadujące z nim gminy: Barczewo, Dywity, Gietrzwałd, Jonkowo, Purda, Stawiguda.

Kryterium wyboru: obszar funkcjonalny wskazany w Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Warmińsko-Mazurskiego.

Uzasadnienie: potrzeba wzmocnienia konkurencyjności krajowej i międzynarodowej stolicy województwa i jej obszaru funkcjonalnego.

V. Wizja rozwoju Gminy Jonkowo

Wizja stanowi opis stanu oczekiwanego jaki powinien powstać w wyniku realizacji opracowywanej Strategii,... Funkcją wizji jest także aktywizacja różnych środowisk, grup i organizacji, liderów samorządowych, społecznych czy biznesowych i stworzenie przestrzeni dla współdziałania: znając cel do którego dąży gmina, osoby te i grupy osób mogą efektywnie włączyć się w jego osiągnięcie. Wizja Gminy Jonkowo ma jednoczyć wokół zawartych w niej idei. Na wizję składa się sekwencja kluczowych aspiracji rozwojowych ujętych poniżej.

Wizja rozwoju Gminy Jonkowo

Gmina Jonkowo jest spójnym przestrzennie, dostępnym komunikacyjnie, atrakcyjnym i bezpiecznym miejscem zamieszkania oferującym wysoką jakość życia, do szerokiej oferty miejsc pracy z wykorzystaniem automatyzacyjnych procesów produkcyjnych oraz z integracją systemów IT, edukacji, opieki zdrowotnej, kultury i wypoczynku.

Wykorzystany potencjał aglomeracji olsztyńskiej oraz warunki przyrodniczo-kulturowo-historyczne pozwoliły na rozwój lokalnej gospodarki oraz wzrost liczby mieszkańców zamieszkujących na terenie Gminy Jonkowo.

Wizja rozwoju Gminy Jonkowo w narracji rozwojowej sygnalizuje najważniejsze aspekty, które w dalszej części zostały rozwinięte pod postacią planów strategicznych i operacyjnych.

Wizję wypracowano na podstawie wniosków płynących z przeprowadzonych warsztatów strategicznych, a także konsultacji z władzami Gminy Jonkowo.

Wysoka jakość życia jest podstawową potrzebą społeczności lokalnej. Składa się na nią wiele elementów o różnym charakterze. Czyste, bezpieczne i urozmaicone środowisko, zapewniające dobre warunki do pracy, nauki i wypoczynku są głównym elementem wysokiej jakości życia. Konkurencyjność Gminy Jonkowo, to umiejętność wykorzystywania dostępnych zasobów i szans w wygrywaniu konkurencji z innymi gminami. Konkurencyjność należy rozumieć jako rywalizowanie o wysoką jakość życia oraz rozwój społeczny i gospodarczy⁹.

Należy jednak pamiętać, że gmina powinna przede wszystkim konkurować z gminami o podobnym potencjale społeczno-gospodarczym oraz o podobnych walorach geograficzno-przyrodniczych, w szczególności z gminami bezpośrednio sąsiadującymi. Należy jednak pamiętać, że sąsiednie gminy powinny raczej wykorzystywać wspólnie swoje walory w celu wzmocnienia atrakcyjności. Służą do tego związki i porozumienia przewidziane w ustawie o samorządzie gminnym.

Zgodnie z literaturą przedmiotu konkurencyjność może być postrzegana na kilka sposobów. Można mówić o konkurencyjności części gminy, tzn. o zdolności do osiągnięcia wysokiej pozycji w danej dziedzinie wśród innych gmin:

---

⁹ T. Markowski, *Stymulowanie i regulowanie konkurencyjności regionów w świetle procesów globalizacji gospodarki*, Samorząd Terytorialny nr 3, 2000

1. **konkurencyjność środowiskowa** - zdolność do oferowania mieszkańcom, turystom [...] różnorodnych i nienaruszonych działalnością ludzką walorów naturalnych;
2. **konkurencyjność gospodarcza**, którą można oddzielnie lub jednocześnie postrzegać jako:
  - a. bezwzględną lub stosunkową wartość wytworzonych (sprzedanych) na terenie gminy dóbr i usług;
  - b. gospodarczą atrakcyjność lokalizacji gminy oraz zasobów naturalnych położonych na terenie gminy;
3. **konkurencyjność socjalna** - zdolność układu terytorialnego do zapewnienia mieszkańcom szerokiej oferty pracy, opieki zdrowotnej, miejsc zamieszkania, pożądanego poziomu edukacji, usług komunalnych, usług kulturalno-rozrywkowych itp.;
4. **konkurencyjność inwestycyjna** tzn. atrakcyjność gminnej oferty korzyści zewnętrznych adresowanej do lokalnych i zewnętrznych podmiotów gospodarczych¹⁰.

W przypadku Gminy Jonkowo konkurencyjność rozumiana powinna być w następujących wymiarach:

1. konkurencja o mieszkańców zameldowanych i płacących podatki na terenie gminy - umiejętność przyciągania nowych mieszkańców, przede wszystkim z M. Olsztyn i powiatu olsztyńskiego poprzez zapewnienie im bezpieczeństwa, komfortu mieszkania, mniejszych obciążeń, w mniejszym stopniu zapewnienia pracy;
2. konkurencja o inwestorów i przedsiębiorców - zarówno przyciąganie nowych inwestorów zewnętrznych, jak i wspieranie konkurencyjności firm lokalnych na rynkach ponadlokalnych;
3. konkurencja o turystów - umiejętność zachęcenia turystów do odpoczynku i rekreacji kilkudniowej, weekendowej i dziennej na terenie gminy, zapewnienie odwiedzającym gminę wysokiej jakości oferty kulturalnej;
4. konkurencja o środki publiczne - wygrywanie konkurencji z innymi gminami o środki publiczne, szczególnie pochodzące z budżetu UE.

---

¹⁰Andrzej Sztando, *Konkurencyjność gospodarcza a dochodowy fragment gminnej polityki budżetowej*. W: *Konkurencyjność miast i regionów*, Akademia Ekonomiczna w Krakowie, Kraków 2001, s. 149-164.

VI. Cele strategiczne rozwoju w wymiarze społecznym, gospodarczym i przestrzennym

Zgodnie z Ustawą z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym cele strategiczne rozwoju w wymiarze społecznym, gospodarczym i przestrzennym to obligatoryjny element strategii rozwoju gminy. Warto zwrócić uwagę na kilka przesłanek w tym kontekście.

1. Interwencja strategiczna jest osadzona w trzech wymiarach i w ramach procesu planowania strategicznego te domeny zostają zindywidualizowane do potrzeb, specyfiki oraz istoty kluczowych wyzwań stojących przed Gminą Jonkowo poprzez sformułowanie celów strategicznych.
2. O ile domeny planowania strategicznego to wprost wymiary przywołane w ustawie, to cele mają już zdecydowanie indywidualistyczny charakter dostosowany do uwarunkowań lokalnych i wyzwań stojących przed samorządem.
3. Logika opracowania koncentruje się na przedstawieniu każdego z wymiarów analizy: społecznego, gospodarczego i przestrzennego w kontekście problemów, potrzeb, potencjałów a następnie w ramach założeń planistycznych: celów i konkretnych działań naprawczych natomiast treściowo przywołane wymiary przenikają się.

Ponadto należy odnieść się do zawartości treściowej w ramach każdego z wymiarów i przyporządkowanych im celów.

1. Wymiar społeczny, tematyka społeczna odwołują się kompleksowo do usług publicznych oraz sektorowych polityk kierowanych do poszczególnych grup mieszkańców takich jak seniorzy, młodzież, osoby z niepełnosprawnościami czy też środowiska zagrożone marginalizacją. Ponadto wymiar społeczny to również mieszkalnictwo oraz zapewnienie atrakcyjnej oferty kulturalnej, sportowo-rekreacyjnej, edukacyjnej oraz turystycznej. Warto podkreślić są również inicjatywy mające na celu wzmacnianie kapitału ludzkiego i społecznego.
2. Wymiar gospodarczy koncentruje się na tworzeniu warunków do rozwoju gospodarczego poprzez stymulowanie przedsiębiorczości, wspieranie przedsiębiorców aktualnie funkcjonujących na terenie obszaru gospodarczego, przygotowywanie terenów inwestycyjnych oraz działania marketingowe. Ze względu na fakt, że realny wpływ na gospodarkę koncentruje się głównie na budowaniu klimatu proinwestycyjnego, ważne są działania o charakterze promocyjnym. Warto podkreślić, że interwencja w obrębie gospodarki jest ukierunkowana również na sprawność administracyjną, poprawianie jakości usług w transporcie publicznym oraz budowanie pozycji i statusu gminy jako ośrodka gospodarczego posiadającego istotny potencjał instytucjonalny.
3. Wymiar przestrzenny interwencji odnosi się głównie do zagadnień z zakresu planowania przestrzennego i narzędzi bezpośrednio z nim związanych. Wątek przestrzeni jest istotny jako budujący ramy dla rozwijania funkcji centrowych i symbolicznych gminy. Dodatkowo tematyka przestrzenna obejmuje swoim zakresem zagadnienia klimatyczne, infrastrukturalne oraz rewitalizacyjne, przez co stanowi kluczowy wycinek planowanych działań inwestycyjnych jako dziedzina najbardziej kosztochłonna dla samorządu.

Bazując na założeniach formalnych oraz określonych powyżej ramach poszczególnych wymiarów planowanej Strategii wypracowano trzy cele strategiczne, wymienione poniżej. Są one naturalnie

osadzone w wymaganych ustawą, dopełniających się obszarach tworzących ramy dla działalności samorządu lokalnego.

Pozwalają one zmierzyć się z kluczowymi wyzwaniami rozwojowymi jakimi są integracja społeczna i ukierunkowanie na poprawianie jakości życia i pracy w Gminie Jonkowo, jak również budowanie możliwości samorealizacji jej mieszkańców. Podmiotem jest przestrzeń i związane z nią możliwości rozwojowe: położenie, konsekwentne wzmocnienie gminy rozumianej jako wspólnota mieszkańców a także pozycji gminy w wymiarze symbolicznym oraz instytucjonalnym.

Wymiar społeczny	Cel strategiczny 1.	Zintegrowana wspólnota lokalna
Wymiar gospodarczy	Cel strategiczny 2.	Silna gospodarczo Gmina Jonkowo
Wymiar przestrzenny	Cel strategiczny 3.	Nowoczesna przestrzeń publiczna i adaptacja Gminy do zmian klimatu

VIII. Cele strategiczne i kierunki działań

Cele strategiczne rozwoju Gminy Jonkowo i poprzedzająca je wizja tworzą ramy dla koncepcji rozwoju, prezentując w zwartej formie kierunek rozwoju samorządu, o tyle przedmiotowy rozdział tworzy poziom operacyjny interwencji poprzez katalog celów, kierunków działań kluczowych w perspektywie roku 2030.

Całość przewidzianej interwencji prezentuje schemat zamykający rozdział, natomiast każda z sekwencji działań jest dodatkowo opisana i w schematyczny sposób zaprezentowana, co umożliwi odtworzenie logiki interwencji.

Cel strategiczny 1.	Zintegrowana wspólnota lokalna
Kierunek działania 1.1.	Poprawa dostępności i rozbudowana oferta usług społecznych w Gminie Jonkowo
<ul style="list-style-type: none"> – Zapewnienie dzieciom i młodzieży oraz dorosłym mieszkańcom różnych form wsparcia psychologicznego – Poprawa dostępu do usług podstawowej i specjalistycznej opieki zdrowotnej – Deinstytucjonalizacja usług społecznych – Wsparcie rodzin i opiekunów osób z niepełnosprawnościami – Rozwój opieki wytchnieniowej – Wsparcie infrastruktury i działalności placówek opieki społecznej, – Promocja aktywności fizycznej i działania z zakresu profilaktyki zdrowia – Wspieranie działalności na rzecz profilaktyki uzależnień wśród dzieci i młodzieży – Kształtowanie wśród mieszkańców postaw prozdrowotnych – Rozwój polityki senioralnej – Utworzenie ośrodka wsparcia dla osób starszych i niesamodzielnych	

Cel strategiczny 1.	Zintegrowana wspólnota lokalna
Kierunek działania 1.2	Wysokiej jakości edukacja i opieka nad dziećmi Gminy Jonkowo
<ul style="list-style-type: none"> – Rozbudowa infrastruktury i poszerzenie oferty żłobkowej – Zwiększenie liczby miejsc w placówkach wychowania przedszkolnego – Podnoszenie jakości kształcenia na każdym poziomie nauczania – Zwiększenie atrakcyjności nauczania poprzez unowocześnienie stosowanych metod dydaktycznych – Zwiększenie wykorzystania technologii cyfrowych w nauczaniu – Wzmacnianie kompetencji cyfrowych wśród uczniów i kadr nauczycielskich – Modernizacja i doposażanie placówek opiekuńczo-wychowawczych i edukacyjnych – Stopniowe wprowadzanie młodzieży na rynek pracy i prowadzenie zajęć z zakresu doradztwa zawodowego – Rozwój oferty zajęć dodatkowych, kół zainteresowań, warsztatów dla dzieci i młodzieży, w podmiotach wspierających dzieci/młodzież/rodzinę – Wsparcie uczniów ze szczególnymi potrzebami oraz uczniów szczególnie uzdolnionych – Rozwijanie kreatywnego potencjału uczniów, nauczycieli i innych specjalistów podejmujących działania w sferze edukacyjno-opiekuńczo-wychowawczej – Podejmowanie działań na rzecz przeciwdziałania negatywnym zjawiskom cywilizacyjnym zagrażającym zwłaszcza dzieciom i młodzieży	

- Wspieranie współdziałania i podejmowania wspólnych inicjatyw przez placówki oświatowe, wychowawcze z jednostkami pomocy społecznej i opieki zdrowotnej
- Wspieranie działań na rzecz wzmocnienia kompetencji społecznych, w szczególności np. liderów społecznych
- Promocja wolontariatu

Cel strategiczny 1.	Zintegrowana wspólnota lokalna
Kierunek działania 1.3	Poszerzenie zasobów i oferty spędzania czasu wolnego na terenie gminy
<ul style="list-style-type: none"> – Rozbudowa i modernizacja placówek kultury – Tworzenie miejsc spędzania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży np. place zabaw, skate park – Tworzenie miejsc spędzania czasu wolnego dla seniorów – Rozbudowa oferty świetlic wiejskich i zapewnienie im warunków do świadczenia stałej oferty spędzania czasu wolnego przez mieszkańców – wspieranie aktywności społecznej i rekreacyjnej mieszkańców przy wykorzystaniu potencjału rzek i jezior, lasów i innych form terenu naturalnego – Rozwój organizacji pozarządowych działających w obszarze kultury i organizacji czasu wolnego mieszkańców – Stworzenie oferty wydarzeń kulturalnych dla dorosłych – Rozwój polityki senioralnej – Rozwój polityki młodzieżowej	

Cel strategiczny 1.	Zintegrowana wspólnota lokalna
Kierunek działania 1.4	Wzmacnianie potencjału społeczeństwa obywatelskiego
<ul style="list-style-type: none"> – Wspieranie oddolnych inicjatyw i aktywności społecznej mieszkańców – Zwiększenie poziomu partycypacji i udziału mieszkańców w procesach decyzyjnych – Wsparcie funkcjonowania organizacji pozarządowych – Aktywizacja i integracja mieszkańców wraz z przeciwdziałaniem marginalizacji społecznej – Budowanie i wzmacnianie poczucia tożsamości lokalnej wśród mieszkańców – Działania na rzecz integracji cudzoziemców – Promocja i zachęcanie mieszkańców do pozostania i osiedlenia się na terenie Gminy oraz powrotu po zakończonym procesie edukacji w innych miastach poprzez wprowadzenie np. Karty Mieszkańca	

Cel strategiczny 1.	Zintegrowana wspólnota lokalna
Kierunek działania 1.5.	Rozwój instytucjonalny Gminy Jonkowo
<ul style="list-style-type: none"> – Rozwój e-usług – Rozwój kompetencji i jakości usług JST – Poprawa dostępu do szerokopasmowego Internetu – Prowadzenie działań na rzecz wzmacniania kompetencji cyfrowych wśród pracowników administracji – Wdrażanie koncepcji „Smart Village”¹¹ – Poprawa struktury zarządzania w obszarze obsługi klienta i specjalizacja spółek/podmiotów i jednostek organizacyjnych	

¹¹ Wieś wykorzystująca technologie cyfrowe i innowacje w codziennym życiu, w celu poprawy jakości życia, poprawienia standardu usług publicznych i lepszego wykorzystania zasobów lokalnych.

Cel strategiczny 2.	Silna gospodarczo Gmina Jonkowo
Kierunek działania 2.1.	Rozwój lokalnego rynku pracy i przedsiębiorczości
<ul style="list-style-type: none"> – Utworzenie stref rozwoju przedsiębiorczości na terenie gminy wraz z ich uzbrojeniem w niezbędną infrastrukturę techniczną zgodnie z planem miejscowym lub wydanymi przez gminę warunkami zabudowy – Tworzenie i promocja terenów inwestycyjnych wśród potencjalnych inwestorów – Wsparcie funkcjonowania Urzędu Pracy Powiatu Olsztyńskiego z zakresu adaptacji mieszkańców gminy do warunków na rynku pracy – Integracja i reintegracja zawodowa oraz zwiększenie aktywności zawodowej mieszkańców – Wspieranie rozwoju rolnictwa oraz tworzenie warunków rozwoju lokalnego przetwórstwa i produkcji ekologicznej żywności oraz wspieranie rolników w sprzedaży lokalnie wytwarzanych produktów – Wzmacnianie postawy przedsiębiorczej wśród mieszkańców oraz wsparcie lokalnych inicjatorów działalności gospodarczej i liderów – Wzmacnianie oferty edukacyjnej w obszarze przedsiębiorczości dla uczniów – Kreowanie postaw przedsiębiorczych wśród mieszkańców – Zwiększenie poziomu współpracy między szkołami a podmiotami gospodarczymi działającymi na terenie gminy – Wspieranie i promowanie mikro przedsiębiorczości – Wsparcie lokalnych twórców i artystów, w celu rozwoju na szerszą skalę rzemiosła i dotarcia do rynków zbytu – Prowadzenie działań wykorzystujących technologie przemysłu przyszłości oraz promujących telepracę, jako opcji na zatrzymanie odpływu młodych i zdolnych mieszkańców	

Cel strategiczny 2.	Silna gospodarczo Gmina Jonkowo
Kierunek działania 2.2.	Marketing terytorialny i promocja Gminy Jonkowo
<ul style="list-style-type: none"> – Budowa marki w oparciu o promocję lokalnych produktów, walorów środowiska naturalnego (las, łąki) oraz dziedzictwa kulturowego – Wzmacnianie rozpoznawalności gminy w regionie i w kraju, wykorzystując dziedzictwo przyrodniczo-kulturowe – Współpraca z Powiatem Olsztyńskim w zakresie projektu gospodarczego Szlak Świętej Warmii – Zachowanie tradycji, zwyczajów regionalnych oraz ich promocja – Promocja lokalnej twórczości rzemieślniczej – Stworzenie i promowanie produktów turystycznych – Organizacja ponadlokalnych wydarzeń promocyjnych, związanych z lokalnymi produktami i tradycjami	

Cel strategiczny 2.	Silna gospodarczo Gmina Jonkowo
Kierunek działania 2.3.	Działania na rzecz rozbudowy potencjału turystycznego
<ul style="list-style-type: none"> – Zagospodarowanie atrakcyjnych terenów na cele rekreacyjno-wypoczynkowe – Opracowanie dokumentu strategicznego z zakresu turystyki – Kompleksowa rozbudowa infrastruktury obsługi ruchu turystycznego – Promocja turystyki aktywnej – Rozbudowa sieci ścieżek i szlaków pieszych, rowerowych – Wykorzystanie dziedzictwa kulturowego i krajobrazowego oraz walorów przyrodniczych do tworzenia oferty turystycznej	

Cel strategiczny 3.	Nowoczesna przestrzeń publiczna i adaptacja Gminy do zmian klimatu
Kierunek działania 3.1.	Poprawa układu komunikacyjnego i skomunikowania Gminy Jonkowo
<ul style="list-style-type: none"> – Budowa, rozbudowa i modernizacja sieci dróg gminnych oraz stanowiących łączność z miastem Olsztyn – Budowa, rozbudowa i modernizacja sieci dróg powiatowych we współpracy z Powiatem Olsztyńskim – Budowa i remonty chodników – Ochrona alei przydrożnych w przypadkach gdy nie zagraża bezpieczeństwu podróżnych i nie ogranicza rozwoju gminy – Budowę ciągów pieszo-jezdnych a umożliwiającą bezpieczną i komfortową jazdę rowerem oraz bezpieczne przemieszczanie się pieszych – Stworzenie kompleksowej sieci dróg i ścieżek rowerowych – Promocja niskoemisyjnych i zeroemisyjnych środków transportu, w tym szczególnie transportu publicznego – Rozwój transportu intermodalnego i tworzenie centrów przesiadkowych m.in. z wykorzystaniem kolejowego przystanku osobowego w Jonkowie – Montaż i wymiana lamp oświetleniowych na energooszczędne typu LED z czujnikami ruchu i czasowym wyłącznikiem – Montaż stacji ładowania pojazdów elektrycznych – inwestycje w infrastrukturę dla transportu publicznego; – zakupy nisko- i zeroemisyjnego taboru dla transportu publicznego oraz tworzenie infrastruktury do jego ładowania/tankowania; – budowa węzłów przesiadkowych, w tym z wykorzystaniem parkingów P&R, B&R oraz K&R dla lepszego wykorzystania transportu publicznego; – budowa i przebudowa infrastruktury pieszej i rowerowej (w tym infrastruktury towarzyszącej) – inwestycje w bezpieczeństwo ruchu drogowego ze szczególnym uwzględnieniem pieszych, rowerzystów i użytkowników uto¹²; – wsparcie mobilności współdzielonej; – inwestycje w infrastrukturę dla elektro mobilności; – wdrażanie i rozwój inteligentnych systemów transportowych (ITS); – integracja taryfowo-biletowa na obszarze MOF; – Zwiększenie możliwości korzystania z transportu publicznego oraz zwiększenie ilości i częstotliwości kursowania w siatce połączeń, stworzenie dodatkowych przystanków mające na celu ułatwienie mieszkańcom realizowanie codziennych obowiązków, w tym dojazd do pracy.	

Cel strategiczny 3.	Nowoczesna przestrzeń publiczna i adaptacja Gminy do zmian klimatu
Kierunek działania 3.2.	Rozwój i poprawa jakości infrastruktury technicznej
<ul style="list-style-type: none"> – Modernizacja oczyszczalni ścieków komunalnych w Jonkowie polegająca na zagospodarowaniu osadów ściekowych; – Budowa sieci kanalizacji sanitarnej wraz z przepompownią ścieków w miejscowości Jonkowo. – Modernizacja stacji uzdatniania wody w Jonkowie; – Modernizacja stacji uzdatniania wody we Wrzesinie. – Utworzenie inteligentnego systemu zarządzania siecią wodociągowo - kanalizacyjną (obejmującego m.in.: model sieci kanalizacji sanitarnej, system optymalnego sterowania ciśnieniem w sieci wodociągowej w	

¹² Urządzenia Transportu Osobistego

oparciu o utworzony model hydrauliczny sieci wodociągowej, system informacji geograficznej GIS oraz jego integrację z modelami sieci wodociągowo-kanalizacyjnymi).

- wsparcie inwestycji w oczyszczalnie przydomowe i inne nowoczesne rozwiązania z zakresu zagospodarowania ścieków komunalnych
- Budowa, rozbudowa i modernizacja sieci wodociągowej
- Wdrożenie inteligentnych systemów zarządzania sieciami wodociągowymi
- Budowa, rozbudowa i modernizacja sieci kanalizacyjnej
- Budowa, rozbudowa i modernizacja sieci gazowej
- Poprawa stanu technicznego obiektów zabytkowych
- Rewitalizacja i termomodernizacja budynków użyteczności publicznej
- Rewitalizacja i termomodernizacja budynków mieszkalnych
- Modernizacja i wymiana oświetlenia ulicznego z czujnikami ruchu i czasowym wyłącznikiem na energooszczędne

Cel strategiczny 3.	Nowoczesna przestrzeń publiczna i adaptacja Gminy do zmian klimatu
Kierunek działania 3.3.	Ochrona przed skutkami zmian klimatu i dbałość o jakość środowiska
<ul style="list-style-type: none"> – Racjonalne gospodarowanie wodami i budowa obiektów retencyjnych – Budowa zielono-niebieskiej infrastruktury – Wsparcie mieszkańców w zakresie wymiany indywidualnych źródeł ciepła i modernizacja źródeł ciepła w budynkach mieszkalnych – Wymiana systemu ogrzewania na ogrzewanie proekologiczne – Prowadzenie działań na rzecz poprawy jakości powietrza – Zwiększenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii – Zakup taboru niskoemisyjnego – Wdrażanie koncepcji gospodarki obiegu zamkniętego – Zwiększenie efektywności funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami – Ochrona środowiska przyrodniczego i bioróżnorodności – Bieżąca pielęgnacja, ochrona oraz utrzymanie istniejących form ochrony przyrody – Promocja postaw proekologicznych – Zwiększenie efektywności systemu informowania i ostrzegania o zagrożeniach związanych ze zmianami klimatu – Prowadzenie działań edukacyjnych dla mieszkańców z zakresu ochrony środowiska – Zwiększenie ilości i czasu retencji wód na gruntach rolnych – Retencja i zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych na terenach zurbanizowanych – Realizacja przedsięwzięć zmierzających do zwiększania lub odtwarzania naturalnej retencji	

Cel strategiczny 3.	Nowoczesna przestrzeń publiczna i adaptacja Gminy do zmian klimatu
Kierunek działania 3.4.	Prowadzenie przyjaznej polityki osiedleńczej
<ul style="list-style-type: none"> – Wyznaczenie i przygotowanie terenów pod jednorodzinne budownictwo mieszkaniowe – Opracowanie planu ogólnego i planów miejscowych na terenie Gminy Jonkowo – Wdrożenie systemu zachęt do osiedlania się na terenie gminy dla nowych mieszkańców	

IX. Gmina Jonkowo 2030 - schemat strategiczny

Wizja rozwoju Gminy Jonkowo	Gmina Jonkowo jest spójnym przestrzennie, dostępnym komunikacyjnie, atrakcyjnym i bezpiecznym miejscem zamieszkania oferującym wysoką jakość życia, dostęp do miejsc pracy, edukacji, opieki zdrowotnej, kultury i wypoczynku. Wykorzystany potencjał aglomeracji olsztyńskiej oraz warunki przyrodniczo-kulturowo-historyczne pozwolą na rozwój lokalnej gospodarki oraz wzrost liczby mieszkańców zamieszkujących na terenie Gminy Jonkowo.		
Obszary interwencji (obligatoryjne wymiary)	Wymiar społeczny	Wymiar gospodarczy	Wymiar przestrzenny
Cele strategiczne rozwoju w wymiarze społecznym, gospodarczym i przestrzennym	Cel strategiczny 1. Zintegrowana wspólnota lokalna	Cel strategiczny 2. Silna gospodarczo Gmina Jonkowo	Cel strategiczny 3. Nowoczesna przestrzeń publiczna i adaptacja Gminy do zmian klimatu
Kierunki działań podejmowanych dla osiągnięcia celów strategicznych	1.1 Poprawa dostępności i rozbudowana oferta usług społecznych w Gminie Jonkowo	2.1 Rozwój lokalnego rynku pracy i przedsiębiorczości	3.1 Poprawa układu komunikacyjnego i skomunikowania Gminy Jonkowo
	1.2 Wysokiej jakości edukacja i opieka nad dziećmi przewagą konkurencyjną Gminy Jonkowo	2.2 Marketing terytorialny i promocja Gminy Jonkowo	3.2 Rozwój i poprawa jakości infrastruktury technicznej
	1.3 Poszerzenie zasobów i oferty spędzania czasu wolnego na terenie gminy	2.3 Działania na rzecz rozbudowy potencjału turystycznego	3.3 Ochrona przed skutkami zmian klimatu i dbałość o jakość środowiska
	1.4 Wzmacnianie potencjału społeczeństwa obywatelskiego		3.4 Prowadzenie przyjaznej polityki osiedleńczej
	1.5 Rozwój instytucjonalny Gminy Jonkowo		
Obszary strategicznej interwencji określone w strategii rozwoju województwa „Warmińsko-Mazurskie 2030 Strategia rozwoju społeczno-gospodarczego”	W strategii rozwoju województwa „Warmińsko-Mazurskie 2030 Strategia rozwoju społeczno-gospodarczego”, Jonkowo określone zostało jako: - <i>OSI Tygrys warmińsko-mazurski</i> - <i>OSI MOF Olsztyna.</i>		Szczegóły opisano w rozdziale IV Obszary strategicznej interwencji ujęcie regionalne
Obszary strategicznej interwencji określone w STRATEGII MOF OLSZTYNA 2030+NOWE WYZWANIA	W Jonkowo określone zostało jako: - <i>OSI Infrastrukturalny pierścień,</i> - <i>OSI Pasy zieleni (Zielony pierścień),</i> - <i>OSI Jeziora</i> - <i>OSI Przestrzeń mobilności.</i>		Szczegóły opisano w Załączniku nr 1. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej

X. Spójność planistyczna dokumentu Strategii

Strategia Rozwoju Gminy Jonkowo do roku 2030 została poddana analizie oraz kompleksowej weryfikacji w zestawieniu z kluczowymi dokumentami strategicznymi i operacyjnymi o wymiarze ogólnoeuropejskim, krajowym, regionalnym oraz lokalnym. Przedmiotowe opracowanie jest w pełni zgodne z założeniami, priorytetami oraz celami artykułowanymi w dokumentach przedstawionych w dalszej części niniejszego rozdziału wraz z powiązaniem celów rozwojowych Strategii z konkretnymi zapisami widniejącymi w analizowanych dokumentach.

Europejski Zielony Ład

Kluczowe założenia zawarte w Strategii są zgodne z celami Europejskiego Zielonego Ładu. Celem głównym jest osiągnięcie przez UE neutralności klimatycznej do 2050r. Pierwszym ważnym krokiem na drodze do osiągnięcia tego ambitnego celu będzie zmniejszenie emisji o 55 proc. do 2030r.

Tabela. Powiązanie Strategii Rozwoju Gminy Jonkowo do roku 2030 - Europejski Zielony Ład

Europejski Zielony Ład		Strategia Rozwoju Gminy-Jonkowo do roku 2030	
Działanie I	Zapewnienie zrównoważonego transportu dla wszystkich	Cel strategiczny 3	Nowoczesna przestrzeń publiczna i adaptacja Gminy do zmian klimatu
Działanie II	Przewodzenie trzeciej rewolucji przemysłowej	Cel strategiczny 2	Silna gospodarczo Gmina Jonkowo
Działanie III	Ekologizacja naszego systemu energetycznego	Cel strategiczny 3	Nowoczesna przestrzeń publiczna i adaptacja Gminy do zmian klimatu
Działanie IV	Renowacja budynków z myślą o bardziej ekologicznym stylu życia	Cel strategiczny 3	Nowoczesna przestrzeń publiczna i adaptacja Gminy do zmian klimatu
Działanie V	Działanie w zgodzie z przyrodą w celu ochrony naszej planety i zdrowia	Cel strategiczny 3	Nowoczesna przestrzeń publiczna i adaptacja Gminy do zmian klimatu
Działanie VI	Pobudzanie globalnych działań w dziedzinie klimatu	Cel strategiczny 1	Zintegrowana wspólnota lokalna
		Cel strategiczny 3	Nowoczesna przestrzeń publiczna i adaptacja Gminy do zmian klimatu

Źródło: opracowanie własne

Zrównoważona Europa 2030

Kluczowe założenia zawarte w Strategii są zgodne z zapisami *Strategii Zrównoważona Europa 2030*. Cele strategiczne 1, 2 i 3 są zgodne z priorytetem *Strategii Europa 2020* jakim jest wzrost zrównoważony: wspieranie efektywnej, korzystającej z zasobów, bardziej przyjaznej środowisku i bardziej konkurencyjnej gospodarki.

Tabela. Powiązanie Strategii Rozwoju Gminy Jonkowo do roku 2030 - Strategia Europa 2020

Strategia Europa 2020		Strategii Rozwoju Gminy Jonkowo do roku 2030	
Priorytet I	Wzrost inteligentny: rozwój gospodarki opartej na wiedzy i innowacji - wzrost tworzący wysoką wartość dodaną, wymaga znacznych nakładów na B+R oraz stosowania mechanizmów, które sprzyjają szybkiej transmisji wiedzy teoretycznej do praktyki gospodarczej.	Cel strategiczny 2	Silna gospodarczo Gmina Jonkowo
Priorytet II	wzrost zrównoważony: wspieranie efektywnej korzystającej z zasobów, bardziej przyjaznej środowisku i bardziej konkurencyjnej gospodarki	Cel strategiczny 3	Nowoczesna przestrzeń publiczna i adaptacja Gminy do zmian klimatu
Priorytet III	rozwój sprzyjający włączeniu społecznemu: wspieranie gospodarki o wysokim poziomie zatrudnienia, zapewniającej spójność społeczną i terytorialną.	Cel strategiczny 1	Zintegrowana wspólnota lokalna
		Cel strategiczny 2	Silna gospodarczo Gmina Jonkowo

Źródło: opracowanie własne

Strategia na rzecz bioróżnorodności 2030

Kluczowe założenia zawarte w Strategii są zgodne z zapisami *Strategii na rzecz bioróżnorodności 2030*. Celem strategii jest odbudowa bioróżnorodności w Europie do 2030r. poprzez zastosowanie konkretnych działań i wypełnienie zobowiązań.

Tabela. Powiązanie Strategii Rozwoju Gminy Jonkowo do roku 2030 - Strategia na rzecz bioróżnorodności 2030

Strategia na rzecz bioróżnorodności 2030		Strategii Rozwoju Gminy Jonkowo do roku 2030	
Działanie I	Utworzenie w całej UE większej sieci obszarów chronionych na lądzie i na morzu	Cel strategiczny 3	Nowoczesna przestrzeń publiczna i adaptacja Gminy do zmian klimatu
Działanie II	Rozpoczęcie planu odbudowy zasobów przyrodniczych	Cel strategiczny 1	Zintegrowana wspólnota lokalna
		Cel strategiczny 3	Nowoczesna przestrzeń publiczna i adaptacja Gminy do zmian klimatu
Działanie III	Wprowadzenie środków umożliwiających niezbędną zmianę transformacyjną	Cel strategiczny 2	Silna gospodarczo Gmina Jonkowo
Działanie IV	Wprowadzenie środków mających na celu sprostanie globalnemu wyzwaniu, jakim jest zachowanie bioróżnorodności	Cel strategiczny 3	Nowoczesna przestrzeń publiczna i adaptacja Gminy do zmian klimatu

Źródło: opracowanie własne

Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030

Kluczowe założenia zawarte w Strategii są zgodne z założeniami *Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030*. Rolą KSRR jest powiązanie i koordynacja działań realizujących cele o charakterze horyzontalnym, jakimi jest wzmacnianie konkurencyjności wszystkich regionów, miast i obszarów wiejskich (cele 2 i 3) z celem 1 zapewniającym większą spójność rozwoju kraju, poprzez wsparcie obszarów słabszych gospodarczo.

Tabela. Powiązanie Strategii Rozwoju Gminy Jonkowo do roku 2030 - Warmińsko-Mazurskie 2030
Strategia rozwoju społeczno-gospodarczego

Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030		Strategii Rozwoju Gminy Jonkowo do roku 2030	
Cel I	Zwiększenie spójności rozwoju kraju w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym	Cel strategiczny 2	Silna gospodarczo Gmina Jonkowo
		Cel strategiczny 3	Nowoczesna przestrzeń publiczna i adaptacja Gminy do zmian klimatu
Cel II	Wzmacnianie regionalnych przewag konkurencyjnych	Cel strategiczny 1	Zintegrowana wspólnota lokalna
		Cel strategiczny 2	Silna gospodarczo Gmina Jonkowo
Cel III	Podniesienie jakości zarządzania i wdrażania polityk ukierunkowanych terytorialnie	Cel strategiczny 1	Zintegrowana wspólnota lokalna

Źródło: opracowanie własne

Warmińsko-Mazurskie 2030 Strategia rozwoju społeczno-gospodarczego

Celem głównym Strategii województwa jest: **spójność ekonomiczna, społeczna i przestrzenna Warmii i Mazur z regionami Europy** przy czym:

- spójność ekonomiczna oznacza wzrost gospodarczy umożliwiający osiągnięcie i utrzymanie przez województwo udziału własnego w produkcie krajowym brutto na poziomie co najmniej 3%;
- spójność przestrzenna to włączenie się województwa (formalne i jakościowe) do głównej sieci infrastruktury transportowej w Polsce oraz w transeuropejską sieć korytarzy transportowych;
- spójność społeczna rozumiana jest jako tworzenie miejsc pracy wysokiej jakości i wzrost przedsiębiorczości (oferta nowych miejsc pracy skierowana zostanie przede wszystkim do ludzi młodych z uwagi na ich naturalną aktywność, mobilność, otwartość na zdobywanie nowych kwalifikacji), a także poprawę warunków życia ludności (w szczególności dostępu do usług publicznych oraz rewitalizację obszarów zdegradowanych) zbliżającą do standardów życia występujących w Unii Europejskiej.

Wszystkie cele Strategii Rozwoju Gminy Jonkowo do roku 2030 wpisują się w cele *Warmińsko-Mazurskie 2030 Strategia rozwoju społeczno-gospodarczego*.

Tabela. Powiązanie Strategii Rozwoju Gminy Jonkowo do roku 2030 - Warmińsko-Mazurskie 2030 Strategia rozwoju społeczno-gospodarczego

Warmińsko-Mazurskie 2030 Strategia rozwoju społeczno-gospodarczego		Strategii Rozwoju Gminy Jonkowo do roku 2030	
Cel strategiczny I	Kompetencje przyszłości	Cel strategiczny 1	Zintegrowana wspólnota lokalna
		Cel strategiczny 2	Silna gospodarczo Gmina Jonkowo
Cel strategiczny II	Cel strategiczny: Inteligentna produktywność	Cel strategiczny 2	Silna gospodarczo Gmina Jonkowo
Cel strategiczny III	Cel strategiczny: Kreatywna aktywność	Cel strategiczny 1	Zintegrowana wspólnota lokalna
		Cel strategiczny 2	Silna gospodarczo Gmina Jonkowo
Cel strategiczny IV	Cel strategiczny: Mocne fundamenty	Cel strategiczny 1	Zintegrowana wspólnota lokalna
		Cel strategiczny 2	Silna gospodarczo Gmina Jonkowo
		Cel strategiczny 3	Nowoczesna przestrzeń publiczna i adaptacja Gminy do zmian klimatu

Źródło: opracowanie własne

STRATEGIA MOF OLSZTYNA 2030+ NOWE WYZWANIA

Kluczowe założenia zawarte w Strategii są zgodne z zapisami Strategii MOF OLSZTYNA 2030+ NOWE WYZWANIA i wpisują się w wizję rozwoju: **Miejski Obszar Funkcjonalny Olsztyna jako zintegrowany i konkurencyjny krajowy ośrodek wzrostu gospodarczego opartego o wielopoziomą współpracę, budujący tożsamość lokalną**, realizują 3 cele strategiczne:

Cel strategiczny 1: Zrównoważone korzystanie z zasobów środowiskowych

Cel strategiczny 2: Silne sieci powiązań życia społeczno-gospodarczego

Cel strategiczny 3: Nowoczesne usługi rozwojowe

Tabela. Powiązanie Strategii Rozwoju Gminy Jonkowo do roku 2030 - STRATEGIA na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.)

Strategii MOF OLSZTYNA 2030+ NOWE WYZWANIA		Strategii Rozwoju Gminy Jonkowo do roku 2030	
Cel strategiczny I	Zrównoważone korzystanie z zasobów środowiskowych	Cel strategiczny 2	Silna gospodarczo Gmina Jonkowo
Cel strategiczny II	Silne sieci powiązań życia społeczno-gospodarczego	Cel strategiczny 1	Zintegrowana wspólnota lokalna
		Cel strategiczny 3	Nowoczesna przestrzeń publiczna i adaptacja Gminy do zmian klimatu
Cel strategiczny III	Nowoczesne usługi rozwojowe	Cel strategiczny 1	Zintegrowana wspólnota lokalna
		Cel strategiczny 2	Silna gospodarczo Gmina Jonkowo

Źródło: opracowanie własne

XI. Część wdrożeniowa

Zarządzanie strategią

System realizacji strategii zgodnie ze znowelizowanymi przepisami jest obowiązkowym elementem strategii. Aby strategia była skutecznym narzędziem zarządzania powinna być skutecznie i efektywnie wdrażana i realizowana. Określenie podmiotów odpowiedzialnych za realizację założeń strategii oraz przypisanie każdemu z nich konkretnych zadań do wykonania, a także wskazanie sposobów monitorowania realizacji strategii i wytycznych do sporządzenia dokumentów wykonawczych, stanowi instrukcję postępowania w zakresie rozwoju lokalnej społeczności. System zarządzania strategią to inaczej określenie sposobu organizacji procesów wdrażających strategię, opiera się na trzech głównych elementach, a zależności między nimi przedstawiono poniżej:

System wdrażania *Strategii* obejmuje szereg procesów niezbędnych do jego realizacji oraz podmioty i jednostki, które będą zaangażowane w ich implementację. Procesy wdrażania i zakres odpowiedzialności zaprezentowano poniżej:

- Przygotowanie projektu Strategii lub zmian do Strategii - Wójt, eksperci zewnętrzni, Rada Gminy, organizacje społeczne, mieszkańcy,
- Wybór zadań do realizacji w ramach Strategii - Wójt, Rada Gminy,
- Zabezpieczenie środków w budżecie na realizację zadań, umieszczenie poszczególnych zadań w budżecie oraz Wieloletnim Planie Finansowym - Skarbnik, Wójt, Rada Gminy,
- Przygotowanie projektów od strony technicznej - Urząd Gminy i jednostki organizacyjne,
- Przygotowanie wniosków o dofinansowanie - Urząd Gminy, jednostki podległe,
- Przeprowadzenie postępowań o udzielenie zamówienia publicznego - Urząd Gminy,
- Nadzór nad realizacją projektów, rozliczenia, raporty - Wójt, Urząd Gminy,
- Ewaluacja osiągnięcia poszczególnych celów operacyjnych - Urząd Gminy, Wójt, Rada Gminy, dyrektorzy jednostek podległych.

Ponadto w procesie wdrażania Strategii w zależności od typu projektu, będą również uczestniczyć inne jednostki lub organy - spółki komunalne, jednostki organizacyjne oraz sołectwa w ramach funduszu sołectkiego lub dotacji celowych.

Monitoring i ewaluacja

Skuteczne wdrażanie zapisów strategii jest możliwe, gdy dysponujemy wiedzą na temat stopnia realizacji i postępów w realizacji wskazanych w dokumencie działań, dzięki tej wiedzy możemy reagować na pojawiające się problemy i poprawić efektywność strategii poprzez jej modyfikację i aktualizację zapisów. W przypadku *Strategii*, planuje się następującą procedurę monitorowania. Przegląd Strategii będzie prowadzony przez cały okres jej obowiązywania, przynajmniej raz w roku. Wynikiem przeprowadzonego przeglądu będzie sprawozdanie zawierające informacje na temat zaawansowania poszczególnych zadań wybranych do realizacji w danym okresie. Sprawozdawczość zostanie zrealizowana w szczególności w oparciu o analizę wskaźnikową ale także warto by zawierała informacje dotyczące realizacji poszczególnych wyróżnionych w strategii działań.

- Wójt, który jest odpowiedzialny za wdrażanie Strategii składa Radzie Gminy sprawozdanie z jej realizacji, które przyjmowane jest lub odrzucane uchwałą Rady.
- Zmiany w dokumencie dokonywane będą uchwałą Rady Gminy na wniosek Wójta po wydaniu stosownej opinii przez komisję (komisje) odpowiedniej dla danego typu zadania.

W trzecim kwartale 2026 zostanie przeprowadzona ocena średniookresowa realizacji Strategii. Celem ewaluacji będzie porównanie założonych w Strategii efektów jej wdrażania, ze stanem faktycznym i dotychczas osiągniętymi wynikami. Na tej podstawie uzyskanych informacji, formułowane będą zalecenia na kolejne lata wdrażania Strategii. Ocena dokonywana będzie przez Wójta we współpracy z właściwymi referatami Urzędy Gminy, które przedstawią ją do przyjęcia Radzie Gminy. Ocena końcowa zostanie przeprowadzona po zakończeniu całego okresu, w jakim realizowane mają być zadania ujęte w Strategii. Wnioski z tej ewaluacji, sporządzone w trybie analogicznym jak dla oceny średniookresowej, będą służyć jako rekomendacje w kolejnych procesach planowania strategicznego.

Rezultaty planowanych działań

Rezultaty planowanych działań zostały opracowane w formie katalogu wskaźników przypisanych do każdego z planowanych działań. Rekomenduje się dokonywanie pomiarów wskaźników corocznie zgodnie z zapisami podrozdziału *monitoring i ewaluacja*. Analiza wskaźników pozwoli na ocenę skuteczności podejmowanych działań i zostanie poddana gruntownej analizie w ramach zaplanowanych procesów ewaluacji.

Strategia Rozwoju Gminy Jonkowo do roku 2030

Nazwa kierunku działania	Nazwa wskaźnika	Wartość bazowa wskaźnika (2022)	Oczekiwana tendencja w 2030 r.	Źródło danych	
1.1 Poprawa dostępności i rozbudowana oferta usług społecznych w Gminie Jonkowo	Gospodarstwa domowe korzystające z pomocy społecznej wg kryterium dochodowego	177	Spadek	BDL GUS	
1.2 Wysokiej jakości edukacja i opieka nad dziećmi przewagą konkurencyjną Gminy Jonkowo	Odsetek dzieci w wieku 3-6 lat objętych wychowaniem przedszkolnym	75,5	Wzrost	BDL GUS	
	Wyniki egzaminu ósmoklasisty	język polski	62,77	Wzrost	https://mapa.wyniki.edu.pl
		matematyka	58,32	Wzrost	
		język angielski	68,07	Wzrost	
1.3. Poszerzenie zasobów związanych z ofertą spędzania czasu wolnego na terenie gminy	Liczba imprez / wydarzeń sportowych / rekreacyjnych organizowanych na terenie Gminy Jonkowo	11	Wzrost	UG Jonkowo	
1.4 Wzmacnianie potencjału społeczeństwa obywatelskiego	Fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne na 1000 mieszkańców	5,27	Wzrost	BDL GUS	
1.5 Rozwój instytucjonalny Gminy Jonkowo	Liczba przeprowadzonych działań z zakresu wzmacniania kompetencji cyfrowych, kompetencji z dziedziny zrównoważonego rozwoju, ochrony środowiska i działań na rzecz przeciwdziałaniu zmian klimatu wśród pracowników administracji	0	Wzrost	UG Jonkowo	
2.1 Rozwój lokalnego rynku pracy i przedsiębiorczości	Liczba nowozarejestrowanych podmiotów gospodarczych w systemie REGON	74	Wzrost	BDL GUS	
	Powierzchnia użytków rolnych w dobrej kulturze (ha)	12 813,93	Wzrost	BDL GUS	
2.2 Marketing terytorialny i promocja Gminy Jonkowo	Liczba przeprowadzonych działań promujących ofertę turystyczną / gospodarczą gminy	0	Wzrost	UG Jonkowo	
2.4 Działania na rzecz rozbudowy potencjału turystycznego	Liczba inwestycji w obszarze turystyki na terenie Gminy	0	Wzrost	UG Jonkowo	
3.1 Poprawa układu komunikacyjnego i skomunikowania Gminy Jonkowo	Długość nowych ścieżek rowerowych	7,66	Wzrost	UG Jonkowo	
	Długość nowych / zmodernizowanych dróg gminnych		Wzrost	UG Jonkowo	
3.2 Rozwój i poprawa jakości infrastruktury technicznej	Udział ludności korzystającej z sieci wodociągowej	91,8	Wzrost	UG Jonkowo	
	Udział ludności korzystającej z sieci kanalizacyjnej	64,1	Wzrost	UG Jonkowo	

Strategia Rozwoju Gminy Jonkowo do roku 2030

3.3 Ochrona przed skutkami zmian klimatu i dbałość o jakość środowiska	Emisja łączna PM10 z obszaru	22,0 µg/m ³	spadek	dane WIOŚ w Olsztynie oraz Bank danych pomiarowych GIOŚ
3.4 Prowadzenie przyjaznej polityki osiedleńczej	Udział powierzchni objętej Miejscowymi Planami Zagospodarowania Przestrzennego	451,4 ha	Wzrost	BDL GUS

Aktualizacja oraz wytyczne do sporządzania dokumentów wykonawczych

Aktualizacja dokumentu

- Zmiany w Strategii dokonywane będą uchwałą Rady Gminy na wniosek Wójta.
- Przed podjęciem uchwały wymagane jest wydanie stosownej opinii przez komisję branżową.
- Ocena realizacji strategii na podstawie danych zawartych w raportach ewaluacyjnych zostanie dokonana w latach 2026 i 2030. Jej celem będzie porównanie założonych w strategii oddziaływań i efektów jej wdrażania z faktycznie osiągniętymi efektami. Na tej podstawie formułowane będą zalecenia w zakresie aktualizacji na kolejne lata wdrażania Strategii.
- Decyzja o aktualizacji dokumentu dokonywana będzie przez Wójta we współpracy z właściwymi komórkami organizacyjnymi Urzędu Gminy, które przedstawią ją do przyjęcia Radzie Gminy,.

Wytyczne do sporządzania dokumentów wykonawczych

- Dokumenty wykonawcze powinny być napisane możliwie przejrzystym językiem, zrozumiałym dla osób niebędących specjalistami w danej dziedzinie.
- Obowiązkowe jest oznakowanie dokumentu zgodnie z obowiązującymi zasadami.
- Przygotowanie dokumentu wykonawczego powinno zakończyć się w ciągu 12 miesięcy od jego zainicjowania.
- Obowiązkowo każdy dokument wykonawczy powinien zostać poddany konsultacjom
- W każdym dokumencie wykonawczym powinno znaleźć się co najmniej odniesienie do konkretnego celu strategicznego i kierunku działań niniejszej strategii.
- Każdy dokument wykonawczy musi posiadać przypisaną komórkę organizacyjną jako wiodącą, odpowiadającą za całościową realizację oraz jej skutki.

Ramy finansowe i źródła finansowania

W celu skutecznej realizacji założeń zawartych w Strategii należy uzyskać odpowiednio wysoki poziom finansowania. Dywersyfikacja źródeł finansowania zaplanowanych przedsięwzięć jest szczególnie ważna, ponieważ sfinansowanie wszystkich działań z jednego źródła (np. budżetu gminy) jest niemożliwe. Z tego względu samorząd, jako operator Strategii, będzie poszukiwał wszelkich dostępnych źródeł, narzędzi, metod i możliwości realizacji określonych celów, aby urzeczywistnić zaproponowaną w dokumencie wizję.

Katalog środków publicznych pełni zasadniczą rolę w możliwości sfinansowania Strategii. Wśród tych środków wymienić należy:

- środki własne gminy,
- środki pochodzące z budżetu państwa, m.in.: środki pochodzące z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg, Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych, Programów Ministerstwa Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu, Programów Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej,
- środki z budżetu województwa warmińsko-mazurskiego,
- Krajowe Programy Operacyjne,
- Program Fundusze Europejskie dla Warmii i Mazur 2021-2027
- inne środki publiczne takie jak np. Program Inwestycji Strategicznych,
- inne środki z budżetu Unii Europejskiej, takie jak:

- Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko (FENIKS) - dotyczące finansowania projektów przyczyniających się do rozwoju gospodarki niskoemisyjnej, ochrony środowiska oraz przeciwdziałania i adaptacji do zmian klimatu.
- Fundusze Europejskie dla Nowoczesnej Gospodarki (FENG) - fundusze te mogą zostać wykorzystane na realizację projektów badawczo-rozwojowych, innowacyjnych oraz takich, które będą zwiększać konkurencyjność lokalnej gospodarki.
- Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021-2027 (FERS) - odnoszą się do finansowania projektów związanych z poprawą sytuacji osób bezrobotnych na rynku pracy, zwiększeniem dostępności dla osób ze szczególnymi potrzebami, zapewnieniem opieki nad dziećmi, podnoszeniem jakości edukacji i rozwoju kompetencji, integracją społeczną, rozwojem usług społecznych i ekonomii społecznej oraz ochrony zdrowia.
- Fundusze Europejskie na Rozwój Cyfrowy (FERC) - dedykowane dla projektów związanych z rozwojem cyfryzacji, w tym z rozwojem e-usług oraz wzmocnieniem cyberbezpieczeństwa w przedsiębiorstwach i JST.
- Pomoc Techniczna dla Funduszy Europejskich (PTFE) - fundusze przeznaczone na szkolenia dla beneficjentów korzystających ze środków Funduszy Europejskich, działania informacyjno-promocyjne oraz rozwój systemu informatycznego umożliwiającego aplikowanie i rozliczanie projektów unijnych.

Ponadto do sfinansowania części inwestycji mogą zostać wykorzystane środki prywatne, które będą współfinansować projekty realizowane w ramach programów operacyjnych lub w formie partnerstwa publiczno-prywatnego.

Ewaluacja ex-ante

Nowe przepisy zawarte w ustawie o samorządzie gminnym i w ustawie o zasadach prowadzenia polityki rozwoju określają wymogi i obowiązkowe elementy strategii, a także procedury ich sporządzenia. Jednym z ustawowych wymogów jest konieczność przeprowadzenia uprzedniej ewaluacji. Zgodnie z art. 10a ust. 2 ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju „*Podmiot opracowujący projekt strategii rozwoju przeprowadza uprzednią ewaluację trafności, przewidywanej skuteczności i efektywności realizacji strategii rozwoju - przed jej przyjęciem*”. Ten typ ewaluacji nazywany jest ewaluacją ex-ante. Jej przeprowadzenie podnosi jakość strategii i jednocześnie jakość zarządzania strategicznego rozwojem gminy, ponieważ daje możliwość ulepszenia interwencji przed jej wdrożeniem. Przez ewaluację rozumie się ocenę programu w oparciu o przyjęte kryteria. W przypadku ewaluacji ex-ante wskazuje się następujące kryteria:

- trafności celów strategicznych i planowanych działań, w odniesieniu do zidentyfikowanych problemów lub wyzwań,
- przewidywanej skuteczności działań na rzecz realizacji celów oraz metod ich wdrażania i zabezpieczenia odpowiednich zasobów,
- przewidywanej efektywności sumy zasobów przeznaczonych na realizację działań,
- spójności wewnętrznej między jej celami a priorytetami i działaniami oraz zewnętrznej między założeniami strategii a założeniami dokumentów wyższego rzędu lub równorzędnymi

Na potrzeby niniejszej strategii wybrano wariant jakim jest ewaluacja partycypacyjna. Ewaluacja prowadzona była równolegle z procesem tworzeniu dokumentu, a ewaluator włączony był w proces powstawania strategii od samego początku, dzięki temu jest w stanie lepiej poznać specyfikę dokumentu, a także być wsparciem w trakcie prac nad dokumentem.

Poniżej przedstawiono wnioski płynące z przeprowadzonej ewaluacji ex-ante:

1. Wnioski z diagnozy przeprowadzanej na potrzeby opracowania strategii wskazują na najważniejsze uwarunkowania i potrzeby rozwojowe oraz potencjały gminy. Zdefiniowano również największe problemy i wyzwania z którymi Gmina będzie musiała się zmierzyć w najbliższych latach. Istotne znaczenie w tworzeniu strategii odgrywa również opinia mieszkańców. W trakcie prac nad dokumentem przeprowadzono badanie ankietowe, które pozwoliło na zidentyfikowanie kluczowych potrzeb lokalnej społeczności.

2. Strategia odpowiada na potrzeby i problemy rozwojowe gminy, a wskazane cele strategiczne zostały trafnie dobrane. Zdefiniowane w strategii treści zapewniają możliwość oddziaływania na procesy społeczno-gospodarcze, jak również stanowią odpowiedź na zdiagnozowane problemy. Przeprowadzona analiza SWOT pozwoliła na poznanie mocnych i słabych stron jak również szans i zagrożeń, dzięki temu możliwe było wytyczenie kierunków rozwoju na najbliższe lata. W strategii wskazano trzy cele strategiczne w odniesieniu do wymiarów: społecznego, gospodarczego oraz przestrzennego, których uszczegółowienie przedstawiono wskazując konkretne kierunki działania wraz z zakresem przedsięwzięć wskazanych do realizacji. Wskazane cele bezpośrednio odnoszą się do wizji gminy i przyczynią się do jej osiągnięcia, czyniąc Jonkowo wyróżniającą się Gminą powiatu olsztyńskiego, które skutecznie ogranicza skutki negatywnych procesów społecznych, demograficznych, ekonomicznych i gospodarczych i wykorzystuje swoje potencjały.

3. Istotnym problemem społecznym, zauważalnym w gminie, który potwierdza również analiza danych zastanych jest starzenie się społeczeństwa. Wzrost udziału w strukturze ludności, osób w wieku poprodukcyjnym, determinuje konieczność prowadzenia polityki senioralnej zgodnie z zidentyfikowanymi potrzebami. Pozytywnym aspektem jest zwiększający się (w 2020 roku dodatni) wskaźnik salda migracji, a także niski wskaźnik korzystających z pomocy społecznej na 1000 ludności. Czynniki te znalazły odzwierciedlenie w działaniach zdefiniowanych w ramach **Celu strategicznego 1 Zintegrowana wspólnota lokalna**, co pozwoli na zaspokojenie potrzeb mieszkańców, poprawienie jakości życia przy jednoczesnym budowaniu i wzmacnianiu atrakcyjności osiedleńczej obszaru jako ważnego ośrodka województwa warmińsko-mazurskiego.

4. Jonkowo to Gmina otwarta i dostępna w wymiarze społecznym, przestrzennym oraz gospodarczym, o którym decyduje położenie, atrakcyjność środowiska przyrodniczego, a także dziedzictwo historyczne, które powinny być szerzej promowane i wykorzystane. Istotne jest tworzenie miejsc pracy dla mieszkańców, ich integracja oraz aktywizacja, w celu wzrostu przedsiębiorczości. Gmina Jonkowo charakteryzuje się rosnącą liczbą podmiotów gospodarki narodowej wpisanych do rejestru REGON. Powinna dążyć do dywersyfikacji struktury gospodarki m.in. poprzez rozwój bazujący na wspieraniu mikro i małych firm, turystyce, wewnątrznych zasobach i potencjale mieszkańców. Wyzwaniem jest przede wszystkim tworzenie warunków rozwoju obecnie istniejących przedsiębiorstw w oparciu o korzystne położenie blisko Olsztyna. Kierunki działania wyodrębnione w ramach **Celu strategicznego 2. Silna gospodarczo Gmina Jonkowo** skupione są na tworzeniu warunków do rozwoju gospodarczego Gminy Jonkowo oraz budowie potencjału obszaru jako wyróżniającej się Gminy powiatu olsztyńskiego.

5. Zasadność interwencji w ramach **Celu strategicznego 3. Nowoczesna przestrzeń publiczna i adaptacja Gminy do zmian klimatu** wynika przede wszystkim z potrzeb lokalnej społeczności i zauważalnych niedogodności. Wskazane w ramach celu strategicznego 3. kierunki działania, są odpowiedzią na potrzeby mieszkańców oraz wynikają ze zidentyfikowanych wyzwań w gminie w zakresie poprawy układu komunikacyjnego i skomunikowania Gminy Jonkowo czy też rozwoju i poprawy jakości infrastruktury technicznej

6. Przedstawiona w dokumencie logika interwencji, wybór i przepisanie odpowiednich kierunków działań do trzech celów strategicznych, umożliwili realizację i osiągnięcie zaproponowanej wizji. System realizacji strategii przedstawia oczekiwane rezultaty planowanych kierunków działań, a wybór katalogu wskaźników skupia się na ocenie osiągania celów stawianych przed strategią.

7. W celu zapewnienia efektywności strategii, do realizacji zaplanowano zadania najbardziej potrzebne z perspektywy zidentyfikowanych wyzwań i problemów oraz potrzeb mieszkańców. W dokumencie wskazano dodatkowo przedsięwzięcia kluczowe, będące jednocześnie obszarami strategicznej interwencji kluczowymi dla gminy. Określenie źródeł finansowania oraz oczekiwanych rezultatów poszczególnych kierunków, stanowi potwierdzenie, że przyjęte cele i założenia są możliwe do osiągnięcia w perspektywie 2030 roku.

8. Strategię Gminy Jonkowo cechuje wysoka spójność wewnętrzna. Podstawę do formułowania celów stanowiła część diagnostyczna oraz wyniki badania ankietowego, dzięki którym wyciągnięto najważniejsze wnioski, które zostały przedstawione za pomocą analizy SWOT. Jedenaście kierunków działań zawiera się w trzech głównych celach strategicznych, uwzględniając najważniejsze zagadnienia, problemy i potrzeby mieszkańców. Każdy z nich uszczegółowiono poprzez wskazanie rekomendacji i uzasadnienia oraz proponowanego zakresu interwencji. Tak rozbudowana struktura pokazuje, że zaplanowane kierunki nie wykazują sprzeczności pomiędzy sobą, ani nie nakładają się na siebie, tylko są spójne wewnętrznie i wzajemnie się uzupełniają oraz są dostatecznie rozbudowane i odpowiadają na najważniejsze wyzwania zidentyfikowane w gminie. Ponadto, niniejszy dokument jest komplementarny i spójny z zapisami dokumentów wyższego rzędu (co zostało zaprezentowane w rozdziale komplementarność z innymi dokumentami planistycznymi), w szczególności ze Strategią Rozwoju Województwa Warmińsko-Mazurskiego do roku 2030, do której zapisów się odwołuje m.in. przy wskazywaniu obszarów strategicznej interwencji.

Podsumowując, Strategia Rozwoju Gminy Jonkowo do roku 2030 została przygotowana poprawnie, właściwie definiując politykę rozwoju gminy w perspektywie 2030 roku. Zaproponowana logika interwencji jest efektem partycypacji różnych grup interesariuszy oraz znajduje odzwierciedlenie w zidentyfikowanych na etapie diagnostycznym, problemach, wyzwaniach, a także potencjałach i szansach rozwojowych gminy.

Załącznik nr 1. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej

Model struktury funkcjonalno-przestrzennej stanowi integralną część strategii rozwoju gminy. Podstawę jego sporządzenia stanowi art. 10 e ust. 3 pkt 4. ustawy o samorządzie gminnym.

Niniejszy model uwzględnia wizję rozwoju gminy Jonkowo, biorąc pod uwagę istniejące uwarunkowania, efekty dotychczasowych procesów zachodzących w przestrzeni, przedstawia system powiązanych ze sobą wzajemnie elementów zagospodarowania – punktowych, liniowych i obszarowych – tworzących spójną, uzupełniającą się całość.

3.1. Kluczowe uwarunkowania rozwojowe Gminy Jonkowo

3.1.1. Struktura osadnicza, wewnętrzne i zewnętrzne powiązania funkcjonalno-przestrzenne

Gmina Jonkowo to gmina wiejska położona w centralnej części województwa warmińsko-mazurskiego, w zachodniej części powiatu olsztyńskiego. Sąsiednie gminy to: od południa Gietrzwałd, od zachodu Łukta, od północy Świątki, od północnego wschodu Dywity, od południowego wschodu Olsztyn.

Odległość między granicami administracyjnymi wsi Jonkowo i Olsztyna wynosi tylko ok. 5,5 km, co ma duży wpływ na rozwój przedsiębiorczości. Istotne jest także bliskie sąsiedztwo rynków zbytu dla gospodarstw rolnych, które w dużym stopniu nastawione są na wielokierunkową produkcję żywności.

W granicach gminy leży 28 miejscowości, z czego 20 to wsie sołeckie (Gamerki Wielkie, Garzewko, Giedajty, Godki, Gutkowo, Jonkowo, Kajny, Łomy, Mątki, Nowe Kawkowo, Polejki, Porbady, Pupki, Stare Kawkowo, Stętkiny, Szałstry, Warkały, Węgajty, Wołowno, Wrzesina)¹³. Większość miejscowości skupiona jest w centralnej części gminy, w pasie położonym równoleżnikowo wzdłuż drogi powiatowej 1368N i drogi wojewódzkiej 527.

Głównym ośrodkiem skupiającym funkcję mieszkaniową, szeroko rozumiane usługi oraz wytwórczość jest położone centralnie Jonkowo. Jako ośrodki wspomagające przyjmuje się Gutkowo, Warkały, Giedajty, Wrzesinę, Wołowno oraz Mątki. W południowej części gminy, przez część wymienionych wsi biegnie najważniejsza trasa komunikacyjna - droga wojewódzka nr 527 (Olsztyn-Morań-Pasłęk).

Pomimo bliskiego sąsiedztwa Olsztyna, komunikacyjnie, w kontekście województwa, gmina Jonkowo leży stosunkowo na uboczu. Przez jej teren biegnie jedna droga wojewódzka nr 527, a dostęp do drogi krajowej nr 16, położonej wzdłuż południowej granicy gminy utrudniają duże kompleksy leśne. Ponadto, ze względu na cenne tereny przyrodnicze, w nadrzędnych dokumentach strategicznych wykonanie północnego odcinka obwodnicy Olsztyna rozważa się po jego północno-wschodniej stronie, choć ostateczna decyzja w tej sprawie nie została jeszcze podjęta. Kolejne na terenie gminy to: linia kolejowa I-rzędna nr 220 Olsztyn-Bogaczewo, łącząca Olsztyn Gdańskiem, Gdynią i Elblągiem i linia kolejowa nr 221 znaczenia lokalnego Olsztyn-Braniewo.

---

¹³ Raport o stanie Gminy Jonkowo za rok 2021 Zarządzenie nr 74/2022 Wójta Gminy Jonkowo z dnia 31 maja 2022.

Gmina jest bogata w trasy rowerowe o łącznej długości ponad 100 km, które przebiegają przez cały jej obszar, krzyżując się w wielu miejscach, co pozwala w trakcie jednego przejazdu modyfikować według potrzeb jego długość, stopień trudności czy atrakcyjność krajobrazową. Dobrze rozwinięta sieć dróg rowerowych uzupełniona jest o słabo rozwiniętą sieć szlaków pieszych, z których dwa występują w południowej części gminy Jonkowo, mając w jej granicach wspólny przebieg.

3.1.2. Uwarunkowania historyczne i przyrodnicze.

Gmina położona jest na Warmii. Na jej terenie zachowały się liczne wsie mające historyczne układy ruralistyczne z typowym dla nich otoczeniem krajobrazu, a także inne zabytki budownictwa wiejskiego. Charakterystycznymi elementami w przestrzeni są historyczne obiekty kultu religijnego (kościół, kapliczki murowane, krzyże przydrożne).

Teren gminy Jonkowo jest bardzo zróżnicowany. Ograniczają go doliny rzeczne: od wschodu Łyny, od zachodu Pasłęki. Południowa część gminy to tereny o słabszych, piaszczystych glebach, porośnięte lasami z przewagą sosny, oraz podmokłe łąki i torfowiska z glebami organicznymi. Centralna i północna część ma lepsze gleby oraz charakteryzuje się falistą i pagórkowatą rzeźbą terenu. 50% terenu gminy stanowią użytki rolne, 38% lasy. Na jej obszarze występują liczne, udokumentowane złoża surowców mineralnych, głównie kruszyw wykorzystywanych w drogownictwie i budownictwie.

Istotnym ograniczeniem w planowaniu działań inwestycyjnych są zróżnicowane, przestrzenne formy ochrony przyrody ustalone na terenie gminy. Ponadto w dolinach rzecznych występują obszary zagrożenia powodziowego, a w rejonie koryta Łyny - osuwiska.

3.1.3. Uwarunkowania wynikające z nadrzędnych dokumentów strategicznych.

„Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.)” z 14 lutego 2017r. (dalej SOR) oraz **„Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030” z 17 września 2019 r.** (dalej KSRR).

Przedmiotem SOR jest model rozwoju regionalnego Polski, który ma być społecznie i terytorialnie zrównoważony. Głównym celem SOR jest *„Tworzenie warunków dla wzrostu dochodów mieszkańców Polski przy jednoczesnym wzroście spójności w wymiarze społecznym, ekonomicznym, środowiskowym i terytorialnym”*. Polityka regionalna ma zmierzać do wykorzystania specyfiki poszczególnych obszarów - indywidualnych potencjałów, deficytów i wzajemnych zależności, w celu zmniejszeniu dysproporcji w poziomie rozwoju gospodarczego podregionów, także poprzez rozwój obszarów wiejskich.

Polska Wschodnia (w tym woj. warmińsko-mazurskie) jest wymieniona w dokumencie jako makroregion o jednym z najniższych poziomów rozwoju w skali UE, natomiast do jego potencjałów zaliczono wysoką jakość środowiska naturalnego (w tym niewielkie zanieczyszczenie powietrza) oraz specyfikę struktury branżowej przemysłu.

KSRR 2030 rozwija postanowienia SOR, przedstawia cele polityki regionalnej oraz działania i zadania, jakie do ich osiągnięcia powinien podjąć rząd i samorządy. Odnosząc się do różnych typów obszarów wiejskich, dokument uwzględnia również obszary wiejskie znajdujące się w strefie oddziaływania dużych ośrodków miejskich, jak gmina Jonkowo. Potrzeby takich gmin powinny być rozpoznawane

i zaspokajane w powiązaniu z planami rozwoju miast. Współpraca samorządów, zarówno wiejskich, jak i miejskich w tych obszarach powinna dotyczyć wspólnego rozwiązywania problemu rozlewających się miast, niskoemisyjnego transportu miejskiego, poprawy sytuacji przestrzennej oraz innych działań integrujących te samorzady¹⁴.

KSRR wskazuje dwa miasta regionu: Olsztyn i Elbląg, jako podstawowe jednostki wchodzące w skład krajowej sieci osadniczej. Dla Olsztyna, jako głównego ośrodka wojewódzkiego, ważne jest wspieranie i rozwijanie funkcji metropolitalnych oraz budowa powiązań funkcjonalnych z innymi ośrodkami wojewódzkimi. Wg KSRR, bardzo istotna jest integracja obszaru funkcjonalnego ośrodka wojewódzkiego i zwiększenia jego dostępności transportowej, co ma pomóc w zwiększeniu spójności regionu.

„Plan zagospodarowania przestrzennego województwa warmińsko-mazurskiego”, przyjęty Uchwałą Nr XXXIX/832/18 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 28 sierpnia 2018r. (dalej pzp w-m), z mpzp MOF OW Olsztyna¹⁵.

Jonkowo w pzp w-m określone jest jako „ośrodek lokalny - siedziba gminy wiejskiej” (Mapa 50 pzp w-m). Gmina położona jest poza głównymi korytarzami powiązań funkcjonalno-przestrzennych województwa (Mapa 38 pzp w-m) oraz w obszarze wysokiej aktywności gospodarczej (Mapa 41 pzp w-m). Ponadto w planie zwrócono uwagę na obszar o dużej koncentracji udokumentowanych złóż kopalin - pas rozciągający się w środkowej części gminy, a także na konieczność zachowania ciągłości korytarzy ekologicznych, które na terenie gminy są lokalizowane w ramach regionalnej sieci korytarzy ekologicznych województwa warmińsko-mazurskiego. Głównie z powodu dużej ilości terenów cennych przyrodniczo, do dalszych prac nad obwodnicą północną Olsztyna rekomendowany jest rejon północno-wschodni miasta. Jeśli by jednak obwodnica ostatecznie przyjęła przebieg zachodni, bez wątplenia będzie to wydarzenie istotne z punktu widzenia rozwoju układu komunikacyjnego gminy i dalszego lokowania obszarów przeznaczonych pod inwestycje, w naturalny sposób podnosząc atrakcyjność inwestycyjną pasa przyległego do obwodnicy.

W Planie zagospodarowania przestrzennego województwa warmińsko-mazurskiego określono osiem obszarów funkcjonalnych. Gmina Jonkowo należy do **Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Ośrodka Wojewódzkiego Olsztyna** (zwany dalej MOF OW Olsztyna), dla którego opracowano plan zagospodarowania przestrzennego w ramach pzp województwa (rozdział IV opracowania) oraz ustalono następujące, nadrzędne cele polityki przestrzennej:

1. wzmocnienie pozycji Olsztyna,
2. budowanie powiązań zewnętrznych,
3. rozwój funkcji metropolitalnych,
4. integracja obszaru.

W ramach Schematu układu funkcjonalno-przestrzennego MOF Olsztyna (Rys. 65 pzp w-m), przyjmuje się wielofunkcyjny rozwój gminy Jonkowo, uwzględniający zaspokojenie zapotrzebowania

¹⁴ KSRR, str.89.

¹⁵ „Plan zagospodarowania przestrzennego województwa warmińsko-mazurskiego”, przyjęty Uchwałą Nr XXXIX/832/18 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 28 sierpnia 2018, opracowanie WMBPP

na różnorodność funkcji: mieszkaniowych (w tym rekreacyjnych), usługowych, magazynowych czy produkcyjnych z uwzględnieniem historycznych, kulturowych czy przyrodniczych uwarunkowań rozwoju. Schemat MOF określa też strefę podmiejską Olsztyna o zasięgu ok. 5-10 km, z najsilniej rozwiniętymi procesami suburbanizacji i powiązaniami funkcjonalnymi z miastem (dojazdy do pracy, szkół, usług). Zgodnie z ustaleniami schematu funkcjonalnego MOF, tereny cenne przyrodniczo wokół Olsztyna tworzą „Zielony pierścień”, zapewniający prawidłowe funkcjonowanie środowiska przyrodniczego i ograniczający niekontrolowany rozwój zabudowy w strefie podmiejskiej. Na terenie gminy Jonkowo w ramach ww. pierścienia, plan lokalizuje tzw. „Zielone kliny” utworzone w oparciu o rzeki oraz tereny objęte prawnymi formami ochrony i stanowiące ważne powiązania przyrodnicze na poziomie regionalnym.

„Warmińsko-Mazurskie 2030 Strategia rozwoju społeczno-gospodarczego”, przyjęta Uchwałą Nr XIV/243/20 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 18 lutego 2020r.

Celem głównym Strategii województwa jest spójność ekonomiczna, społeczna i przestrzenna Warmii i Mazur z regionami Europy. Cele strategiczne nawiązują do celu głównego i są to: kompetencje przyszłości, inteligentna produktywność, kreatywna aktywność oraz mocne fundamenty.

Ponadto dokument wyznacza 10 Obszarów Strategicznej Interwencji, dla których ustalono cele odpowiednio ukierunkowane. Gmina Jonkowo objęta jest OSI Tygrys warmińsko-mazurski oraz OSI MOF Olsztyna.

Strategia MOF Olsztyna 2030+ NOWE WYZWANIA - projekt.

Projekt dokumentu formułuje następującą wizję MOF Olsztyna: „*Miejski Obszar Funkcjonalny Olsztyna jako zintegrowany i konkurencyjny krajowy ośrodek wzrostu gospodarczego opartej o wielopoziomą współpracę, budujący tożsamość lokalną*”¹⁶. Tak przedstawiona wizja MOF wymaga spojrzenia na model struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy w szerszym kontekście. Dotyczy to przede wszystkim zadań wymagających współpracy na całym obszarze MOF, takich jak: utrzymanie ciągłości terenów przyrodniczych, korytarzy napowietrzających, zachowanie „strefy żywicielskiej”, zapobieganie niekontrolowanemu rozlewaniu się zabudowy, koncentracja zabudowy na terenach uzbrojonych i przy ciągach komunikacyjnych, rozwój gminnych ośrodków wiejskich, zwiększanie dostępności usług w strefie zewnętrznej MOF, spójny system transportu zbiorowego i tras rowerowych. Niniejszy model uwzględnia te uwarunkowania.

W projekcie dokumentu określono także Obszary Strategicznej Interwencji, które dotyczą gminy Jonkowo: OSI Infrastrukturalny pierścień, OSI Pasy zieleni (Zielony pierścień), OSI Jeziora i OSI Przestrzeń mobilności.

3.2. Struktura funkcjonalno-przestrzenna i kierunki zagospodarowania

Dotychczasowa polityka przestrzenna gminy Jonkowo, opierająca się na studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, zakładała duży stopień przemieszania i rozproszenia funkcji zabudowy, wśród których dwie – mieszkaniowa oraz usługowa – przewidziane

¹⁶ Strategia MOF Olsztyna 2030+ Nowe Wyzwania, 2021 projekt, Urząd Miasta Olsztyna, str. 8.

były do realizacji w zdecydowanej większości miejscowości lub wokół nich. Stopień przemieszania wzmacniał dodatkowo brak miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Stan ten zdążył wyklarować już pewien model rozwoju, wydaje się zatem właściwe, aby model struktury funkcjonalno-przestrzennej uwzględniał dotychczasowy układ funkcji w gminie.

Model struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy Jonkowo uwzględnia wytworzone już powiązania społeczne, komunikacyjne czy infrastrukturalne. Model dzieli jednostki osadnicze gminy na główną, wspomagającą oraz lokalne ośrodki rozwoju, przy czym określa jedynie ich położenie, nie wyznaczając ścisłych granic rozwoju, które winny być doprecyzowane w planie ogólnym gminy, uwzględniającym wyniki bilansu mieszkaniowego, oraz w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

Rozwój gminy należy przyjąć jako wielofunkcyjny oparty na poszanowaniu zasad środowiska przyrodniczego, kulturowego oraz uwzględniający oczekiwania społeczne w zakresie niekonfliktowego sąsiedztwa funkcji. Służyć temu ma zwiększenie pokrycia planistycznego gminy. Postulat ten strategia uznaje za bezwzględnie konieczny. Wskazane na rysunku modelu oznaczenia poszczególnych funkcji, elementów infrastruktury społecznej lub technicznej nie wyznaczają granic rozwoju tych funkcji, ale wskazują jedynie na ich występowanie lub możliwość lokalizacji. Wyjątek stanowią wskazane na rysunku modelu miejsca z potencjałem do rozwoju funkcji produkcyjnej oraz usług i logistyki, które należy traktować jako tereny, na których preferowany jest rozwój powyższych funkcji.

Przyjmuje się wieś Jonkowo jako główną jednostkę osadniczą gminy, w której koncentrują się wszystkie najważniejsze obiekty obsługi gminy. Dla pozostałych miejscowości należy uwzględnić w aktach planowania przestrzennego stosowne tereny rozwojowe, uwzględniając ich znaczenie w strukturze osadniczej gminy.

3.3. Ustalenia i rekomendacje dla polityki przestrzennej

- Obszary gleb objętych ochroną, położone poza obszarami uzupełnienia zabudowy, należy pozostawić w rolniczym wykorzystaniu jako otwarte.
- Należy dążyć do ograniczenia rozpraszania zabudowy mieszkaniowej m.in. poprzez uzupełnianie istniejących luk w zabudowie, jej uporządkowanie funkcjonalno-estetyczne.
- Należy zwiększać atrakcyjność osadniczą gminy poprzez racjonalizację wyznaczania nowych terenów pod zabudowę mieszkaniową, czy zapewnienie ogólnodostępnych przestrzeni publicznych w postaci zieleńców, parków, terenów sportowo-rekreacyjnych itp.
- Przeciwdziałanie monotoniczności funkcji.
- Realizacja sieci miejsc postoju na trasach rowerowych.
- W planowaniu zagospodarowania terenów należy uwzględnić szczególne uwarunkowania i ograniczenia wynikające z odrębnych przepisów, w szczególności dotyczących ochrony przyrody czy zabytków.
- Należy sukcesywnie dążyć do poprawy warunków życia mieszkańców poprzez rozbudowę niezbędnej infrastruktury wodno-kanalizacyjnej, tworzenie ogólnodostępnych miejsc do integracji mieszkańców, zarówno w budynkach, jak i na wolnym powietrzu.
- Należy uzbrajać tereny proporcjonalnie do stopnia zainwestowania i zagospodarowania.
- Należy wykorzystać polepszającą się sytuację komunikacyjną gminy poprzez przeznaczenie i przygotowanie nowych terenów pod inwestycje logistyczne czy produkcyjne.

- Należy ograniczyć wyznaczania nowych terenów budowlanych w rejonie Kanału Trojańskiego.
- Zwiększenie mobilności mieszkańców przez rozwój infrastruktury komunikacyjnej (dróg, chodników, ścieżek pieszych i rowerowych).
- Poprawa warunków życia osób ze szczególnymi potrzebami.
- Przy lokalizacji nowych terenów budowlanych należy stosować takie rozwiązania przestrzenne, aby minimalizować niekorzystny wpływ zabudowy oddziałującej na sąsiedztwo.
- Nie należy przeznaczać na cele nieleśne lasów o charakterze ochronnym jeśli takie przeznaczenie nie dotyczy inwestycji celu publicznego.
- Do zalesiania należy przeznaczać grunty najniższych klas bonitacyjnych.
- Należy ograniczyć intensywną produkcję rolniczą w sąsiedztwie zabudowy mieszkaniowej.
- Na terenie gminy zlokalizowana jest linia kolejowa, która powinna być wykorzystana do rozwoju transportu zbiorowego w ramach MOF Olsztyna.

Rekomendacje dla całego obszaru gminy

Gospodarka

- Ze względu na dotychczasowy rozwój oraz uwarunkowania przyrodnicze, postuluje się, by na obszarze gminy promować kierunki produkcji oparte o przetwórstwo surowców lokalnych oraz inne, nieuciążliwe dla środowiska.
- Należy wykorzystywać położenie gminy w tzw. „strefie żywicielskiej”, wynikającej z sąsiedztwa Olsztyna, co pozwala na prowadzenie w gospodarstwach rolnych produkcji wielokierunkowej, ze specjalizacją wynikającą z istniejących w niewielkiej odległości rynków zbytu.
- Postuluje się rozwijanie na terenie gminy różnorodnych form turystyki, w tym krajoznawczej, w oparciu o istniejące zabytkowe fortyfikacje i inne zabytki oraz kwalifikowanej, w oparciu o cenne przyrodniczo tereny.

Przestrzenie publiczne, usługi publiczne

- Polityka w zakresie obsługi ludności polegać powinna przede wszystkim na poprawie infrastruktury społecznej jakościowej i ilościowej, przez budowę nowych obiektów, a także prace remontowe mające na celu podnoszeniu standardu istniejących obiektów usługowych.
- W ramach podnoszenia jakości życia mieszkańców, ogólnodostępne przestrzenie publiczne należy kreować jako miejsca przyjazne i zachęcające do użytkowania, ze szczególnym uwzględnieniem zasad projektowania uniwersalnego, przez co rozumie się zapewnienie dostępności przestrzeni publicznych osobom ze szczególnymi potrzebami.

Ochrona środowiska i infrastruktura techniczna

- Jako priorytet należy przyjąć dbałość o przestrzenie przyrodnicze, ze względu na rolę jaką odgrywają w podnoszeniu jakości życia mieszkańców i rozwój turystyki - czyli wzrost konkurencyjności gminy jako atrakcyjnego miejsca do mieszkania i wypoczynku.
- Rozbudowę sieci wodno-kanalizacyjnych na terenie gminy należy przyjąć jako niezbędny element ochrony środowiska oraz zabezpieczenia nowych terenów pod inwestycje.
- Postuluje się, w pierwszej kolejności, rozwiązanie problemu neutralizacji ścieków na obszarach predestynowanych do rozwoju funkcji turystycznej i rekreacyjnej, oraz dopuszczenie nowego

- zainwestowania turystycznego pod warunkiem spełnienia przez inwestorów warunków dotyczących uzbrojenia terenu w pełną infrastrukturę techniczną.
- W celu ograniczenia niskiej emisji, należy dążyć do wyeliminowania bądź przebudowy istniejących kotłowni indywidualnych na paliwo stałe z przechodzeniem na paliwo ekologiczne oraz poprawienie efektywności energetycznej budynków.
  - Postuluje się ochronę tzw. „Zielonych klinów” - terenów cennych przyrodniczo, utworzonych w oparciu o rzeki oraz tereny objęte prawnymi formami ochrony i będące elementem „Zielonego pierścienia”, określonego w pzp w-m (rys 71).
  - Działalność gospodarcza w lasach powinna być prowadzona z zachowaniem zasad rozwoju zrównoważonego i uzyskaniem kompromisu między gospodarką leśną a funkcją rekreacyjną, przy zapewnieniu ochrony bioróżnorodności i ekosystemów leśnych.
  - Na obszarze wzdłuż drogi Olsztyn-Morąg występują wody podziemne bez wystarczającej izolacji od powierzchni ziemi - sposób gospodarowania na tych obszarach musi zabezpieczać wody podziemne przed zanieczyszczeniami.
  - W ramach przystosowania do zmian klimatu, grunty rolne o małej przydatności rolniczej (oprócz nieużytków bagiennych i użytków łąkarskich) powinny być przeznaczone do zalesienia.
  - W celu ograniczenia emisji należy położyć nacisk na poprawę infrastruktury komunikacji zbiorowej która znacznie zmniejsza konieczność korzystania z transportu indywidualnego, a tym samym mocno przyczynia się do ograniczenia szkodliwych emisji.

Komunikacja

- Priorytetem powinien się stać rozwój transportu zbiorowego, w tym rozwój kolei aglomeracyjnej. Wpisuje się to w Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Jonkowo. O uruchomienie kolei aglomeracyjnej należy także zabiegać wg wytycznych Planu Mobilności MOF Olsztyna. Przewozy kolejowe stałyby się podstawowymi osiami komunikacyjnymi w MOF, choć nie zamykałyby się jedynie w jego granicach. Docelowo przewozy te powinny być zintegrowane taryfowo i przestrzennie z całym systemem komunikacji miejskiej i podmiejskiej. W celu optymalnego wykorzystania transportu kolejowego w ruchu aglomeracyjnym, należy dążyć do lokalizowania parkingów P&R i B&R przy stacjach i przystankach kolejowych na terenie MOF Olsztyna¹⁷.
- Działania inwestycyjne w zakresie dróg powinny się skupiać na poprawie stanu dróg już istniejących , przez co zwiększa się bezpieczeństwo i jakość życia w gminie.
- Na terenie gminy należy rozwijać system ścieżek rowerowych, służących dwu różnym rodzajom ruchu: dla ruchu lokalnego oraz rowerowe trasy turystyczne, przebiegające w pobliżu interesujących zabytków kultury i obiektów przyrodniczych. Ścieżki powinny uwzględniać połączenia ponadlokalne, w skali MOF.

---

¹⁷ Plan mobilności Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Olsztyna do roku 2025, autorzy: członkowie zespołu specjalistów ds. transportu REFUNDA Sp. z o.o. z Wrocławia, str. 146.

Wartości kulturowe

- Zabytki i ich otoczenie należy eksponować i utrzymywać w dobrym stanie - podkreśla to atmosferę miejsca i buduje tożsamość lokalną oraz stymuluje rozwój turystyki kulturowej.
- Postuluje się, aby formy współczesne harmonizowały z istniejącym układem przestrzennym i nawiązywały do lokalnej tradycji architektonicznej w zakresie: gabarytów, bryły, skali, użytych materiałów, podziałów architektonicznych elewacji, kształtu dachu.

Załącznik nr 2. Indykatywny wykaz projektów planowanych do realizacji na terenie Gminy Jonkowo

Tabela. Wykaz projektów zaplanowanych do realizacji w gminie Jonkowo w ramach Strategii ZIT MOF Olsztyna

L.p.	Nazwa wnioskodawcy	Tytuł wiązki projektowej	Tytuł projektu	Okres realizacji projektu w latach	Całkowita wartość projektu (PLN/EUR ¹⁸)	Skrócony opis projektu	Miejsce realizacji projektu
1.	Gminy: Barczewo, Dywity, Gietrzwałd, Jonkowo, Purda, Stawiguda i Olsztyn oraz ich jednostki organizacyjne	Ekomobilny MOF	Zintegrowany transport publiczny na obszarze MOF Olsztyna	2021-2029	62 205 881 PLN 13 823 529 EUR	- inwestycje w infrastrukturę dla transportu publicznego; - zakupy nisko- i zeroemisyjnego taboru dla transportu publicznego oraz tworzenie infrastruktury do jego ładowania/tankowania; - budowa węzłów przesiadkowych, w tym z wykorzystaniem parkingów P&R, B&R oraz K&R dla lepszego wykorzystania transportu publicznego;	Gminy MOF Olsztyna: - Gmina Barczewo - Gmina Dywity - Gmina Gietrzwałd - Gmina Jonkowo - Gmina Purda, - Gmina Stawiguda - Gmina Olsztyn
2.	Gminy: Barczewo, Dywity, Gietrzwałd, Jonkowo, Purda, Stawiguda i Olsztyn oraz ich jednostki organizacyjne	Ekomobilny MOF	Rozwój niskoemisyjnej i bezemisyjnej mobilności indywidualnej w MOF Olsztyna	2021-2029	146 929 451 PLN 32 650 989 EUR	- budowa i przebudowa infrastruktury pieszej i rowerowej (w tym infrastruktury towarzyszącej) - inwestycje w bezpieczeństwo ruchu drogowego ze szczególnym uwzględnieniem pieszych, rowerzystów i użytkowników uto; - wsparcie mobilności współdzielonej; - inwestycje w infrastrukturę dla elektromobilności;	Gminy MOF Olsztyna: - Gmina Barczewo - Gmina Dywity - Gmina Gietrzwałd - Gmina Jonkowo - Gmina Purda, - Gmina Stawiguda - Gmina Olsztyn
3.	Gminy: Barczewo, Dywity, Gietrzwałd, Jonkowo, Purda, Stawiguda i Olsztyn oraz ich jednostki organizacyjne	Ekomobilny MOF	Innowacyjna mobilność w MOF Olsztyna	2021-2029	9 264 708 PLN 2 058 824 EUR	- wdrażanie i rozwój inteligentnych systemów transportowych (ITS); - integracja taryfowo-biletowa na obszarze MOF; - zakup i wdrożenie narzędzi do modelowania ruchu;	Gminy MOF Olsztyna: - Gmina Barczewo - Gmina Dywity - Gmina Gietrzwałd - Gmina Jonkowo

¹⁸ Kurs przeliczenia 1 EUR = 4,5 zł

Strategia Rozwoju Gminy Jonkowo do roku 2030

						- aktualizacja SUMP dla MOF Olsztyna;	- Gmina Purda, - Gmina Stawiguda - Gmina Olsztyn
4.	Gmina Stawiguda, Gmina Jonkowo wraz z jednostkami organizacyjnymi	Komunalny MOF	Zrównoważona gospodarka ściekowa na obszarze gmin Jonkowo i Stawiguda	2021-2029	23 000 000 PLN 5 111 111 EUR	- Budowa kolektora sanitarnego omijającego istniejącą małą przepompownię ścieków przy Jeziorze Wulpińskim w Dorotowie w Gminie Stawiguda; - Modernizacja przepompowni w miejscowościach na terenie Gminy Stawiguda; - Modernizacja oczyszczalni ścieków komunalnych w Jonkowie polegająca na zagospodarowaniu osadów ściekowych; - Budowa sieci kanalizacji sanitarnej wraz z przepompownią ścieków w miejscowości Jonkowo.	Gmina Stawiguda, Gmina Jonkowo
5.	Gmina Stawiguda, Gmina Jonkowo wraz z jednostkami organizacyjnymi	Komunalny MOF	Poprawa zaopatrzenia w wodę w gminach Jonkowo i Stawiguda	2021-2027	14 643 306 PLN 3 254 068 EUR	- Modernizacja Stacji Uzdatniania Wody w Gryźlinach i Pluskach; - Modernizacja stacji uzdatniania wody w Jonkowie; - Modernizacja stacji uzdatniania wody we Wrzesinie.	Gmina Stawiguda, Gmina Jonkowo
6.	Gmina Stawiguda, Gmina Jonkowo wraz z jednostkami organizacyjnymi	Komunalny MOF	Inteligentne zarządzanie sieciami wodno-kanalizacyjnymi w gminach Jonkowo i Stawiguda	2021-2027	8 448 062 PLN 1 877 347 EUR	- Kontynuacja wdrażania telemetrii i inteligentnych e-usług dla mieszkańców (wspieranie inteligentnych systemów zarządzania sieciami wodno-kanalizacyjnymi) Gminy Stawiguda; - Utworzenie inteligentnego systemu zarządzania siecią wodociągowo-kanalizacyjną (obejmującego m.in.: model sieci kanalizacji sanitarnej, system optymalnego sterowania ciśnieniem w sieci wodociągowej w oparciu o utworzony model hydrauliczny sieci wodociągowej, system informacji geograficznej GIS oraz jego integrację z modelami sieci wodociągowo-kanalizacyjnymi).	Gmina Stawiguda, Gmina Jonkowo

Strategia Rozwoju Gminy Jonkowo do roku 2030

7.	Gminy: Barczewo, Dywity, Gietrzwałd, Jonkowo, Purda, Stawiguda i Olsztyn oraz ich jednostki organizacyjne	Komunalny MOF	Gospodarka ściekowa na obszarach rozproszonej zabudowy w MOF Olsztyna - projekt parasolowy dla gospodarstw domowych bez dostępu do sieci kanalizacyjnej	2021-2027	6 988 896 PLN 1 553 088 EUR	- wsparcie inwestycji w oczyszczalnie przydomowe i inne nowoczesne rozwiązania z zakresu zagospodarowania ścieków komunalnych (projekty parasolowe)	Gminy MOF Olsztyna: - Gmina Barczewo - Gmina Dywity - Gmina Gietrzwałd - Gmina Jonkowo - Gmina Purda, - Gmina Stawiguda
8.	Gminy: Barczewo, Dywity, Gietrzwałd, Jonkowo, Purda, Stawiguda i Olsztyn oraz ich jednostki organizacyjne	Edukacyjny MOF	Wzrost kompetencji kluczowych dzieci i młodzieży w MOF Olsztyna obejmujący działania wspierające	2021-2029	71 735 972 PLN 15 941 327 EUR	Realizacja programów rozwojowych szkół/placówek systemu oświaty prowadzących kształcenie ogólne, poprzez: - rozwój kompetencji cyfrowych; - poprawę rozumienia i tworzenia informacji, rozwój w zakresie wielojęzyczności, matematyki, nauk przyrodniczych, technologii, inżynierii itp.; - podnoszenie kompetencji osobistych, społecznych i w zakresie umiejętności uczenia się; - wzrost kompetencji obywatelskich oraz przedsiębiorczości, - rozwój świadomości i ekspresji kulturalnej, - wsparcie placówek oświatowych w zakresie edukacji włączającej - wsparcie uczniów ze szczególnymi potrzebami edukacyjnymi oraz ich rodzin.	Gminy MOF Olsztyna: - Gmina Barczewo - Gmina Dywity - Gmina Gietrzwałd - Gmina Jonkowo - Gmina Purda, - Gmina Stawiguda - Olsztyn
9.	Gminy: Barczewo, Dywity, Gietrzwałd, Jonkowo, Purda, Stawiguda i Olsztyn oraz ich jednostki organizacyjne, organizacje pozarządowe, podmioty prywatne prowadzące działalność w obszarze pomocy społecznej	Społeczny MOF	Centrum koordynacji i informacji na rzecz osób niesamodzielnych i ich rodzin	2021-2029	15 279 454 PLN 3 395 434 EUR	<ul style="list-style-type: none"> • rozwój usług świadczonych w społeczności lokalnej w oparciu o zdeinstytucjonalizowane formy opieki, jak np. usługi asystenckie, opiekuńcze, specjalistyczne i inne usługi opiekuńcze, oraz innych form wsparcia środowiskowego w miejscu zamieszkania, • szkolenia oraz podnoszenie kwalifikacji i kompetencji kadr na potrzeby świadczenia usług w społeczności lokalnej oraz zapewnienie dostępu do superwizji,	Gmina Olsztyn

Strategia Rozwoju Gminy Jonkowo do roku 2030

						<ul style="list-style-type: none"> • wsparcie opiekunów faktycznych osób potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu, • wsparcie tworzenia i/lub funkcjonowania usług społecznych w społeczności lokalnej w formule deinstytucjonalizacji, w tym centrów usług społecznych, • poprawa dostępności usług i rozwój oferty wsparcia dziennego skierowanych do seniorów, • wspieranie działań w zakresie wzmacniania więzi i integracji międzypokoleniowej, w tym promujących ideę wolontariatu, • upowszechnienie transportu indywidualnego typu door-to-door dla osób z potrzebą wsparcia w zakresie mobilności (jako część projektów wspierających).	
10.	Gminy: Barczewo, Dywity, Gietrzwałd, Jonkowo, Purda, Stawiguda i Olsztyn oraz ich jednostki organizacyjne, organizacje pozarządowe, podmioty prywatne prowadzące działalność w obszarze pomocy społecznej	Społeczny MOF	Centrum pomocy dzieciom pokrzywdzonym przestępstwem	2021-2029	15 279 454 PLN 3 395 434 EUR	<ul style="list-style-type: none"> • usługi interwencji kryzysowej, usługi w zakresie przeciwdziałania przemocy, w tym przemocy w rodzinie oraz w zakresie kompleksowej pomocy dzieciom pokrzywdzonym przestępstwem (i ich rodzinom).	Gmina Olsztyn

Źródło: STRATEGIA MOF OLSZTYNA 2030+ NOWE WYZWANIA